

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

William SHAKESPEARE

V. HENRY

Türkçesi
Ali H. Neyzi

Mitos
BOYUT

TİYATRO / OYUN DİZİSİ 146

WILLIAM SHAKESPEARE / V. *HENRY*

Bu kitaptaki oyunun Fikir ve Sanat Eserleri Yasasından ve yasalardan kaynaklanan tüm hakları çevirmenine aittir. Yayınlanan oyunların sahnelenmesi, oynanması, herhangi bir amaçla eserlerden yararlanılması ancak eser sahibinin iznine bağlı olduğundan, bu eserden yararlanacak kişi veya kurumlarla, kuruluşların çevirmenine başvurmaları zorunludur.

*Mitos-Boyut Tiyatro Teymları
Oyun Dizisi 146
V. Henry / William Shakespeare*

1. Basım: Ekim 2002

Baskı: Yeni Güven Matb.-Topkapı-İstanbul; Tel 567 69 20

ISBN 975-8648-25-3

TEM Yapım Yayıncılık Ltd. Şti.
Ağa Çırağı Sok. 7/2 Gümüşsuyu-80090 İstanbul
Tel: 212. 249 87 37-38 ; Faks: 212. 249 02 18
E.posta: mitosboyut@hotmail.com
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

WILLIAM SHAKESPEARE**V. HENRY**

[Henry V]

Oyun, 5 Perde

Türkçesi

Ali H. Neyzi

İÇİNDEKİLER

Önsöz / Ali H. Neyzi,... 5

V. Henry,... 11

ÖNSÖZ

Ali H. Neyzi

1413 yılında babası IV. Henry'nin ölümü üzerine taç giyerken "V. Henry" adını alan genç veliaht Prens, bir bakıma tahtı zorla eline geçirmiş bir babanın oğlu idi. Bir kuşak önce veliaht olan Kara Prens Edward'ın 1376 yılında ölmesi üzerine ve onun babası Kral III. Edward da 1377 yılında ölünce, torun II. Richard kral olmuştu. Ülkeyi yönetmekte başarılı olamayan II. Richard'ı bir ayaklanma sonucu tahtan indiren bir başka torun olan Bolingbrook, 1399 yılında IV. Henry adını alarak tahta çıkmıştı. Bu nedenle onun ölümü üzerine oğlu olarak taç giyen V. Henry, tahtı zor kullanarak ele geçirmiş bir babanın oğlu olduğunun bilincinde idi. Biraz da bu nedenle Fransa tahtına da göz dikmiş ve bu yolla kendi durumunu sağlamlaştıracığını düşünmüştü. Öte yandan hükümranlığı sadece dokuz yıl süren (1413-1422) V. Henry, gelişmekte olan İngiliz ulusunun çok saygın bir kahramanı olmasını becerdi.

Shakespeare yazdığı oyunlarda kralların kahramanlık yönlerini sürekli göz önünde bulundurmakla birlikte her kralın kendine ait özellikleri konusuna da çok önem vermiştir. Onun yarattığı krallar sadece bir kral değil, özellikle kendi kişilikleri olan kimselerdir. Ayrıca daha önce IV. Henry'nin yaşamını kapsayan ve iki bölümden oluşan oyunlarında Shakespeare, ileride kral olacak Veliaht Prens Hal'in özel yaşamını gözler önüne sermişti. Bu oyunları arka arkaya izleyecek olan kimselerin V. Henry'nin kişiliği hakkında hiç de olumlu izlenimler elde etmeyeceği muhakkaktır.

Her dönem ve her yerde olduğu gibi, tiyatroculuğun akışı içinde de beklenmedik olaylar yaşanmış ve sonuçlara yer

açmıştır. *IV. Henry* oyununda Shakespeare, veliaht Prens Hal'in dostu olan, soylu bir kişi olmakla beraber her zaman sarhoş gezen ve yol kesip soygunculuk yapmayı bir eğlence sayabilen Sir John Falstaff adlı bir karakter yaratmıştı. Bu rolü üstlenen oyuncu Will Kempe çok başarılı olmuş ve kendini öylesine beğenir hale gelmiş ki, birlikte çalıştığı sahne arkadaşları ile geçinemez olmuş ve ayrılıp başka bir kumpanyada oynamaya başlamış. Will Kempe, yaratmış olduğu Sir John Falstaff rolü ile öylesine özdeşleşmiş hale gelmiş ki, Shakespeare *V. Henry*'yi kaleme alırken o rolü başka bir aktörle sürdürmek yerine bambaşka bir yol geliştirmiş. Artık kral olan genç Prens, Sir John'u huzurundan kovuyor, bunun üzerine yaşlı şövalye yüreğine inerek hayatını kaybediyor; bütün bu olaylar sahne dışında yaşanıp Sir John'un eski dostları tarafından izleyiciye anlatılıyor. Oyunlarında her zaman gülünç ya da komik karakterlere yer veren Shakespeare, *IV. Henry* oyunundaki sarhoş şövalyeyi öldürünce, onun yerini almak üzere, *V. Henry* oyununda yine eskiden Sir John'un çevresinde bulunmuş bir başıbozuk subayı, yani Çavuş Pistol'u ön plana çıkartmış. Böylece bir anlamda seyircilerinin Will Kempe ile eşleştirdiği Sir John karakterini unutturmaya çalışmıştır.

Yaşanan olayların akışı içinde ulusça kahraman olarak ünlenen *V. Henry*'nin, yönettiği toplumu bir araya getirmekte gösterdiği beceriyi belirgin hale getirmek için Shakespeare orduda savaşan subaylar arasına bir İskoçyalı, bir Galyalı (Welsh) ve bir de İrlandalı yüzbaşı katmıştır. Böylece birbirlerine kenetlenmeleri daha yeni başlayan grupları bir araya getiren ve aynı orduda düşmana karşı çarpışmaya sürükleyen genç Kral'ın becerisini daha belirgin halde göstermiş oluyordu.

Politikanın acımasız yarıları daha oyunun başında izleyenlere açıkça sunulmuştur. Ülkenin en üst din adamı olan Başpiskopos, Kral'ın kilise arazilerine el koymak üzere ol-

duğunu sezinleyerek, onun yabancı bir ülkeye karşı savaş açmasını desteklemeye karar veriyor ve Kral'a, ordunun finansmanı için kilise kaynaklarından destek sağlama sözü veriyor. Bu kadarla da kalmıyor; birkaç sahne sonra Başpiskopos, çok karmaşık aile bağlarını izleyerek V. Henry'nin aslında Fransa Krallığının da varisi olduğunu, şimdiki Fransız Kralının taht ve tacını V. Henry'ye devretmesi gerektiğini veraset ile ilgili kuralların ışığında kanıtlamaya (kendine göre de olsa) çalışıyor.

Fransızlara karşı savaş açılmasının nedeni de, şımarık Fransız Veliaht'ının V. Henry'ye armağan olarak tenis top-ları yollamış olmasına bağlanıyor. Diğer bir deyişle, iki soylunun karşılıklı gösteriş isteği, on binlerce vatandaşlarının yaşamlarını yitirmelerine yol açıyor.

Kahraman olarak tanımlanan V. Henry, aslında her olayı kendi yararına yontmasını iyi bilen, yalana dayalı olsa bile işine geleni doğru kabul etmekten kaçınmayan çıkarıcı biridir. Fransız Prenses ile adeta zorla evlendirilmesini güvenceye alınca genç kızı öpmek isteyen Kral'a çekinerek, "Ülkemizde kızların evlenmeden öpüşmesi kurallara aykırı düşer," diyen Prenses'e, V. Henry gülerek, "Bundan böyle kuralları bizler koyacağız," diye yanıt verir. Eski sarhoşluk arkadaşı Bardolph'un hırsızlık suçundan asılmasını onaylayan genç Kral, daha sonra adamın asılmış cesedini görünce arkasından ağlayabilecektir.

Öte yandan, Shakespeare'in kahramanlığı öven şiirsel yaklaşımı bu oyunu İngiliz tiyatro dilinin önde gelen örneklerinden biri haline getirmiştir. Shakespeare, yine ilk kez bu oyununda bir "Sunucu – Koro" geliştirmiştir; uzun yollar, değişik ülkeler ve çok farklı kişileri içeren bu oyunun akışına bu Koro destek sağlamış ve Koro'nun güzel tiratları İngiliz dilinin çok beğenilmiş örnekleri olmuştur.

Yine aynı Koro'nun ağzından Shakespeare döneminin tiyatro koşulları ve sahnelerin derme çatma olduğu konusun-

da çok ilginç açıklamalar yapmıştır. Bu konuda araştırmalarını ayrıntılı şekilde 2000 yılında yayınlamış olan **Melisa D. Aaron**, oyunun yazılması ile Shakespeare ve ortaklarının yeni Globe Tiyatrosunun inşaatına başlamış olmaları arasında ilişki bulunduğuna işaret etmiştir. Aynı konu üzerine görüşlerini açıklayan Adrian Brine ise (*Shakespeare Oyunculuğu*, İş Bankası Kültür Yayınları, 2002) Shakespeare'in aşırı çekingenlikle ahşap ve salaş diye tanımladığı Globe Tiyatrosunun baştan aşağı yaldızlarla süslendiğine dikkati çekmiştir.

Shakespeare'in oyunlarında sık rastlanan karakterlere verilen adların kargaşasına bu oyunda da tanık oldum. Çeviri için başvurduğum (anotated) açıklamalı metinlerin bazılarında Galyalı subayın adı "Fluellen" ve diğerlerinde ise "Llewellyn" olarak belirtilmişti. Daha önce de yaptığım uygulamadan vazgeçmedim ve çevirimde Türkçe'de seslendirilmesi daha kolay olan "Fluellen" adını kullandım.

Yirminci yüzyılda bu oyun iki kere çok başarılı şekilde sinemaya uygulandı ve dünyanın dört bir köşesinde beğenilerek izlendi. İlk denemeyi İkinci Dünya Savaşının sonlarında ünlü İngiliz oyuncu Sir **Laurence Olivier** yaptı. Renkli filmin de öncülerinden sayılan bu filmde Olivier, kendi üstlendiği Kral V. Henry'yi bir tür yakışıklı Hollywood kahramanı gibi göstermiş ve genç Kral, saçının teli bile yerinden oynamadan kaleler zaptetmiş, ayağının tozunu bile silmeden Fransız Prensesinin gönlünü çalmasını becermişti.

Aynı oyunu yeniden filme almaya 1988 yılında başlayan genç İngiliz oyuncu **Kenneth Branagh**, hem başarılı bir film çevirmiş, hem de Shakespeare'in nasıl her koşulda izleyicisini büyülemesini bilen bir şair-yazar olduğunu kanıtlamıştır. Branagh'ın V. Henry'si, savaş alanının çamurları içinde çırpınan bir asker ve kalkıştığı işin korkunçluğundan ürktüğünü saklamayan bir gençsrarlı Her iki filmi de izleyebilmiş olmaktan çok mutlu olduğumu saklamaya hiç

gerek görmüyorum.

Aslında Shakespeare, birçok eleştirmenin de değindiği gibi, ele aldığı bir kralın bir yandan kendine özel kişiliğini ortaya çıkartırken, öte yandan da krallığın yöneticilik taraflarını saptamaya çalışmaktadır. Olayların akışının tarihe uygun olması, ya da Romalı bir askerin gözlük takması gibi zamana aykırı (anakronik) olgulara oyunlarında yer vermesi, yarattığı karakterlere getirdiği canlılık karşısında hemen önemini kaybetmektedir.

Shakespeare'in ülkemizde ilk tanıtıcısı olan **Muhsin Ertuğrul** "Hoca", bu oyunun, herhalde özellikle İngiliz tarihine ve kahramanlık öykülerine yer verdiği için, sahnelenmesini ileriye bırakmış ve Türkçeye çevrilmesine de öncülük etmemiş olsa gerek. Özellikle Shakespeare'in tüm oyunlarının Türkçe'ye çevrilmiş olmasını sağlamak amacı ile yaptığım bu uygulamanın bir boşluğu dolduracağına inanıyorum. Tiyatro dalında yetişmekte olan gençlerimize bu çok ünlü oyunu Türkçe olarak okuma olanağını sağlamış olmak benim için yeterli bir amaç oldu.

Lara, Antalya, 27. 5. 2002

KAYNAKÇA:

- Shakespeare's Characters*, William Hazlitt , 1817.
Henry V, Signet Clasic , ed. J.R. Brown , 1965.
Henry V, New Penguin Shakespeare, ed. A.R.Humphreys, 1968.
Henry V, Cambridge School Shakespeare, cd. M. Bell, E. Dane ve J. Dane, 1993.
Henry V, New Folger Library, ed. B.A. Mowat, 1995.
Henry V, Oxford School Shakespeare, ed. Roma Gill, 1995.
Henry V, Film senaryosu; düz. Kenneth Branagh, 1989.
Shakespeare Oyunculuğu, A. Bune M. York, İş Bankası Yayınları, 2002.
 A.H. Neyzi, 2002.

WILLIAM SHAKESPEARE

V. HENRY

5 Perde

Türkçesi
Ali H. Neyzi

KİŞİLER:**KORO****İngilizler:****CANTENBURY ARŞÖVEKİ****ELY PİSKOPOSU****V. HENRİ - KRAL****İngiliz Kralı****Thomas, EXETER Dükü****Kralın Dayısı****Humphrey, GLOUSCESTER Dükü:****Kralın****Kardeşi****John, BEDFORD Dükü****Kralın Kardeşi****Thomas, CLARENCE Dükü (Bazı yayınlarda görünmüyor)****YORK Dükü****Kralın Kuzeni****WESTMORELAND Kontu****Kralın Kuzeni****CAMBRIDGE Kontu****Kralın Kuzeni (Hain)****WARWICK Kontu****Soylulardan****SALİSBURİ Kontu****Soylulardan****HUNTINGTON Kontu****(Bazı yayınlarda görünmüyor)****Mashamlı Lord SCROOP****Soylulardan (Hain)****Sir Thomas GRAY****Soylulardan (Hain)****Sir Thomas ERPINGHAM****Subaylardan****Yüzbaşı FLUELLEN****Subaylardan (Galyalı)****Yüzbaşı GOWER****Subaylardan (İngiliz)****Yüzbaşı MACMORRİS****Subaylardan (İrlandalı)****Yüzbaşı JAMY****Subaylardan (İskoçyalı)****BARDOLPH****Sir John Falstaff'ın eski dostu****NYM****Sir John Falstaff'ın eski dostu****PİSTOL****Sir John Falstaff'ın eski dostu****OĞLAN****Sir John Falstaff'ın eski uşağı****Hostess Nell QUICKLY****Pistol'un eşi****John BATES****İngiliz ordusunda er****Alexander COURT****İngiliz ordusunda er****Michael WILLIAMS****İngiliz ordusunda er****İngiliz HABERCİ**

Fransızlar:

CHARLES VI	Fransa Kralı
ISABEL	Fransa Kraliçesi
DAUPHIN, Lewis	Kralın Oğlu
Prenses KATHERINE	Kralın Kızı
ALICE	Prensesin Nedimesi
BRITTANY DÜKÜ	(Bazı yayımlarda görünmüyor)
ORLEANS DÜKÜ	Fransız Soylularından
BURGUNDY DÜKÜ	Fransız Soylularından
BOURBON DÜKÜ	Fransız Soylularından
BERRI DÜKÜ	Bazı yayımlarda görünmüyor
Charles D'ALBERT	FRANSA KOMUTANI
Lord RAMBURES	Fransız Soylularından
Lord GRANPRE	Fransız Soylularından
Lord BEAUMONT	(Bazı yayınlarda görünmüyor)
HARFLEUR KOMUTANI	
Haberci MONTJOY	
FRANSIZ ELÇİLERİ	
Monsieur Le FER	Esir Fransız askeri

Muhafızlar, erler, bekçiler, nedimeler, uşaklar vb.

I. PERDE

PROLOG

Borazanlar çalar. Koro gelir.

KORO

Ey! Alevden yaratılmış bir ilham perisi
 Parıldayarak gökyüzüne yükseliyor olsa!
 Sahnemiz bir Krallık, oyuncularımız birer Prens,
 Ve Sultanlar izliyor olsa coşkulu gösterimizi!
 O zaman, Savaşçı Harry, her zaman olduğu gibi,
 Savaş Tanrısı Mars'ın kapısında belirir ve ayağının dibinde
 Kıtık, Kılıç ve Yangın, üçlü tasmalarında bağlı itler gibi
 Emrini bekler olurdu! Yine de siz saygın seyircilerimiz
 Bağışlamalısınız, bu basit tahta iskelenin üstünde, böyle
 Gökemli olayları canlandırmaya kalkan, biz zavallı
 oyuncular! 10

Horoz dövüşüne ancak uygun şu sahne
 Koca Fransa'yı alabilir mi içine? Ya da sığar mı
 Agincourt Savaşında yeri göğü inleyen parıltılı zırhlar
 Şu ahşap yuvarlağın içine? Evet. Özür dileriz!
 Bu daracık alanda çelimsiz bir kişi bazen
 Milyonları temsil edecektir ve izin vererseniz
 Bu inanılmaz olayların şifresini sizin için çözmeye ve
 Hayal gücünüzü harekete geçirmeye çalışacağız.
 Kabul edin ki, ahşap duvarla çevrili şu alana
 İki görkemli krallık sığdırılmış olsun
 Ve onların hırçın ve ayaklanmış sınırlarını
 Ürkütücü ama dar bir su yolu ayırmış bulunsun.
 Bütünleyin eksiklerimizi, hayal gücünüzle
 Bir oyuncuyu bin ere bölüştürün ve
 Hayal gücünüzle izleyin güçlü orduları
 Atlardan söz ettiğimizde, inanın onları gördüğünüze,

20

İzleyin gururlu nal izlerini sevecen toprakta.

Bundan böyle, bizim Krallarımızı

Sizin hayaliniz süsleyecek, oraya buraya taşıyacak

Ve aldırmaksızın zamana, uzun yıllar almış olayları

30

Size sunacağımız bir kum saatine sığdıracaksınız!

Ve izninizle şimdi bu tarihsel olayları seslendiren,

Bendeniz, Koro bu açılış sözleriyle,

Özenle diliyorum sizlerden, lütfen kulak verin

Oyunumuza ve sabırla dinleyin bizi!

35

Sahne 1

(Cantenbury Arşöveki ile Ely Piskoposu gelirler)

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Diyorum size, Sayın Lordum, bu aynı kanun layihası

Önceki Kralımızın on birinci saltanat yılında

Ve açıkça aleyhimize olacak şekilde tasarlanmıştı,

Ancak dönemin kargaşası ve düzensizliği nedeni ile

Uygulanamamış ve tartışılmasına da gerek görülmemişti. 5

ELY PİSKOPOSU

İyi de, Sayın Lordum, şimdi nasıl karşı gelinir buna?

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Bunun düşünülmesi gerek. Olduğu gibi aleyhimize

kanunlaşırsa

Varlıklarımızın yarıdan çoğu çıkar elimizden!

İmanlı insanların vasiyet yolu ile kilisemize

Bağışladıkları tüm dünyevi taşınmazları

10

Alır bunlar elimizden, bir hesaba göre:

Tam on beş kontluk ve ayrıca bin beş yüz şövalyelik

Ve altı bin iki yüz beylik araziye ilaveten

Cüzzamlılar ile düşkünlerin yararlandıkları

Ve dünyevi yaşam dertlerinden umutlarını

15

Yitirmişlerin başını dikleri, sayıları yüzü bulan,

Depoları ve donanımları mükemmel Düşkünlerevi

Ve bunlara ilaveten yine Kralın hazinesine ödenecek
Yıllık bin İngiliz altını irat; hesap böyle görünmekte!

ELY PİSKOPOSU

Bu kolay yutulur lokma değil!

20

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Yutulacak bir şey kalmayacak ki!

ELY PİSKOPOSU

Nasıl geçilir bunun önüne?

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Kralımız son derece lütufkâr ve inayetlidir.

ELY PİSKOPOSU

Kilisenin kutsallığına da pek saygılı.

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Gençliğinde tutturmuş olduğu yollardan

25

Doğrusu böylesi hiç beklenmezdi.

Babasının ruhu bedenini terk ettiği anda ise

İçindeki delikanlılık birdenbire donup ölüverdi.

Evet, o aynı saniyede, saygınlık, tıpkı bir melek gibi

Gelip onun içindeki azgın âdemi söküp aldı,

30

Böylece boşalan bedeni de göksel ruhlar için

Mükemmel bir sığınak oluverdi. Başka hiçbir zaman

Bu kadar kısa sürede bir alim gelmemiştir dünyaya!

Değişim, hiçbir zaman böylesine sel gibi

Taşıvermemiş ve tüm hatalı davranışları

35

Böylesine kökünden silip süpürmemiştir.

Hydra gibi dokuz başlı inatçılık hiçbir zaman

Kralımızda görüldüğü gibi aniden ve en beklenmedik

Şekilde ortadan kayboluvermemiştir.

ELY PİSKOPOSU

Bu değişim bize mutluluk getirmektedir.

40

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Dinsel konularda ileri sürdüklerini duyarsanız

Hem hayran kalır hem de tüm içtenliğinizle

Kralımızın bir din adamı olmasını dilerdiniz.

Ülke sorunlarını tartıştığında, sanırsınız ki
 Uzun yıllar bu konular ile ilgilenmiş birisidir. 45
 Savaş sanatı üzerine sözlerini dinlerseniz,
 Korkunç çatışmalar kulağınıza musiki gibi gelir.
 Siyaset alanında ne tür bir sorunla karşılaşacak olsa
 Olayın Gordiyon kördüğümünü rahatlıkla ve sanki
 Çorap bağlarını açarmışçasına çözebilmekte, 50
 Konuştuğunda, genelinde oynak olan hava durulmakta
 Ve bal damlayan tatlı sözlerini dinleyenlerin
 Kulaklarında şaşılası yankılar uyanmaktadır; öyle ki
 Yaşamın uygulanması ve sanatı, bilgeliğinin esiri
 Olmakta, asıl inanılması güç yanı da Haşmetmeabın 55
 Bu bilince nasıl varmış olduğudur, zira gençliğinde
 Tüm zamanını yararsız yollarda sarf eylemiş ve
 Çevresine hep bilgisiz, kaba, boş kimseler toplamış,
 Tüm saatlerini sarhoşluk, kargaşa ya da oyunla doldurmuş,
 Özel bir uğraşa vakit ayırdığı hiç izlenmemiş, göz alan 60
 Ve ilgi odağı olan olaylardan hiçbir zaman kendini
 Alıkoyamamış ya da inzivaya asla iltifat eylememiştir.

ELY PİSKOPOSU

İyi çilek, çalı altında yetişir derler ve de
 Tombul böğürtlenler her zaman başka
 Değersiz meyvelerin gölgesinde olgunlaşır. 65
 Demek ki genç Prensimiz akli gelişmesini
 Gençliğinin çapkınlığı ile gizledi; anlaşılan,
 Yalnız geceleri hızla yeşeren yaz otları gibi gelişen
 Becerilerinin dışarıya yansımalarına izin vermedi.

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Öyle olmuş olmalı! Zira kapanmıştır mucizeler dönemi 70
 Ve bu yüzden olayların gelişme nedenlerini
 Oldukları gibi kabul etmek zorundayız.

ELY PİSKOPOSU

Ancak, Sayın Lordun, Maciste öne çıkarılan bu
 Tasarımın önlenebilmesi açısından, acaba

Haşmetmeap taraftarlar mı, yoksa öyle değil mi?

75

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Taraf tutmaz gibi görünmekte, veyahut da

Tasarıyı öne sürenleri desteklemekten çok,

Bizim tarafımıza yatkın görünmekte, zira

Haşmetmeabımıza bir teklifte bulundum:

Kilise Meclisimizin dinimize olan bağlılığı ve

80

Günümüzde yer alan olaylar karşısında, ki

Fransa sorununu Kralımıza ayrıntılı olarak

Açıkladım ve kilisemizin önceki Hanedan

Üyelerine sağlamış olduğundan çok daha yüksek

Bir mali olanağı kendilerine sağlayabileceğini bildirdim. 85

ELY PİSKOPOSU

Bu teklifiniz nasıl karşılandı, Lordum?

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Majesteleri bunu oldukça olumlu karşıladılar.

Büyük büyük babaları Edward'dan gelen

Fransa tahtı ve tacına doğru uzanan

Ve yine bazı dükalıklara olan doğal haklarını

90

Tüm incelikleri ile Haşmetmeabımızın dinlemeye

Hazır ve niyetli olduğunu hissetmiştim, ancak

Tüm ayrıntıları anlatmama fırsat olmadı.

ELY PİSKOPOSU

Görüşmeniz nasıl oldu da kesildi?

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Fransız Elçisi gelmiş ve huzura kabul edilmek istemişti 95

Yanılmıyorsam kendilerine bildirimi sunmayı sürdürmemin

Sırası gelmiş olacak, saat dördü buldu değil mi?

ELY PİSKOPOSU

Evet, efendim.

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Gelin öyleyse, gidelim ve gelişmeleri öğrenelim.

Doğrusu ya Fransız Elçisi daha sözünü etmeden

100

Neler diyeceğini tahmin ettiğimi sanıyorum.

ELY PİSKOPOSU

Ben de size refakat edeyim. Neler işiteceğimizi

Ben de çok merak etmekteyim.

(Birlikte çıkarlar.)

Sahne 2

(Kral, Gloucester, Bedford, Clarence, Exeter, Warwick, Westmoreland ve muhafızlar hep birlikte gelirler.)

KRAL

Saygın Cantenbury Arşöveki geldiler mi?

EXETER

Huzura gelmeleri bekleniyor, efendim.

KRAL

Sevgili dayı, lütfen çağırtın onu.

WESTMORELAND

Elçi hazretlerini huzura alalım mı, Haşmetmeap?

KRAL

Daha değil, yeğen, onunla görüşmeden düşünmek

5

Zorundayız. Bizi yakından ilgilendiren ve

Fransa ile ilişkilerimizde önem taşıdığına inandığımız

Bazı konularda açıklığa kavuşmak isteriz.

(Cantenbury Arşöveki ile Ely Piskoposu girerler)

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Tanı ve melekleri tahtınızı korusun ve

Uzun yıllar boyu onu şerhclendiresiniz.

10

KRAL

Teşekkür ediyoruz, bilgili Lordumuz, lütfen açıklar mısınız?

Dinsel kuramlar ve doğrulardan ayrılmadan açıklar mısınız,

Fransa'da geçerli olduğu bilinen Salık Kanunları,

O ülkeye karşı gelişen taleplerimizin karşısında mıdır

Yoksa değil midir? Bizim Sayın Lordumuz

15

Gözlemlerinizin eğilip bükülmesinden ve yakıştırma ya da Saptırmalardan Tanrı sizi korusun. Ya da yersiz İsteklere destek vererek, doğru kayıtlara uygun Düşmeyen hatalı görüşlerin yaratabileceği Yanılgılardan, temiz ruhunuzun yönlendirmesi ile sakınız. 20 Zira Tanrı bilmektedir ki, bizi teşvik edeceğiniz Uzun yolun sonunda, bugün sağ ve salim pek çok insanın Kanları, kaçınılmaz şekilde akmak zorunda kalacaktır. Bu yüzden, kararlılığımızı yönlendirirken, şimdi kınında Uyumakta olan kılıcımızı sıyracağımızı unutmayınız. 25 Tanrı adına sizi uyarmaktayız, dikkatli olunuz, zira Böylesine iki krallık ne zaman karşı karşıya geldi ise Çok kan dökülmüştür; yeniden akacak her damlanın, Gereksiz dökülmesine neden olan keskin kılıçları Yönlendirenlerden hesap soracak ve yaşamlarının 30 Böyle kısa kesilmesinin nedenlerini sormakta haklı Olacaktır. İkazlarımızı göz önüne alarak konuşunuz Sayın Lordum, zira söyleyeceklerinizin Baptizm ile Yıkanmış ruhunuzdan geldiğine, onları her türlü günden Uzak olarak dile getirmiş bulunduğunuza kalben 35 İnanacağız, aynen kaydedeceğiz ve öylece dinleyeceğiz.

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Öyle ise, dinleyin beni Haşmetmeap ve sizler, Varlığınızı, yaşamınızı ve hizmetlerinizi Bu kutsal tahta adanmış soylular: Ekselanslarının Fransa tacına olan hakkını önlemek üzere Sadece Pharamond'un kayıtlarından çıkardıkları 40 Şu eski alıntıyı öne sürmektedirler: "İn terram Salikam mulieres ne succedant," yani anlamı "Salik beldesinde kadınların veraset hakkı yoktur!" Bu Salik ülkesini Fransızlar, haksız şekilde bir düzenle Fransa beldesi olarak kabul etmekte ve Pharamond'u, 45 Bu kanunu gerçekleştiren ve kadınları veraset dışı tutan Kişi saymaktadırlar. Oysa kendi tarih yazarları bile,

Salik beldesinin Almanya'da olduğunu kabul ederek
Orada taşkın yapan Salik ile Elbe nehirleri arasında
Bulunduğunu yazmışlardır. Saksonlara boyun eğdiren 50
Büyük Charles, o bölgeye bir bölük Fransız yerleştirdi.
Onlar da, hafif meşrep buldukları Alman kadınlarını
Yaşamlarındaki kurlsızlık nedeni ile aşağılamışlar
Ve bu Salik Kanununu gerçekleştirerek Salik Beldesinde
Kadınlara veraset hakkı tanımamışlardır. O belde ki 55
Az önce değinildiği gibi, Elbe ile Sale Nehirleri arasında
Kalan bir bölgedir ve günümüzde Almanlar oraya Meisen
Adını vermişlerdir. Böylece açıkça ortaya çıkmaktadır ki,
Salik Kanunu Fransa için yazılmamıştır ve Fransa için
Geçerli olamaz. Ayrıca Fransızların Salik Beldesine girmesi 60
Dörtüüz yirmibir yılında ve bu konunun yakıştırıldığı
Kral Pharamond'un tahtından devrilmesinden sonra
Olmuş ve bu Kral da İsa Hazretlerinin dört yüz yirmi
Altıncı yılında ölmüştür. Oysa Büyük Charles'ın Saksonları
Yenmesi ve Fransızları Sale nehrinin ötesine yerleştirmesi65
Sekiz yüz beş yılında yer almıştır. Ayrıca, yine kendi tarih
Yazarlarına göre, Childeric'i tahtından indiren
Kral Pepin de, kendi veraset hakkını Kral Clothair'in
Kızı olan Blithild'den dünyaya gelmiş olmasına
Bağlayarak Fransız tacına sahip olmuştu. Benzer şekilde 70
Hugh Capet de, Büyük Charles'ın hakiki ve kayıtlı
Varisi olan Lorraine Dükü Charles'i devirerek
Tacına el koyarken kendini haklı gösterme gayreti ile,
Aslında bu haksız ve yersiz bir iddia idi, kendini
Lady Lingare'nin varisi olarak göstermişti. 75
Oysa o hanım da Şarlmayn'ın kızı idi ve Şarlmayn da
İmparator Lewis'in oğlu, Lewis ise Büyük Şarlmayn'ın
Oğlu idi. Ayrıca Kral Onuncu Lewis de, tacı zorla
Eline geçirmiş olan Capet'in tek erkek varisi
Olmasına rağmen, veraset hakkı vermemiş ve
Fransız tacını başında taşıyabilmesi için

Büyük anası olan Kraliçe İsaabel'in
 Lady Ermingare'nin soyundan geldiğini
 Ve sonunda, az önce sözü edilen Lorraine Dükü
 Charles'in kızı olduğunu ileri sürmüş ve bu evlilik 85
 Yolu ile Büyük Charles'in soyuna bağlanarak
 Fransa tacında hakkı bulunduğunu kanıtlamıştı.
 Böylece yaz güneşinin aydınlığı kadar açıktır ki,
 Kral Pepin'in unvanı ve Hugh Capet'in hak talebi
 Ve de Kral Lewis'in güvencesi, hepsi ve tamamı ile 90
 Kadın soyundan geçerek elde edilmiştir;
 Günümüzde bile Fransız Kralları benzer köklerden
 Geldikleri halde, tüm bunları göz ardı ederek
 Bu Salık Kanununa dayanıp Haşmetmeabımızın
 Kadın veraseti yolu ile doğan haklarını reddederken 95
 Kendi haksız unvanlarını açığa çıkarmak yerine
 Haksızlıklarını bir kısım karmaşık görüşler altına
 Gizleyerek hem Sizi hem de dünyaya gelecek
 Tüm varislerinizi her türlü doğal haklarınızdan
 Mahrum etmeye çalışmaktadırlar. 100

KRAL

Bu talebimi hakça ve iç huzuru ile sürdürebilir miyim?

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Günahı boynuma olsun, Haşmetli Kralım,
 Kutsal Kitap'ta açıkça yazılmıştır ki,
 "Babanın ölümü halinde mirası kızına kalır."
 Sayın Lordum, arayın hakkınızı. 105
 Açınız kanlı bayrağınızı.
 Güçlü atalarınızın geçmişine bakınız,
 Talebinizin kendisine dayandığı Büyük Büyük Babanızın
 Kabrine gidiniz ve uyandırınız onun savaşçı ruhunu!
 Ve büyük amcanızın, Edward, Kara Prens'in, ki 110
 Fransa topraklarında kanlı bir savaş yapmış ve
 Oğlu Fransız topraklarından yenilgiyle ayrılan
 Gururlu babası bu aslan yavrusunun zaferini

Ve Fransız soylularının kanlı yenilgisini
 Üzerinde bulunduğu tepeden seyretmekle yetinmişti. 115
 O soylu İngiliz ordusu, sadece gücünün bir bölümü ile
 Fransızların tüm gururunu yerle bir etmiş
 Ve diğer bölümü ise atılmaya hazır ama
 Kendilerine iş düşmediği için yedekte beklemişti.

ELY PİSKOPOSU

Canlandırın ölmüş yiğitlerimizin anılarını, 120
 Güçlü bileğinizle yineleyin onların başarılarını,
 Siz onların varisisiniz! Onların tahtına çıktınız!
 Onları güçlü kılan ateşli kan, sizin de damarlarınızda
 Dolaşmaktadır ve benim pek güçlü Prensım
 Gençliğinizin henüz-baharındasınız ve pek 125
 Büyük başarılarla ulaşmaya hazırsınız.

EXETER

Kardeş Krallarınız ve dünya hükümdarları,
 Hepsi, harekete geçmenizi beklemektedir,
 Tıpkı soyunuzun geçmiş kahramanları gibi.

WESTMORLAND

Onlar, sizin haklı, güçlü ve hazırlıklı olduğunuzu 130
 Biliyorlar. Siz bunların hepsine sahipsiniz.
 Hiçbir İngiliz Kralı böylesine zengin soylulara ve
 Kralına böylesine bağlanmış bir halka
 Sahip olmamıştır. Bedenlerini geride bırakan kalplerimiz
 Çoktan Fransa çayırlarında çadır çatmış durumdadır. 135

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Haşmetmeap, izin verin, bedenleri de gitsin
 Kalplerinin peşinden; kan, kılıç ve ateş ile
 Alsınlar hakkınız olanı. Buna destek olmak üzere,
 Biz, dinsel görevliler de, geçmişte hiçbir Atanıza
 Sağlanamamış boyutta bir maddi olanağı 140
 Size sunmaya hazır bulunmaktayız.

KRAL

Sade Fransa'yı işgal için silahlanmak yeterli olmaz.

Her fırsatta üzerimize gelmeye hazır İskoçlara
Karşı da güç ayırmamız ve hazırlıklı
Olmamız gerekecektir.

145

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Soylu Kralım, sınır ötesi soygunculardan
İngiltere'mizi korumak için hudut beylerimizin
Güçleri yeterli savunmayı sağlayacaktır.

KRAL

Ara sıra sınırları aşacak çapulculardan çok,
İskoçya'nın asıl ordularından sakınmak zorundayız.

150

Onlar bizim her zaman güvenilmez komşularımız oldular.

Siz de bilirsiniz. Büyük-Büyük Babam, ne zaman
Ordusuyla Fransa'ya geçecek olsa, İskoçlar tüm ve yeterli
Güçlerini kullanarak, su duvarında çatlak bulmuş gibi

Korumasız kalmış vatanımıza sızmışlar ve

155

Ateşli saldırıları ile verimli topraklarımızı

Talan edip, kale ve kentlerimizi acımasızca kuşatarak
Yağmalamışlardır. Korunacak gücü kalmamış İngiltere

Onların bu kötü komşuluklarından her zaman

Zarar görmüş, sarsılmıştır.

160

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Haşmetmeap, İngiltere zarara uğramaktan çok

Ürkmüş olmalıydı, geçmişte ne tür örnekler

Vermiş olduğumuzu unutmayınız.

Tüm soyluları Fransa'da çarpışırken ve

Onların ardından matemli dullar gibi beklerken

165

İngiltere kendini savunmakla kalmadığı gibi

İskoçların Kralını bir kaçak gibi kıştırıp,

Kral Edward'ın şanını, esir Krallar ile

Yüceltmek üzere, Fransa'ya gönderebilmiştir.

Sayırsız hazineler ve pek çok batıkla dolu

170

Denizlerin bulanık dipleri gibi, İngiltere'nin

Geçmişi böyle övünülecek olaylarla doludur

ELY PİSKOPOSU

Yine de, çok eski ve yerinde bir deyim vardır:

"Eğer Fransa'yı kazanmak istiyorsan

Önce İskoçya'yı eline geçirmelisin."

175

Zira İngiliz Kartalı ne zaman savaşa kanat açsa

İskoç sansarı, korumasız yuvada kalan

Soylu yumurtaları yemek için harekete geçer.

Kedinin bulunmadığı yerde cirit atan fareler gibi

Yiyebileceğinden fazlasını tahrip ve talan eder.

180

EXETER

Demek oluyor ki, kedi evinden uzaklaşmamalı!

Ancak bu zoraki bir ihtiyaç olmalı, zira

Nasıl ziynetlerimizi korumak için kilitlerimiz varsa

Ve ürkek hırsızları yakalayacak sağlam kapanlarımız,

Silahlı güçlerimiz yaban ellerde savaşıırken

185

Akıllı önder, evinin savunmasını elbet gözetecektir.

Zira yönetim, üst ya da alt, ya da daha aşağıda

Hep birbirine eklemlidir ve aynı amaca yönelik,

Dolgun ve doğal sonuca ulaşmak üzere biraraya

Gelecektir, tıpkı bir şarkı gibi.

190

CANTENBURY ARŞÖVEKİ

Doğrudur. Bu nedenle insanın görevlerini Tanrı

Çeşitlendirmiştir; gelişimi süresiz hale getirip

Emir almayı kaçınılmaz bir amaç yapmıştır.

Balarıları da tıpkı böyle sürer yaşamlarını.

Doğanın öğretilerine uyan bu yaratıklar

195

Aynen Krallığın uyrukları gibi sıralanırlar,

Bir tür Kralları ve de sorumlu yöneticileri vardır.

Bazıları amirdir, kovanın düzenine bakar,

Bazıları tüccar olup, dışarıda ticaret yapar,

Bazıları da iğneleri ile askerlik görevini yürütür,

200

Yaz aylarının kadife tomurcuklarına saldırıp

Emdikleri taneleri kovanlarındaki

İmparatorlarının görkemli çadırına taşırlar.

Ve kendileri, tüm haşmeti ile izlemektedir
 Ustalarının, şarkılarla altın tavanlar örmesini, 205
 Görevli vatandaşlar yoğururlarken balı
 Zavallı mekanik hamallar ağır yüklerini
 Dar kapıdan içeri taşımaya uğraşırlar.
 Şaşmaz gözlü hâkim, sıkıntıyla vızıldayarak
 Aylak tembelleri cellada teslim etmektedir. 210
 Bütün bunlardan şu anlam çıkar: Ayrı amaçlara
 Yönelik pek çok şey, birbirine ters görünse de
 Değişik yönlerde fırlatılmış oklar gibi
 Sonuçta aynı hedefe varacaklardır.
 Nasıl değişik yollar aynı kente ulaşırsa, 215
 Nasıl akan birçok tatlı su aynı tuzlu denize karışırsa
 Nasıl bir sürü hat, aynı kadranın merkezinde buluşursa,
 Aynı şekilde, bir kez hareketlenen binlerce yöntem
 Tek bir amaçta bütünleşecektir ve sonuçta hepsi
 Herhangi bir yenilgiye yer vermeyecektir. 220
 Bu nedenle Fransa'ya yönelmelisiniz, Haşmetmeap!
 Mutlu İngiltere'nizi dörde bölünüz,
 Bir çeyreği ile Fransa'ya geçiniz ve
 Tüm Galya'yı yerinden sarsınız, eğer
 Evde kalan üç misli güç ile bizler 225
 Kapımızı saldırgan köpekten koruyamazsak
 Vebali bizim olsun ve ulusumuz
 Gücünü ve aklını yitirmiş denilsin.

KRAL

Çağırın Dauphin'den gelmiş habercileri
 (Görevliler Elçi'yi çağırarak üzere çıkarlar)
 Artık kararımız verilmiştir. Tanrının desteği ile 230
 Ve gücümüzün soylu damarlarını oluşturan sizlerle,
 Bize ait olduğuna göre, Fransa'yı kendimize bağlayacağız.
 Ya da paramparça edeceğiz. Ya da o ülkeye yerleşeceğiz
 Ve hükümdarlığımızı genişleterek hükümdar olacağız
 Tüm Fransa'da ya da birer Krallık gibi olan dükalıklarında. 235

Olmazsa şu kemiklerimizi bir değersiz bir lahde doldurur
 Mezarsız ve anıtsız terk ederiz. Ya tarihimiz bizi
 Saygı ile ve tam anlamı ile anacaktır,
 Ya da mezarsız bırakılmış ve dili kopartılmış
 Bir Türk esiri gibi, dilsiz kalmış ve önünde 240
 Tapınılmayan, yazısı silinmiş bir kitabe ile yetineceğiz.

(Fransa'dan gelen Elçi ile beraberindekiler girer)

Saygın Kuzenimiz Dauphin'in dileklerini dinlemeye hazırız.
 Öğrendiğimize göre, sizler, Kralınızın değil de
 Onun bildirisini getirmekle görevli imişsiniz. Buyurun.

ELÇİ

Haşmetmeap, bize verilmiş görevi yerine getirmek üzere 245
 Açık konuşmamıza izin vermenizi rica ediyoruz.
 Aksi halde elçiliğimizin ve Dauphin'in mesajını
 Kestirmeden ve kısaca belirtmek zorunda kalacağız.

KRAL

Biz bir zorba değil, Hıristiyanlığa sadık bir kralız.
 Zindanlarımızda zincire vurulmuş zavallılara bile 250
 Davranışlarımız her zaman Tanrının merhametine bağlıdır.
 Bu nedenle açıkça ve hiçbir şeyden çekinmeksizin
 Dauphin'in görüşlerini bize aktarabilirsiniz.

ELÇİ

Öyle ise, kısaca şöyle demek isteriz: Majesteleri
 Bir süre önce Fransa'ya haber salıp, Büyük Pederiniz 255
 Kral Üçüncü Edward'ın varisi olarak, bazı dükalıklara
 Hükmetmek dilediğinizi belirtmişsiniz. Bu isteğiniz
 Karşısında Başbuğumuz olan Prensimiz demektedir ki,
 Gençliğinizin verdiği coşku ile hareket etmektesiniz ve
 Bilmenizi istemektedir ki, Fransa'da öyle ayak oyunları ile 260
 Sahip olunabilecek hiçbir yer yoktur ve oradaki dükalıklara
 Havadan sahip çıkamazsınız. Bu nedenle ve tutumunuza
 Daha uygun düşeceği kanısıyla, size bu sandıktaki
 Armağanları göndermektedir. Ayrıca talep ettiğiniz
 Dükalıklarda adınızın duyurulmasından vazgeçmenizi
 Dilemektedir. İşte bizim elçisi olduğumuz bildiri budur.

KRAL

Neymiş şu armağanlar, Amca?

EXETER

Haşmetmeap, sandıkta sadece...

Tenis topları bulunmaktadır.

KRAL

Bu hafif davranışı için Dauphin'e ve zahmetiniz 270

İçin de size teşekkür ediyoruz. Tanrının izni ile

Fransa'da bir set oynamaya ve Pederlerinin

Tacını ortaya koymaya hazır bulunuyoruz.

Ve anlatınız ki ona, bu dalaşmanın sonunda

Fransa'nın tüm sarayları bu topların kovalanması 275

İle altüst olacaktır. Ne demek istediğini de

Anlamamış değiliz. Gençliğimizi nasıl değerlendirdiğimizi

Bilmeden, bize delikanlı günlerimizi anımsatmaktadır.

Oysa biz İngiltere'nin değersiz tahtına hiçbir zaman

İstekli olmamış ve bu nedenle ondan uzak durarak 280

Kendimizi ölçsüz zevklere vermiştik, zira

Ancak uzaklarda yaşayanlar bağımsız bir yaşam sürer.

Ancak bildirin Dauphin'e: Gururumuza sahip olacağız,

Bir kral gibi davranıp, gücümüzü ortaya koyacağız.

Fransa tahtına sahip olduğumuz zamana kadar 285

Gururumuzu terk edip, görevli kişiler gibi

Çalışmaktan geri kalmayacağız ve Fransa'da

Tüm haşmetimizle meydana çıktığımız zaman

Tüm Fransızların gözlerini kamaştıracacağız.

Evet, körelecektir Dauphin'in bize bakan gözleri! 290

Evet, o alaycı Prensimize anlatınız ki bu tenis

Topları taş güllelere dönüşecektir ve onun vicdanı

Uçuşan güllelerin yaratacağı gereksiz yıkıntıların

Sorumlusu olacaktır. Onun bu şakası, binlerce

Kadını dul bırakan bir şaka, pek çok anneyi 295

Oğullarından eden bir şaka, çoğu kalenin yerle bir

Edilmesine yol açan bir şaka olacak ve daha

Doğmamışların da dünyaya gelmelerini önleyen
 Bir şaka olacaktır ve onların her biri Dauphin'in
 Adını nefretle anacaktır. Bütün bunlar 300
 Tanrının yardımına bağlıdır ve biz de Ona
 Yakarmaktayız ve Onun adına bildirin
 Dauphin'e ki biz geliyoruz... Elimden
 Geldiğince öcümü alacağım. Zira haklı bildiğim
 Bir konuda tüm gücümü ortaya koyacağım. 305
 Şimdi güvenle gidin ve Dauphin'e bildirin ki
 Yapmış olduğu şaka zekice bile sayılmazdı
 Ve ona gülecek yerde, binlerce insan gözyaşı dökcektir.
 Güvenli şekilde dönmelerini sağlayınız.
 Sizlere de hayırlı yolculuk dileriz! 310

(Elçi ve beraberindekiler çıkarlar)

EXETER

Amma eğlenceli bir bildiri getirmişler.

KRAL

O bildiriye yollayanın yüzünü kızartmaya kararlıyız.
 Bu yüzden, Sayın Lordlarım, seferimizi başlatmak üzere
 Hiç vakit kaybına yer vermeden harekete geçmeliyiz.
 Artık aklımızda. Tanrıya olan bağlılığımızdan sonra
 Fransa'dan başka hiçbir şey olamaz, görevlerimize 315
 Sarılmak zorundayız. Bu nedenle savaş için gereken
 Hazırlıklara başlanılmalı, gereken dengeler kurulmalı,
 Kanatlarımıza ek tüyler takabilecek her olasılık
 En hızlı şekilde düşünülmelidir. Tanrının huzurunda
 Açıklıyoruz ki, şu Dauphin'i babasının kapısında 320
 Azarlayacağız. Artık her birimiz bu sefere yönelik
 En doğru adımları atmak dışında başka
 Hiçbir şey düşünemez olmalıyız.

(Kral ve çevresindekiler çıkarlar.)

II. PERDE

(Borazanlar çalar ve Koro gelir)

KORO

Şimdi tüm İngiliz delikanlıları coşmuştur.
 İpekli eğlence giysileri dolaplarda asılıdır.
 Zırh dövenler zengin olmakta ve her gencin
 Gönlünde şan ve şeref taht kurmuştur.
 Bugün tarlasını satan savaş atı almaktadır. 5
 Herkes tüm Hristiyan krallarının izinde
 Ayakları kanatlı İngiliz Merkürleri olma peşindedir.
 Kral Harry ile onu izleyenlere vaat olunan ve
 Sivri ucundan kınına dek kılıçları örten
 İmparatorluk taçları, değerli sorguçlar ve ziynet 10
 Beklentisi tüm gençlerin kalbini doldurmuştur.
 Fransızlar ise, aldıkları iyi istihbarat sonucu
 Bu ürkütücü olayların farkındadırlar ve
 Korku ile titrerlerken İngilizlerin bu şaşmaz
 Kararlılığını başka yönler çelmeye çalışmaktadırlar. 15
 Ey İngiltere! Gönül güzelliğinin örneği olursun
 Büyük kalp taşıyan çelimsiz bir beden gibi,
 Yapamayacağın yoktur, şanın ve şerefın uğruna,
 Eğer tüm insanların normal ve doğal olsa idi!
 Ama, bak, gördün mü, bulmuş Fransız senin 20
 Boş kalpli evlatlarını ve açgözlerini altınlarla
 Doldurarak üç insanını vatan haini yapmıştır.
 Birincisi, Richard, Cambridge Earl'ü, ikincisi
 Henry, Marshamlı Lord Scroop ve üçüncüsü de
 Sir Thomas Grey, Northumberland Şövalyesi! 25
 Utanmaz Fransızlarla bu günahı işlemekte anlaşımlar
 Ve (ne menâ gûnahıdır bu) Fransız parasına karşı
 Hıyanet ve cehennem. Verdikleri sözü getirirlerse yerine

Uğursuz elleri ile bu Krallar Güzeline yaşamına
 Kıymakta anlaşılmışlar. Southampton'dan Fransa'ya 30
 Yelken açılırken bu cehennemlik hıyaneti
 Gerçekleştirmek üzere alçakça sözleşmişler.
 Kral Londra'dan yola çıkmıştır ve sayın seyircilerimiz
 Sahnemiz de böylece Southampton'a geçmiştir.
 Şimdi oradaki olayları izleyeceksiniz ve ardından 35
 Sizleri güven içinde Fransa'ya taşıyacağız.
 Ve sonra, dar denizleri yola getirip sizleri geri
 Getireceğiz ve bu yolculuk sırasında oyunumuz
 Hiçbirinizin midesini bulandırmayacaktır!
 Şimdi, Kral oraya varıncaya kadar ve o gelmeden 40
 Yer alan olayların yaşandığı Southampton'a
 Taşıyoruz sahnemizi.

(Koro sahneden çıkar.)

Sahne I

(Onbaşı Nym ile Çavuş Bardolph gelir)

BARDOLPH

Hoş gelmişsin Nym Onbaşı

NYM

İyi günler Çavuş Bardolph.

BARDOLPH

Çavuş Pistol ile dostluğunuz hâlâ berdevam mı?

NYM

Benim açımdan pek fark etmez. Bu konuda laf etmek istemem. Yine de zamanı gelince anlayanlar gülecektir. Ama olacağı ne ise (ş) o olur. Çarpışmaktan sakınırım, ama gerekince gözlerimi yumar kılıcımı kınından çekerim. Bu kadar basit bu iş. Ne olacak yani - üzerinde peynir pişirebilirsin - ayrıca soğuktan da gıcık olmaz. Başkalarını kılıçları gibi - işte hepsi bu kadar!

BARDOLPH

Sizleri kahvaltıya davet edeceğim ve dost olmanızı
sağlayacağım. 10

Fransa'ya birlikte gitmek üzere kardeşlik andı içeceğiz.

Sevgili Onbaşı Nym, gel bu davetimi kabul et.

NYM

Bilmelisin ki ömrüm ne kadar sürecektir ise o kadar yaşayabilirim. Bu muhakkak olan bir şeydir. Ondan sonrası için yapabileceğim bir şey yoktur. Ne yapabilirsem onu yaparım. Diyeceklerim bundan ibarettir. Başka diyeceğim yoktur. (15)

BARDOLPH

Onun Nell Quickly ile evlendiği doğru öyle değil mi? Eğer bu doğru ise sana büyük haksızlık yapılmış olur, öyle değil mi? Senin sözlün değil miydi o?

NYM

Bir şey demeyeceğim. Neyin olacağı varsa o olacaktır. (20)
İnsanlar uykuya yatabilirler ve gırtlardan kesilmemiş olabilir!
Öte yandan bazıları hançerlerinin keskin olduğunu söyler.
Kaderde ne varsa o olur. Sabır yaşlı bir kısraktır ve rahvan yürür, işte bundan anlam çıkarılabilir. Şimdilik bundan başka bir şey diyemem. 25

(Pistol ile Hostess Quickly gelirler)

BARDOLPH

İşte! Sancaktar Pistol ile hanımı da geldiler! Onbaşım, lütfen sabırlı olunuz. Evet. Nasılsınız, ey bizim ev sahibimiz Sayın Sancaktar Pistol?

PİSTOL

Vay sokak köpeği, sen nasıl olur da benim davetlim
olmuşsun?

Yemin ederim bu lafını hakaret sayarım.

Benim eşim Nell'de

30

Sizi evimize kabul etmeyecektir..

HOSTESS

Hayır. Ben de yemin ederim. Uzun sürmez. Bir düzüne na-

muslu hanımı evimize yerleştirip, sizin yırtıklarınızı onlara yamalatmak olurdu ama o zaman bayağı ve doğrudan doğruya bir genelev işletmecisi olurduk. Öyle değil mi? 35

(*Nym ve Pistol kılıçlarını sıyırlar*)

Vay, vay - canımın içi, şuna bak kılıcını kınından sıyırdı! Şimdi hem orostopolluk hem de cinayete tanık olacağız, öyle mi?

BARDOLPH

Aman çavuşum, aman onbaşım, kuzum olay çıkarmayın!

NYM

Tüh!

PİSTOL

Asıl sana tüh! İzlanda köpeği... kulağı kesik it seni! 40

HOSTESS

Yiğit Onbaşı Nym, hele yiğitliğini göster de kılıcını bir dene.

NYM

(*Kadına*) Gitsene sen başımdan. (*Pistol'e*) Seninle yalnız ve bekârca hesabımı görmek isterim.

PİSTOL

Yalnız mı? Bekâr mı? Vay engerek yılanı seni?

Bekârmış! Çarparım bekâretini o şaşılasi suratına 45

Dişlerini de bekâr kılar boğazına dizerim.

Sonra o iğrenç gırtlğından midene yollarım

Tanrı adına! O berbat ağzına bu yetmez!

Senin o bekâretini bağırsaklarına kadar

Küfürlerimle tıkar, basarım. Evet. Artık 50

Kalkmıştır tetiği Pistol'un ve ardından

Sadece ateşlemenin alevi gelecektir!

NYM

Ben bir büyücü değilim. Tütsüleyemezsin beni. Seni bir güzel pataklamaya niyetliyim. Bana kötülük edersen Pistol, namusumla çarpışır, kılıcımı kanınla yıkarım. Kaçmaya kalkacak [55] olursan da yine bağırsaklarımdan dökmekten geri kalmam. İşte hepsi bu kadar. Başka diyeceğim yoktur

PİSTOL

Yuh, aşağılık gösterişçi! Günahkâr yaratık!
 Mezarının taşı açıldı. Ölüm bekliyor seni.
 Vereceksin artık son nefesini.

60

BARDOLPH

Durun. Bakın hele bana! Silahşörlüğüm adına! Hanginiz ilk
 hamleyi yaparsa onu kılıçtan geçireceğime yemin ederim.

(Bardolph da kılıcını kınından sıyrır)

PİSTOL

Yemin büyük yerden geldi. Kızgınlığım dinmeli.

(Pistol ile Nym kılıçlarını kınlarına sokarlar)

Uzat bakalım şu elini, yani ön ayağını uzat bakalım.
 Cesaretin sınırsızmış!

NYM *(Pistol'a)*

Zamanı gelince hakkıyla boğazlayacağım seni, işte hepsi o
 kadar! 65

PİSTOL

Fransa'da ona "Kupe a la gorj" diyorlarmış!

Göster bakalım gücünü! Aşağılık Girit köpeği!

Karıma göz diktin, öyle mi? Sen bir

Bakımevine gitmelisin ve orada taşıdığın

Mikroplardan kurtulman için Doll Çarşafyırtan

70

Kresida'nın gibi hastalık dolu banyosunda

Adına layık şekilde yıkasın seni ve o karga ile

Gerdeğe girebilirsin. Zira eski adı Quickly olan

Hanıma artık ben sahibim ve o benim eşimdir.

Ve öyle kalacaktır ve ötesi yoktur.

75

İşte bu kadar, haydi bas git işine!

(Oğlan girer)

OĞLAN

Sayın Pistol, çabuk olun. Efendim Sir John'un yanına gel-
 melisiniz. Siz de Hostess Quickly. Çok çok hasta, yatağına
 yattı! Sayın Bardolph! Fındı suratınız! Çarşafıma girin, sokunuz
 da onu ısıtın biraz. İnanın bana. Efendim çok hasta... 80

BARDOLPH

Git başımdan, piç kurusu!

HOSTESS

Aman Tanrım. Korkarım bu günlerin birinde sırtlanlara yem olacak. Kral onun kalbini fena kırdı. Sevgili kocacığım, sen de çabuk gel olur mu?

(Hostess ile Oğlan çıkarlar)

BARDOLPH

Haydi, gelin. Dost olacak mısınız artık? Hep birlikte Fransa'ya gitmeliyiz. 85

Bıçaklarımızı neden birbirimiz doğramak için kullanalım?

PİSTOL

Her yanı sel bassın ve kurtlar açlıktan ulusun!

NYM

Kumarda kazandığım sekiz şilingi ödeyeceksin ama bana.

PİSTOL

Ödersem arap olayım.

NYM

Baksana bana, alacağım onu... başka türlü olamaz! 90

PİSTOL

Erkeksen haydi gel. Hadi gelsene!

(İkisi de kılıçlarını çekerler)

BARDOLPH

(O da kendi kılıcını çeker)

Kılıcım üzerine yemin ediyorum.

İlk hamleyi yapanı şişleyeceğim.

Yeminim kılıcım üzerinedir.

PİSTOL

(Kılıcını kınına sokar)

Kılıç üzerine edilen yemin

95

Kutsaldır ve saygıya layıktır.

BARDOLPH

Nym Onbaş, gel sen de dostluğumuzu kabul et. Haydi, gel.

Aksi halde benim de düşmanım olacaksın. Rica ediyorum.

Sok şu kılıcı kınına.

PİSTOL (*Nym'e*)

Sana bir manda gözü öderim ve alırsın maaşını 100

Ve ayrıca sana içki de ikram ederim ve onun yanında

Dostluğumu da! Ben Nym ile yaşayacağım ve

Nym de benimle olacak.

Yetmez mi bu kadarı? Böylece savaşa katılırız

Ve gelirlerimizi arttırırız. Ver artık şu elini. 105

NYM

Ama mangırımı alacağım.

PİSTOL

Aynen ve nakten, hak ettiğini alacaksın.

NYM

O zaman, demek kısmet böyleymiş!

(*Nym ve Bardolph kılıçları kınına sokarlar. Hostess gelir*)

HOSTESS

Ananızdan gelmişseniz dünyaya, acele gelin Sir John'un yanına!

Gün aşırı tekrarlayan humma ateşi onu tiril tiril titremekte. 110

Bakmaya kıyamıyorum onun bu acıklı haline.

İyi dostlar, hemen gelin.

NYM

Kralımız Şövalyeyi fena bozdu. İşin aslı bu!

PİSTOL

Doğru dersin Nym. Kalbi fena kırıldı!

Ve bir daha tamir olunamadı. 115

NYM

Kralımız iyi biri ama her insan gibi hangi zamanda

Nasıl davranacağı hiç belli olmuyor.

PİSTOL

Gelin gidip Şövalyenin gönlünü alalım. Dostlarım,

Ne olsa bizler hâlâ sağız! 119

(*Hepsi çıkar.*)

Sahne 2*(Exeter, Bedford ve Westmorland girer)***BEDFORD**

Tanrı aşkına! Kral Hazretleri bu hainlere karşı
Güveninde fazla cesaret göstermekte!

EXETER

Eninde sonunda yakayı ele verecekler.

WESTMORLAND

Ne de rahat ve fütursuz davranmaktalar!
Sanırsın inanç ve sadakatle dolu yüreklerinde
Bağımlılık mutlak tahtını kurmuştur.

BEDFORD

Haberleri olmadan ele geçen kayıtlar
Krala onların amaçları belli etti.

EXETER

Evet de, adamı hiç yanından ayırmazdı
Sürekli iltifatlar ve bağışlarla beslerdi -
Yine onun - bir yaban kesesi uğruna
Kralın hayatını kıymaya haince kabul etmiş olması!

(Borazanlar çalar. Kral, Scroop, Cambridge, Grey ve muhafızlar girerler)

KRAL

Rüzgâr şimdi uygun, artık gemilere binebiliriz
Benim Lordum Cambridge ve de dostum
Marsham Lordu ve de yine siz, Şövalyem,
Görüşlerinizi almak isterim. Acaba toplayıp
Beraberimizde götürmeyi planladığımız güçlerin
Fransız ordularını yarıp yolumuzu açabileceğine
Ve bu başarıyı gerçekleştirip onlara
Yenilgiyi tattırabileceğine inanıyor musunuz?

SCROOP

Hiç kuşkunuz olmasın Haşmetlim, herkes yapacaktır görevini.

KRAL

Bundan yok benim de hiç kuşum. Çünkü
İnanıyoruz ki bizimle yola çıkacaklar arasında
Kalbi bizimle birlik olmayan bir kul bile yoktur.
Ayrıca, geride bıraktığımız tebaamız arasında 25
Dualarını bizden esirgeyecek kimse de yoktur.

CAMBRIDGE

Majesteleri, sizin gibi hem sevilen hem sayılan
Bir Kral daha gelmemiştir dünyaya. Yönetiminizin
Güvenli gölgesinde yaşayıp da içi huzurlu olmayan
Ya da kendini güvenden yoksun hisseden bir kişi olamaz. 30

GREY

Doğru. Geçmişte babanızın düşmanları olanlar bile
Acılarını bal ile yumuşatmış ve sizin hizmetinizde
Kalpleri bağlılık dolu olarak görev yapmaktadırlar.

KRAL

Biz de bundan ziyadesiyle müteşekkirimiz.
Yapılan hizmetlerin değerleri ve ağırlığına uygun 35
Şekilde yönetimimize özen göstermekte,
İrademizin işleyişini aksatmaktan hep sakınmaktayız.

SCROOP

Böylece Haşmetmeap, size hizmet etmek için
Damarlarımızdaki kan çelikleşecek ve umutla
Güçlenerek sürekli görevlerimizi yerine getireceğiz. 40

KRAL

Bizde aynen öyle düşünmekteyiz. Exeter Dükü
Amcamız, aleyhimizde konuştuğu için dün
Cezalandırdığımız o adamı salıverelim.
Onu bu işe yönlendiren içkiyi kaçırmış olmasıydı.
Konuyu tartınca onu affetmeyi uygun gördük. 45

SCROOP

Merhametiniz sonsuz, ancak güvenliği de korumalısınız
Bırakın çeksin cezasını. Haşmetlim, sıra bu gibiler
Giderek başkalarının da öyle davranmasına yol açar.

KRAL

Bırakınız, merhametli olalım.

CAMBRIDGE

Merhametli davranabilirsiniz Majestem, yine de
cezalandırabilirsiniz. 50

GREY

Efendimiz, onu doğruyola getirecek gerekli sopa çekildikten
Sonra hayatını bağışlamakla atıfetinizi göstermiş olursunuz.

KRAL

Yazık. Bana olan sevgi ve bağlılığınız, sizleri bu
Zavallıya karşı beni sert davranmaya zorluyor.

Eğer sarhoşluğun getirdiği ufak hatalara 55

Göz yummayacak olursak, o zaman, biz,

Ağır suçlar, hazırlanmış, kotarılmış ve

Hazmedilmiş halde gelirse karşımıza,

O zaman nasıl açmalıyız gözlerimizi?

Yine de, affedeceğiz o adamı. 60

Her ne kadar bize olan ilgileri

Ve benliğimizi koruma konusunda

Gösterdikleri hassasiyet nedeni ile Cambridge,

Scroop ve Grey onun cezalandırılmasını

Önermekte iseler de. Şimdi gelelim Fransa konusuna. 65

Son iradelerimizi kimler alacaktı?

CAMBRIDGE

Biri bendim Majesteleri. Bugün irademi istememi
buyurmuştunuz.

SCROOP

Bana da öyle demiştiniz, Haşmetlim.

GREY

Ve bana da öyle, Sayın Kralım.

KRAL

(Onlara yazılı iradeleri verir)

Öyleyse alın, işte Richard, Cambridge/Dükü, bu sizindir! 70

Ve işte sizinki, Marshamlı Lord Sroop ve

Sayın Şövalye, Northumberlandlı Grey,
 Bu da sizinki. Okuyunuz ve sizleri nasıl
 Değerlendirmek gerektiğini bildiğimi öğreniniz.
 Westmorland Dükü ve amcamız Exeter 75
 Bu akşam denize açılacağız. Ne oldu sayın efendiler?
 O yazılanlarda neler okudunuz da yüzünüzün rengi
 Soldu böylesine? Görüyor musunuz nasıl değişiverdiler,
 Yüzleri kâğıt gibi oldu. Evet, neydi o
 Okuduklarınız ki sizleri bu kadar ürküttü 80
 Ve kanınızın çekilmesine neden oldu?

CAMBRIDGE

Suçumu kabul ediyorum ve kendimi, sonsuz
 Merhametinize emanet ediyorum, Haşmetlim.

GREY / SROOP

Bizler de merhametinize sığınıyoruz.

KRAL

Son günlerde el açıklığı ile dağıttığımız merhamet 85
 Sizin kendi öğütleriniz sonucu kısıtlandı ve gömüldü.
 Utanmadan nasıl alırsınız merhamet sözcüğünü ağzınıza?
 Kendi özel amaçlarınız uğruna sahibine saldırınaya kalkan
 Köpekler gibi suçu kendi bağrınızda aramalısınız.
 İşte bakınız: Soylu Lordlarım ve Prensler. İşte size 90
 Üç İngiliz Canavarı! Şu Cambridge Lordu,
 Ona olan sevgimizi bilirsiniz. Her zaman
 Kendisinin layık olduğuna inandığımız ve
 Unvanına uygun gördüğümüz iltifatlarımızı
 Ondan hiç esirgemeyi düşünmedik. Öyle iken 95
 Birkaç değersiz altın uğruna rahatlıkla komplo kurmuş
 Ve kılıcını Fransa'nın emrine vermiş! Burada,
 Hampton'da bizi öldürecekmiş; aynı işe
 Şu Şövalye de, ki en az Cambridge kadar bizim
 İhsanlarımızdan yararlanmıştır, o da yemin etmiş. 100
 Ah! Ancak Lord Scroop! Size ne diyebilirim ki -
 Sen, ey zalim, kadır bilmez, vahşi ve insanlık dışı

Yaratık! Tüm aldığım kararların anahtarı olmuştun.
 Kalbimin tüm derinliklerine inebilmiştin,
 Hakkımda verdiğin kararı eğer uygulayabilse idin 105
 Beni nerdeyse kendi kârın için altına çevirecektin!
 Bütün bu yabancı paralar, acaba senden, benim
 Bir parmağımı incitecek kadar şeytanlık elde
 Edebilir miydi? Ne garip değil mi?
 Olayın doğru olduğu ak ile kara gibi 110
 Açıkça ortada olduğu halde, gözlerim
 Bir türlü onu göremiyor. Hıyanet ve cinayet
 Aynı sabana koşulmuş şeytanlar gibi
 Birbirlerinden ayrılmadan, aynı amaca yönelik
 Öylesine doğalmışçasına çalışmışlar ki, kimse
 Onlara şaşmayı akıl edememiş! Ancak sen, 115
 Ölçüsüzce hıyanet ve cinayete bağlanmış hizmetini
 İnanılmaz şekilde sadakat perdesinin ardına
 Gizlemiştin. Seni buna yönlendiren hangi kalles
 İblis ise Cehennemde başarılı olmanın
 En üst düzeyine erişmiş olmalı. 120
 Hainliği teşvik eden diğer şeytanlar, çoğunlukla
 Gösterişli sadakati amaçlarmış gibi, asıl laneti
 Değişken görüntüler, yamalar ve sahte nedenler ile
 Saklamaya çalışırlar. Oysa seni teşvik eden ve
 Ayaklanmaya yönlendirenler, bu hıyaneti gerçekleştirmene
 Hiçbir neden gösteremezlerdi, meğer ki asıl niyetleri
 Seni bir hain olarak tanımlamak olsun. Seni böylesine
 Kandıran o iblis, aslanlar gibi yürüyüp
 Tüm dünyayı dolandıktan sonra uçsuz bucaksız
 Cehenneme döndüğünde öbür şeytanlara şöyle 130
 Diyecektir: "Hiç kimsenin ruhunu, O İngiliz'inki
 Kadar kolay elde edememiştim." Ah!
 Nasıl da kıskançlıkla zehirledin güzel sadakatin tadını!
 Nasıl da sadık tanıttın, tüm çevrene kendini?
 Oysa sen de öyle idin! Onlar ağırbaşlı ve ciddi mi göründüler? 135

Oysa sen de öyle idin! Onlar soylu ailelerden mi gelmişlerdi?
 Oysa sen de öyle idin! Onlar dinlerine bağlı mı idiler?
 Oysa sen de öyle idin! Sen de iştahını kontrol edebilir,
 Aşırı taşkınlıklardan, kanının kaynamasından,
 Taşkın sevinç ya da kızgınlıklardan kaçınabilir,
 Bağlılıklarının azıtmasına izin vermeyebilirdin. Sade giyinip

140

Aşırı süse iltifat etmez, ne sade görüneni değil de işittiklerini de
 Değerlendirmeden, her ikisini de aklın ile dengeleyebilirdin.
 Öylesine olgun ve dengeli görünüyordun ki, senin
 Bu düşüşün en doğru ve dirayetli kişileri bile şüphe
 Altında bırakacak kapkara bir leke oluşturdu.

145

Ardından ağlayacağım senin. Zira kanımca

Senin işlediğin bu hıyanet Adem'in

Cennetten kovulmasını anımsatmaktadır!

Suçları ortada bunların... hepsini tevkif edin!

Ve kanunların gereği yerine getirilsin.

150

Yaptıklarından onları Tanrı aklasın.

EXETER

Sizi vatana hıyanet suçundan tevkif ediyorum:

Sen, Richard, Cambridge Earl'ü!

Sizi vatana hıyanet suçundan tevkif ediyorum:

Sen, Henry, Marshamlı Lord Scroop!

155

Sizi vatana hıyanet suçundan tevkif ediyorum:

Sen, Thomas Grey, Northumberlandlı Şövalye!

SCROOP

Tanrı kötü niyetimizi haklı olarak ortaya çıkardı,

Ölümümden çok, düştüğüm hataya üzülmekteyim.

Bedelini bedenimle ödeyecek olsam da

160

Majestelerinin affına sığınmaktayım.

CAMBRIDGE

Beni kandıran Fransız'ın altınları değildi, ancak

İtiraf etmeliyim ki asıl amacıma ulaşmak için

Onlar yeterli bir neden oluşturmuşlardı.

Tanrıya şükürler olsun ki uygulanamadı 165
 Bu nedenle cezamı kabul ediyorum.
 Tanrıdan ve sizden affımı diliyorum.

GREY

Şu anı mutlu saymaktayım, kendime rağmen,
 Bu müthiş hıyanetin ortaya çıkmasından
 Hiçbir kulunuz benim kadar mutlu olamaz. 170
 Bedenimi değil ama hatamı affetmenizi
 Dilemekteyim Haşmetli Kral.

KRAL

Sizleri Tanrı affeyesin. Cezanızı dinleyiniz:
 Bizim soylu kişiliğimize hıyanet ettiniz.
 Bilinen düşmanla anlaştınız ve onların hazinesinden 175
 Bizi öldürmek karşılığında para aldınız.
 Böylece Kralınızı ölüme satacaktınız!
 Prenslerimizi ve soylularımızı esir kılacak
 Tebaamızı ve halkımızı baskı ve zulme tabi tutacak
 Tüm Krallığımızı mahva sürükleyecektiniz. 180
 Benliğimiz ile ilgili olarak ise
 İntikam almayı aklımıza bile getirmeyiz.
 Ancak Krallığımızın güvencesi açısından
 Dikkatli bulunmak zorundayız, oysa siz onun
 Mahvına hizmet edecektiniz. Bu nedenle 185
 Sizleri ülkenin kanunlarına teslim ediyorum.
 Çekilin artık karşımdan. Zavallı, aşağılık kişiler
 Ölümünüze kavuşacaksınız. Ölümü kabulde
 Tanrı size sabır, metanet versin ve tüm
 Günahlarınızdan affetsin. Alın götürün hepsini! 190

(Muhafızlar Cambridge, Scrop ve Grey'i çıkarır)

Evet Lordlarım, şimdi Fransa konusuna dönelim.
 Bu girişimimiz bizim kadar sizlere de zafer getirecektir.
 Tanrının inayeti ile daha işimizin başında
 Yolumuzu kesebilecek bu hain tuzağı ortaya
 Çıkarılmış olması, şanlı ve başarılı bir sefere 195

Çıkmakta olduğumuz konusunda bizlere
 Sağlanı bir güvence oluşturmuştur. Bundan böyle
 Önümüze çıkabilecek her engeli aşacağımıza eminiz.
 Böylece, haydi, tüm vatandaşlarım, tüm gücümüzü
 Tanrının eline teslim edelim ve yola çıkalım. 200
 Güler yüzle açılalım denize. Savaş yakınlarımızdadır.
 Fransa'nın Kralı olamazsak İngiliz Kralı da olmayacağız.
 (Hepsi çıkar.)

Sahne 3

(Pistol, Hostess, Nym, Bardolph ve Oğlan girer)

HOSTESS

Yalvarırım, tatlı dilli kocacığım, izin ver de Staines'e kadar
 sizlerle beraber geleyim.

PİSTOL

Olmaz. Kahraman yüreğim şimdi matemdedir.
 Haydi, Bardolph, canlan artık biraz.
 Nym, sen de kızıştır damarlarını,
 Hey Oğlan, kendine gel sen de, zira Falstaff öldü! 5
 Ve bizler onun yasını tutmalıyız.

BARDOLPH

Keşke onun yanında olabilseydim, nerede olursa orada, is-
 ter cennette ister cehennemde...

HOSTESS

Emin olabilirsin ki cehennemde olamaz o. Hazreti İbrahim'-
 in koynundadır, eğer İbrahim'in yanına ulaşabilen oldu ise.
 Cehennem olamaz onun sonu! Zira vaftiz görmüş herhangi
 (10) bir Hristiyan evladı olarak hayatının sonuna erişti. Üs-
 telik, sabaha karşı, on iki ile bir arası, suların çekildiği uğur-
 lu saatte ayrıldı aramızdan. Yatak çarşaflarını çekeledi, baş
 ucundaki çiçekleri okşadı, parmaklarının uçlarına bakıp gü-
 lümsedi, artık durumun kötüye gittiği belli olmuştu, bur-
 nu (15) yontulmuş kalem gibi sipsivriydi, mırıldanır gibi oldu

ve yeşil vadilerden söz etti. "Hey, Sir John," diye seslendim, "haydi bakalım. Canlan biraz." O da buna karşı, "Tanrım, Tanrım, Tanrım," diye bağırdı. Üç ya da dört kez. Ben de ona, "Şimdi Tanrıyı anmasının sırası değil. Öyle düşüncelere (20) yer vermemelisin," diye seslendim. Ve Tanrıyı anmasına gerek olmadığını söyledim ona. O da benden ayaklarını daha sıkı örtmemi istedi. Elimi çarşafın altına soktum ve ayaklarına dokundum. Ayakları buz gibi, taş gibi olmuşlardı. Ardından dizlerine doğru uzandım ve daha da yukarı, daha yukarı... her yanı taş kesilmişti, buz gibiydi.

NYM

Denildiğine göre, ölmeden "Kovuldum," diye bağırmış. 25

HOSTESS

Doğru. Öyle haykırdı.

BARDOLPH

Kadınlardan da söz etmiş.

HOSTESS

Hayır. Ben öyle bir şey duymadım. 30

OĞLAN

Söyledi, işte! "Kadınlar şeytanın karanfilleridir," dedi.

HOSTESS

Ömrü boyunca karanfillerden nefret etmişti,

Karanfilin rengini hiç sevmezdi.

OĞLAN

Şeytanın kendisini ancak kadınlar yolu ile

Elde edeceğini söylemişti. 35

HOSTESS

Hanımlar konusunda bazı şeyler söylemedi değil, ancak o sırada iyice ateşlenmişti ve Babil'in fahişelerinden söz etmekteydi.

OĞLAN

Hatırlıyor musun? Bir keresinde Bardolph'un burnunda dolanan siyah pireyi görünce, "İşte bu Cehennemde yanan

(40) kara bir ruh olmalı," demişti.

BARDOLPH

Öyle de olsa o ateşin alevi söndü artık.
Ona verdiğim bunca hizmet karşılığında
Ancak böylesine bir mükâfat elde edebildim demek!

NYM

Yollanalım artık. Kralın teknesi Southampton'dan
Yelken açmak üzere olmalı.

PİSTOL

Evet. Haydin yola! Sevgilim, uzat dudaklarını.

(Öpüşürler)

Eşyalarımı ve tüm taşınır değerlerimi iyi koru.
Aklını başına topla. Para peşin, kredi yok, unutma!
İnanma kimseye. Edilen yeminler saman çöpü gibidir.
Erkeklerin sözleri ise

Kolay çiğnenir peksimet!

Yavrum, seni koruyacak tek yöntem ayağını denk almaktır.
Bu nedenle 'ihtiyat' danışmanın olmalı senin!

Al kristallerinin tozunu, yani sil gözünün yaşını.

Haydi, yol karındaşları, yollanalım Fransa'ya.

At sinekleri örneği onların sürekli kanlarını emeceğiz,
Doyasıya içmeliyiz o koyu kanlarını.

OĞLAN

Denildiğine göre onların kanı sağlığa yararlı değilmiş.

PİSTOL

Sen de veda et, yumuşak dudaklı. Haydi, marş, marş!

BARDOLPH

(Hostess'i öper)

Sağlıcakla kal.

NYM

Öpüşmek bana göre değil. Yine de Adiyö.

PİSTOL

(Hostess'e)

Tutumlu olmalısın. Eyden fazla ayrılma.

Sana son öğütlerimdir bunlar.

45

50

55

60

HOSTESS

Yolunuz açık olsun. Adiyö...

(*Hepsi çıkar.*)

Sahne 4

(*Borazanlar çalar.*

Fransa Kralı, Dauphin, Berri, Bretagne Dükleri ve diğerleri girerler)

FRANSA KRALI

İşte tüm güçleri ile İngilizler üzerimize gelmekte,
 Bu nedenle savunmamızı düzene sokmakta
 Daha da dikkatli olmalıyız. Kendimizi güven
 Altına almalıyız. Böylece Berri ile Bretagne
 Ve Brabant ile Orleans Dükleri 5
 Ve de siz Prens Dauphin, hiç vakit kaybetmeden
 Savunma hatlarımızı ve kentlerimizi korkusuz erlerle
 Güçlendirmeli, savunmaya hazır hale getirmelisiniz.
 Zira İngilizlerin gelişleri ve toplamış oldukları güçler
 Anaforun içine çektiği sular gibi kaynaşmaktadır. 10
 Bu nedenle elimizden geldiğince ve geçmişte yaşamış
 Olduğumuz acılı deneyimlerin yarattığı ürküntü
 Unutulmamalıdır. Önemsemediğiniz İngiliz'in
 Ülkemize vermiş olduğu acıların anısı bizi korkutmaktadır.

DAUPHIN

Benim çok onurlu pederim, 15
 Düşmana karşı silahlanmamız elbette gerekli.
 Savaş ya da bir çatışma beklenmiyor bile olsa,
 Ve barış Krallığımızı sıkıcı bir hale getirmiş olsa bile,
 Kalelerimiz, siperlerimiz ve de askeri hazırlıklarımız
 Her zaman bakımlı, düzenli ve yeterli halde bulunmalıdır, 20
 Sanki hemen bir savaş bekleniyormuş gibi...
 Bu yüzden ben de bir seferber olmalıyız.
 Ve Fransa'nın zayıf ya da sağlıksız yerlerini izlemeli,

Bunu yaparken de hiç korku izi göstermemeli,
 Hayır, aksine, sanki İngilizlerin bir bahar dansı oynamak 25
 Ve bahar bayramını kutlamak üzere gelmiş olduklarını
 Duymuş gibi davranmalıyız. Zira Majesteleri,
 İngiliz Krallığının yönetimi bomboştur; onların tacını
 Taşımakta olan genç, mağrur, dengesiz, sığ ve eğlence
 Düşkünü olup aklına korku pek ulaşmamaktadır. 30

FRANSA KOMUTANI

Öyle demeyin Prens Dauphin, bu Kral
 Hakkındaki görüşünüz çok hatalı. Bu konuyu
 Ona giden Sefirimizden dinlemeniz yerinde olurdu.
 Anlatılara göre, temsilcimizi kabulde gösterdiği ciddiyet
 Çevresine toplamış olduğu soylu danışmanları, 35
 Karşı gelmekte gösterdiği sabır, amacına
 Ulaşmakta gösterdiği ürkütücü kararlılık
 Onun eski hafifliklerinden arınmış olduğunu ve
 Romalı Brutus'un yaptığı gibi, ihtiyatı bir
 Safdillik perdesi ardında gizlemiş bulunduğunu, 40
 Zamansız fışkıran hassas fideleri korumak için gübreyle
 Örtlen bahçıvanlar gibi davrandığını anlamış olurdunuz.

DAUPHIN

Öyle olduğunu hiç sanmıyorum. Sayın Lord Kumandan,
 Öte yandan, bu konuda nasıl düşündüğümüzden çok,
 Savunmamız açısından hazırlıklı olmamız ve 45
 Düşmanı sandığımızdan güçlü kabul ederek
 Kuvvetlerimizi ona göre biraraya getirmemiz
 Gerekir. Yoksa bu konuda yapılacak bir çekimserlik
 Pintice kumaştan kazanayım derken paltosunu
 Yarım diken terziye dönmek olur. 50

FRANSA KRALI

Hepiniz güçlü kabul etmelisiniz Kral Harry'yi
 Ve siz Soylu Prensler, tüm gücünüzü harekete geçirmelisiniz.
 Soyunun bize karşı kazanmış olduğu altı zaferler
 Ki, kendisi de bu kanlı soydan gelmektedir, bizleri

Günlük yaşamımızda hep uykusuz bırakmıştır. 55

Crecy Savaşında uğradığımız yenilgi, uğradığımız

O utanç veren yenilgi unutulur gibi değildi.

Soylu Prenslerimizin pek çoğu o kara günde

Kara Prens diye anılan Prens Edward'a esir düşmüş

Ve onun dağları anımsatan babası, üzerinde beklediği 60

Tepeden, eğlenerek, güçlü tohumunun doğa kurallarını

Nasıl altüst ettiğini, Tanrının yarattığı kuralları nasıl

Bozduğunu ve yirmi yıl içinde Fransız babalarının yirmi

Yıl boyunca yetiştirmiş olduğu soylu gençlerin

Tümünü nasıl ezdiğini, batan güneşin 65

Işıklarını izleyerek seyretmekle yetinmişti.

Bu gelen de, o zaferi tatmış soylu kandandır,

Onun gücünden ve yengisinden ürkmemiz gerekir.

(Bir Haberci gelir)

HABERCI

Majesteleri, İngiliz Kralı Harry'nin elçileri gelmiş

Huzura kabul edilmelerini istirham etmektedirler. 70

FRANSA KRALI

Onları hemen kabul edeceğiz. Gidin ve kendilerini

Huzurumuza getirin.

(Haberci ile bazı Soylular çıkarlar)

Gördünüz mü dostlar, nasıl amaçlarının peşindeler!

DAUPHIN

Çekinmeyin onlardan, tam tersine saldırgan olmalısınız,

Zira ancak korkmuş köpekler, takip ettiklerinden 75

Uzaklaştıklarında havlamalarını yükseltirler.

Saygı Değer Majesteleri, İngilizlere yüz vermeyiniz

Ve ne mene bir Krallığı yönettiğinizi onlara belli

Ediniz. Sayın Efendim, herhalde kendini beğenmek

Küçümsenmekten evladır. 80

(Lordlar ile Exeter ve hepsinin muhafızları gelir.)

FRANSA KRALI

İngiltere'deki kardeşimizden mi geliyorsunuz?

EXETER

Onun temsilcisiyiz ve Tanrının izni ile, kendisi
 Majestelerine şöyle bir çağrı yapmaktadır: Doğanın ve
 Ulusal kuralların gereği kendisine ve soyuna
 Ait olması gereken Fransa Tacından ve onu 85
 Başınızda taşıma nedeni ile elde ettiğiniz
 Tanrının her türlü nimetlerinden ve gelenekler
 Yolu ile alışlagelmiş uygulamalardan ve yine
 Kendisine ait olması gereken her türlü
 Hak, menfaat ve yaygın unvanların tümünden 90
 Vazgeçmelisiniz. Bilinmelidir ki bu, öyle
 Yersiz ya da zamanı geçmiş kayıtlardan çıkartılmış
 Ve de tarihin tozlu kayıtları arasında bulunup
 Ortaya atılmış bir iddia değildir. Bu konuda
 Size bu yazılı mesajı göndermiş bulunmaktadır. 95

(Bir yazılı metin sunar)

Her açıdan gayet açık bulunan
 Bu soy kütüğünü incelemelisiniz.
 Çok ünlü atalarından geldiğini ve Üçüncü
 Edward'ın soyundan olduğunu kabul edeceksiniz.
 Bu nedenle, dolaylı olarak ondan esirgenmiş olan 100
 Tacınızdan vazgeçmeniz ve hakkı olan
 Kimseye o tahtı teslim etmeniz gerekmektedir

FRANSA KRALI

Aksi halde ne olacak?

EXETER

Kanlı saldırıya uğrayacaksınız, o tacı kalbinizde
 Saklasanız bile, göğsünüzü yarmaktan kaçınmayacaktır. 105
 Bu nedenle fırtına gibi yaklaşmakta, Tanrı Jove
 Gibi deprem ve gök gürültüleri ile üzerinize gelmektedir.
 İstedğini vermezseniz zorla alacak onu sizden.
 Tanrı adına sizden dilemektedir ki, tacı ona
 Teslim edin; savaşın açılacak olan kanlı çenelerine 110

Düşmekten zavallı masum insanların kurtulmasını ve
Dulların gözyaşlarının, yetimlerin yakarılarının
Ölen insanların akan kanlarının, bakire kızların
Namuslarının başınıza kakılmasını önleyin.

Kocalar, babalar ve yeni gerdeğe girmiş gençler 115
Bu çatışmada acımasızca harcanacaklardır.
Onun mesajı, tehdidi ve benim getirdiğim haber
Bundan ibarettir. Eğer Dauphin aranızda bulunuyorsa
Ona da ayrı bir mesajım bulunmaktadır.

FRANSA KRALI

Kendi adımıza bu mesajınız üzerine düşünmek isteriz. 120
İngiliz kardeşimize geri dönünüz. Yarın
Verilmiş kararımızı size açıklayacağız.

DAUPHIN (*Exeter'e*)

İşte ben. Dauphin adına karşınızdayım.
Neymiş İngiliz'in ona mesajı?

EXETER

Size karşı hakaret, meydan okuma, hor görme ve 125
Aşağılama ile birlikte gönderenin soyluluğuna yakışacak
Şekilde her türlü tahkiri uygun görmektedir.
Kralım demektedir ki: Eğer soylu babanız, onun isteklerini
Aynen yerine getirmeyecek ve böylece, ona göndermiş
Olduğunuz hakaret dolu armağanın izini silmeye 130
Çalışmayacak olursa, onun size vereceği yanıt
Öyle yakıcı ve kızgın olacaktır ki, Fransa'nın en kuytu
sığınakları

Ya da en derin mağaraları, sizin yaptığınız densizliğin
Ve o utanmaz hakaretinizin cezasından ve Onun yankılanan
Kızgınlığından korunmanıza yeterli olmayacaktır. 135

DAUPHIN

Saygın babamızın yarın vereceği yanıt sizce olumlu
Olsa bile, biliniz ki bizim dileğimize aykırı olacaktır.
Bizim tek dileğimiz İngiltere ile boy ölçüşmektir. Bu amaca
Ulaşmak üzere, başıbozukluğuna ve gençliğine uygun
Düşer diye yollanmıştı o Paris'in tenis topları. 140

EXETER

İsterse Avrupa'nın en üst düzey kortlarına sahip olsun
Kralımız sizin Louvre'unuzu temelinden oynatacaktır.

Ve emin olabilirsiniz ki onun kişiliği konusunda
yanılmaktasınız.

Nasıl ki tebaası olan bizler bile gençliğinin deneyimsiz
hareketlerinden sonra

Erişmiş olduğu olgunluk karşısında hayret etmekten
kendimizi alamamış 145

Bulunuyoruz. Şimdi, O, zamanını en ince salisesine kadar
değerlendirmektedir

Eğer Fransa'da kalacak olursa, ne kadar zararınıza da olsa
Bu durumu kendiniz de göreceksiniz.

FRANSA KRALI

Kararımızı yarın öğreneceksiniz.

(Borazanlar çalar)

EXETER

Öyle ise vakit geçirmeden gönderin bizi. Aksi halde neden
Geciktiğimizi öğrenmek üzere kendisi buraya gelebilir.
Bu topraklara çoktan ayak basmış durumdadır.

FRANSA KRALI

Güvenli koşullarda en kısa yoldan geri gönderileceksiniz.
Böylesine önemli konularda karar verilmesi için
Bir gecelik süre az bile görülebilir.

155

(Borazanlar çalar, bepsi çıkar.)

III. PERDE

Borazanlar çalar. Koro girer.

KORO

Düşünüzde kanat çarpar gibi çabucak
 Yer değiştirmiştiir sahnemiz, hızla ve hayal
 Gücünüzün kanatlarıyla taşınmıştır. Farz ediniz ki,
 Yakışıklı Kralı Hampton Limanında teknesine
 Binerken izlediniz ve o görkemli donanmanın 5
 İpek flamalarıyla yelpazelenen genç Pheobus'u gördünüz.
 Çalıştırın hayalinizi ve böylece, direklere uzanmış halatlara
 Tırmanan miçoları ve kargaşanın patırtısına düzen getiren
 Tiz düdüklere duyar gibi olun. Gerilen yelkenleri
 Şişiren ve görünmeksizin sürekli üfüren rüzgârın 10
 Çatık kaşlı denizin üzerinde, görkemli köpükleri
 Göğüsleyerek, ağır tekneleri nasıl sürüklediğini
 İzleyin. Evet, böylece kabul ediniz ki, sahilde
 Durmuş, kabaran azgın dalgaların üstünde
 Oynaşan bir kenti izler gibisiniz, zira o görkemli 15
 Donanma artık Hafleur'e doğru yelken açmıştır.
 Siz de gidin ardından, ayrılmayın izinden ve
 Aklınızın gücüyle takılın o görkemli donanmanın
 Peşine! Takılın ve terk edin İngiltere'yi gece yarısının
 Sessizliğine, ya tüm gücünü yitirmiş ya da 20
 Tam gücüne erişememiş dedeler ile bebelerin
 Ve de yaşlı kadınların bekçiliğine! Çünkü
 Çenesinde tek bir kıl belirmiş olanlar bile
 Böylesine özenle seçilmiş soylu Şövalyelerin 25
 Peşinden Fransa'ya doğru yola çıkmış bulunmaktadır.
 İşletin, işletin hayal gücünüzü, öylece izleyin çevrilmiş bir
 kenti,
 İzleyin bindirilmiş topların, sarılmış Harfleur'e karşı
 Ölüm saçan açılmış ağızlarını. Fransız Elçisinin

Geri döndüğünü düşünün ve Kralın, kızını gelin 30
 Vermeyi ve çeyiz olarak da birkaç verimsiz
 Ve de önemsiz Dükalığı teklif ettiğini ve
 Harry bundan hoşnut olmayınca, topçuların
 Yağlı fitillerini şeytan gibi ateşlediklerini
 Görmüş gibi olun. 35

(Toplar ateşlenir ve borazanlar çalar)

Bu salvoların surları yerle bir ettiğini izleyin
 Ve gösterimizin tüm eksiklerini hayaliniz ile tamamlayın.
(Koro çıkar.)

Sahne 1

(Borazanlar çalar. Kral, Exeter, Bedford, Gloucester ve başka soylular ile surlara tırmanmak üzere merdivenler taşıyan erler sahneye girer.)

KRAL

Bir daha yarmaya çalışalım, dostlarım, bir kez daha
 Ya da surların önünü ölmüş İngilizler ile dolduralım.
 Barış sırasında bir erkeğe sükunet ve ağırbaşlılık 5
 Kadar yaraşan bir şey olamaz. Ancak savaşın
 Uğultusu doldurunca kulaklarımızı, o zaman
 Kaplanın hareketlerini örnek almak gerekir.
 Damarlar kasılmalı, kanımız alevlenmeli,
 Yumuşak doğayı kaskatı kızgınlığa çevirmeli, 10
 Kafatasımızın deliklerinden bakan gözlere
 Tıpkı pirinç topların açık ağızları gibi
 Dehşet ve korku saçan bir hava verilmeli.
 Ve onların üzerinde çatılmış kaşlarımız
 Çılgın ve savurgan okyanusun dalgalarıyla 15
 Aşındırdığı rıhtımın devrilmeye hazır ve
 Altı kazınmış koca taşları gibi olmalı.
 Şimdi, sıkın dişlerinizi ve açın burun deliklerinizi,
 Nefesinizi sıkıca tutun ruhunuzu gerin yay gibi

Sonuna kadar! Haydi, haydi, Ey Soylu İngilizler! 20
 Damarlarınızda savaşta denenmiş babalarınızın
 Kanı dolanmaktadır; o babalar ki her biri birer
 İskender gibi sabahtan akşama bu alanlarda
 Savaşmış ve ancak yenilecek kimse kalmayınca
 Kılıçlarını kınlarına sokmuşlardı. Analarınızın 25
 Namusunu savunmalısınız. Şimdi kanıtlamalısınız kendinizi
 Sizi dünyaya getiren babalarınıza; soysuzlara
 Örnek olmak için, nasıl savaşılacağını gösterin onlara.
 Ve sizler, güçlü erlerim, üzerinde yetiştığınız
 İngiliz toprağının hakkını vermelisiniz. Haydi 30
 Gelin, ant içelim, soyunuza sahip çıkacaksınız.
 Bundan hiç kuşkusuz olamaz, çünkü biliyorum,
 Aranızda, gözünün ışınlarını kaybetmiş, aşağılık
 Ve korkak kimsenin bulunmadığına eminim
 Yarışa hazır tazılar gibi gerilmiş, saldırma 35
 Sıranızı hasretle bekler gibisiniz. Ve saldırırken
 "Tanrı adına Harry, İngiltere ve Aziz Jorj için,"
 Diye haykıracaksınız.

(Borazanlar çalar, toplar patlar. Kral ve yanındakiler çıkar)

Sahne 2

(Nym, Bardolph, Pistol ve Oğlan gelirler.)

BARDOLPH

Haydi, haydi, haydi, gediğe doğru, gediğe doğru!

NYM

Yalvarırım Çavuş, dur biraz, savaş çok kızıştı

Ve kendi hesabıma benim kaybedecek fazla canım kalmadı.

Bu işin sonu kötü, açıkçası artık dayanamayacağım. 5

PISTOL

"Sonu kötü" olduğu muhakkak, çatışma berbat

Kör dövüşüne döndü vuruşmalar Tanrının

Evlatları durmadan düşüp ölüyor.

(Şarkı söyler)

Kılıç ile kalkan

Kanlı alanda

Kahramanlar yaratır.

OĞLAN

Ah, şimdi Londra'da bir birahanede olsaydım, bir şişe
birayaher türlü

Kahramanlıktan vazgeçerdim. Ve de güvende olmaya!

PISTOL

Ve ben de, aynen:

(Şarkı söyler)

Dileklerim yerine gelecek olsaydı

Ben de aynı yolda koşardım

Gecikmeden oraya yollanırdım.

OĞLAN

(Şarkı söyler)

Tıpkı öylesine

Dala konmuş kuş gibi

Öterdim ben.

(Fluellen girer)

FLUELLEN

Gediğe saldıracaksınız, korkak taşaksızlar sizi!

(Hepsini kılıcı ile itekler)

PISTOL

Bu toprağın insanlarına merhamet gösteriniz, Soylu Dük
Hazretleri.

Hışmınızı dindiriniz, erkekçe hışmınızı dindiriniz, dindiriniz
hışmınızı

Soylu Dük Hazretleri. Sayın Bayım dindiriniz bu hışmı

Ve merhamet gösterin, sevgili efendim.

NYM

(Fluellen'e seslenir)

Burası güvenliydi. Saygı değer efendimiz başımızı derde
sokacak.

(Oğlan dışında hepsi sahneden çıkar)

OĞLAN

Genç bir oğlanım ama bu üç çapulcuyu iyi tanırım. Onların üçünün de hizmetindeyim, oysa bana hizmet edebilirler ama onların üçü de biraraya gelse benim efendim olamaz. Doğrusu, bu üç garip yaratık tek bir adama bile bedel ol-(30) maz. Örneğin Bardolph, yüzü kanlı ama ciğeri bembeyazdır, böylece gösteriş yapar ama hep savaşmaktan kaçınır. Pistol ise, öldürücü bir dili vardır ama kılıcı hep uyuklar, böylece kelimeleri parçalar ama kılıcını hiç kınından sıyırmaz. (35) Nym'e gelince, az konuşanın güçlü adam olduğunu işitmiş ve bu yüzden dualarını okumaktan kaçınır olmuştur, böylece korkaklığını sakladığını sanır, arada kullandığı birkaç küfür, yapmadığı iyiliklerden fazladır, zira kendinden baş-(40) ka kimsenin kafasını kırdığı görülmemiştir; kafasını kırdığında da zil zurna sarhoş olup bir direğe çarpmıştı. Her şeyi çalarlar, ama satın aldık derler. Bardolph bir ut kutusunu çalmıştı, bir saatlik yolun sonunda üç buçuk peniye sattı. (45) Nym ile Bardolph, hırsızlıkta ikiz kardeş gibidirler. Calais'de bir kömür küreği çaldılar, artık anlamıştım ki hırsızlıklarının sonu gelmeyecekti. Başkalarının ceplerini içine, eldivenleri ya da mendilleri imişim gibi yerleşmemi istiyorlar, bu ise benim erkekliğime yaraşamaz, başkasının cebindekini kendi cebime aktarmak demek açıkça kötülükleri üzerine(50) çekmek demek. Onlardan ayrılmalı ve hizmet edecek daha iyi birilerini bulmalıyım. Hainliklerine bağırsaklarım dayanamaz oldu, bu nedenle onları kusup kurtulmam gerek.(55)

(*Oğlan çıkar. Gower ile Fluellen gelir*)

GOWER

Yüzbaşı Fluellen, acele lağımların başına gelmeniz gerekiyor. Gloucester Dükü sizinle konuşmak istiyor.

FLUELLEN

Lağımlara mı? Bana bakın, Düke söyleyin, lağımların başına gitmem doğru olmaz, zira bakar mısınız, lağımlar savaş kurallarına göre kazılmamış, açılan çukurlar yeterince derin

değil. Bakın size anlatayım ve siz de Dük ile görüşürsünüz. (60) Bakın hele şu halimize, Dükün kazdırdığı lağımların dört ayak altına düşman karşı lağım kazmış! Tanrı aşkına! Daha dikkatli olunmaz ise, sanırım hepsi birbirlerini havaya uçuracaklar. (65)

GOWER

Kuşatmanın kumandanlığına atanmış olan Gloucester Dükünü, bence çok mükemmel biri olan İrlandalı bir subay tam anlamı ile yönlendirmektedir.

FLUELLEN

Yani o dediğin kişi Yüzbaşı Macmorris değil mi?

GOWER

Evet, öyledir sanırım. 70

FLUELLEN

Tanrı aşkına! Dünyada eşi bulunmaz hayvanın biridir o! Bunu onun yüzüne karşı da söyleyeceğimden kuşkunuz olmasın. Baksanıza, savaş kuralları konusunda onun hiç bilgisi yok! Bakar mısınız? Yani Roma ordularının geliştirdiği savaş kurallarının sözünü etmekteyim! 75

(Yüzbaşı Macmorris ile Yüzbaşı Jamy gelir)

GOWER

İşte geliyor. Yanında İskoçyalı Yüzbaşı Jamy de var.

FLUELLEN

Yüzbaşı Jamy'nin inanılmaz boyutta kahraman biri olduğuna kalıbımı basarım. Ayrıca eski zamanların savaş kuralları konusunda çok bilgili biridir, bunu onun uygulamalarını izleyerek saptamışımdır. Tanrı adına! Eskilerin ve özellikle (80) Roma savaşçılarının uyguladığı çarpışma kuralları konularında onun üzerine kimse bulunamaz.

JAMY

Vay, merhaba Yüzbaşı Fluellen.

FLUELLEN

Sizi saygı ile selamlarım, sayın Yüzbaşı James.

GOWER

Ne haber var Yüzbaşı Macmorris, lağımların başından (85) ay-

rıldınız mı? Kazmacılar lağım kazmaktan vazgeçtiler öyle mi?

MACMORRIS

İsa'nın adına derim ki, işler berbat oldu. Çalışmalar boşa gitti. Borazanlar çekilme emrini çaldılar. Adım üstüne kalıbımı, hatta babamın ruhu üstüne kalıbımı basarım ki çalışmalar boşa gitti. Boşa gitti...Bana kalsaydı, Tanrı beni korusun, tüm kenti bir saate kalmaz havaya uçururdum. Ah, sor-(90) ma yın. Boşa gitti, sormayın boşa gitti. Yemin ederim öyle oldu. Çok kötü oldu.

FLUELLEN

Yüzbaşı Macmorris, şimdi bana izin verirsiniz, yani yüksek müsaadelerinizle, şimdi sizinle savaş kuralları konusunda bir parça tartışmamız gerekecek gibime geliyor. Özellikle (95) o savaş kuralları, yani Romalılardan beri geçerli olan o savaş kuralları konularında dostça bir konuşma yapmalıyız. Bakar mısınız, bunu kendimi tatmin etmek için biraz da aklıma uygun geleni söylemiş olmak için isterim. Bakar mı-(100) sınız? Bana kalırsa askerlik kuralları açısından bu konularda mutlaka açıklığa varmak gerekir sanırım.

JAMY

Pekâlâ olurdu, Tanrı aşkına, sayın yüzbaşılar, ikinizle de Tanrının izni ile uygun bir zamanda ve fırsat bulunca bu konuları tartışmaktan ziyadesiyle memnun olurdum. 105

MACMORRIS

Tanrı bizleri korusun, şimdi tartışmanın sırası değil. Ortalık ısınmıştır. Hava da sıcak, savaş da kızıştı. Kral da Dükler de savaşmakta. Şimdi tartışmanın sırası değil. Kale duvarı yarılmışr. Borazanlar bizi yarığa çağırmakta. Oysa Tanrı adına, biz bir şeyler yapmayıp konuşacak mıyız? Tanrı beni (110) affetsin, şimdi durup konuşmak, hepimizin adına, bence günahtır. Yemin ederim ayıp olmakta. Daha kesilecek gırtlaklar, yapılacak görevler var. Oysa hiçbir şey yapmamaktayız. Vay canına. Tanrı adına! 115

JAMY

Kutsal Kilise adına! Şu gözlerim uykuya varmadan, görevle-

rini yerine getirmek isterim, aksi halde kalıbın yere serilme-
li, evet canımı veririm daha iyi. Elimden geldiğince yerinde
hizmet vermek isterim, herhalde öyle de yapacağım. İşte
hepsi bu kadar. İkinizin arasındaki tartışmaya tanık olmak
da isterdim doğrusu. 120

FLUELLEN

Yüzbaşı Macmorris, şimdi izninizle, bakar mısınız?

Demek isterim ki ben, sizin ulusunuzun -

MACMORRIS

Ulusum mu? Neymiş benim ulusum? Bir hain, bir alçak, bir
kaçak, bir uşak, öyle mi? Ne demekmiş benim ulusum?
Kim benim ulusuma laf atarmış? 125

FLUELLEN

Bakın, şimdi... lafımı ters tarafından anlamaktasınız, Yüz-
başı Macmorris, sanırım siz benim söylediklerimi başka
şeylere yordunuz. Bakın şimdi, ben de askerlik konularında
en az sizin kadar deneyimli biri olduğumu söylemek iste-
miştim. Benim soyumun ve aldığım eğitimin de bir değeri
(130) olmalı derim.

MACMORRIS

Senin benimle boy ölçüşecek biri olduğunu sanmıyorum.
Tanrı izin verirse boynunu koparmaya hazırım.

GOWER

Sayın subaylar, birbirinizi yanlış anladınız. 135

JAMY

Evet. Bu çok hatalı bir davranış.

(Borazanlar çalar)

GOWER

Kenti koruyanlar görüşme istiyorlar.

FLUELLEN

Yüzbaşı Macmorris, ilerde fırsatını bulduğumda, benim sa-
vaş kuralları konusunda nasıl bilgili olduğumu size göstere-
ceğim, evet Tanrı adına, savaş kuralları ve usulleri! İşte (140)
hepsi bu kadar, şimdilik yeter.

(Hepsi çıkar.)

Sahne 3

(İngiliz Kralı çevresindekilerle kale duvarının önüne gelir)

KRAL

(Harfleur'ün Muhafızlarına seslenir)

Kent Muhafızının kararı nedir? Artık bu
 Son görüşmemiz olacaktır. Bundan böyle,
 Ya kendinizi bizim merhametimize teslim edeceksiniz,
 Ya da ölümden korkmayan kişiler gibi
 Karşı koyacak ve şiddetimizin tadına varacaksınız. 5
 Bir askerim ben, kanımca bu, bana en yakışan unvandır.
 Bir kez daha geçersen saldırıya, biliniz ki Harfleur'ü
 Almadan ve tüm kenti yerle bir etmeden durmayacağım.
 Merhametimin kapıları sonuna dek kapanacaktır.
 Bir kez kanın tadına varmış erlerim vicdanlarını unutacak, 10
 Taş kesilen kalpleri ve kana bulanmış elleri ile
 Ot biçer gibi doğrayacaktır genç kızlarınız ve
 Yeni doğmuş bebeklerinizi! O zaman benden
 Sorulamaz, alevlerle bezenmiş barut karası
 Yüzüyle Şeytanların Prensi, her yanı yakıp yıkarak 15
 Her türlü kötülüğü yaparsa. O zaman bana ne?
 Bunun sorumlusu siz olacaksınız - Taptaze
 Kızlarınız kızgın erlerimin can yakıcı
 Tecavüzlerinden kurtulamayacak ise!
 Bir keçe koparınca ipini kötülük, boşalınca 20
 Yardan aşağı dizginsiz, kim önüne
 Geçebilir? Emirlerimizin etkisiz kalacağı
 Böyle zamanlarda, gözü dönmüş erlerimizin
 Sorumsuz talanına set çekemeyiz. Onları önlemeye
 Çalışmak denizden gelecek Leviathan canavarına 25
 Davetiye çıkarmakla eş bir durum olacaktır.
 Bu nedenle, sizler, ey Harfleur'ün yöneticileri
 Halkınıza ve kendinize acıyın!

Erlerim hâlâ emirlerimden kopmamışken
 Ve serin kanlı sükûnet rüzgârları hâlâ eserek 30
 İnatçı cinayet, kıyamet ve talan bulutlarını
 Hâlâ kontrol altında tutarken! Yoksa öyle bir an
 Gelecek ki, gözü dönük erlerimin kanlı ve
 Vahşi pençeleri, masum hıçkırıklarla ağlayan
 Gencecik kızlarınızın saçlarına ve de ak saçlı 35
 Babalarınızın sakallarına sarılacak ve
 O saygın başlar kayalara çarpılacaktır.
 Çırılçıplak yavrularınız şişlere geçirilecek
 Çılgına dönen anaların canhıraş çığlıkları,
 Herod'un Filistin'de Yahudilere yaptığı 40
 Zamanki gibi göklere yükselecektir. Evet! Nedir yanıtınız?
 Şimdî teslim olacak ve kendinizi kurtaracak mısınız?
 Yoksa günahkâr ve umutsuz savunmanızı sürdürüp
 Mahvolmayı mı göze alacaksınız?

(Kale Muhafızı gelir)

KALE MUHAFIZI

Tüm umutlarımız bugün sona ermiştir. Böylesine kuvvetli 45
 Bir kuşatmayı def etmek için gerekli güçleri toplayamayan ve
 Kendisinden yardım beklediğimiz Dauphin tarafından bize
 Bildirilmiştir. Bu nedenle Büyük Kral, kentimizi ve
 hayatlarımızı
 Sizin şefkatli merhametinize teslim etmeye karar verdik.
 Kapılarımızı size açıyoruz ve tüm varlığımızla sizi buyur
 ediyoruz. 50
 Zira savunmayı sürdürmemiz artık olası olmaktan çıkmıştır.

KRAL

Kapılar açılsın.

(Kale Muhafızı çıkar)

Haydi Dayımız Exeter, siz giriniz Harfleur'e,
 Oraya yerleşiniz ve Fransız güçlerine karşı
 Kalenin savunmasını sağlayınız. Bizim adımıza, 55
 Sevgili Dayımız, kale halkından şefkatinizi
 Eksik etmeyiniz. Kış gelmekte ve erler arasında

Hastalıklar yaygınlaşmakta. Bu nedenle biz,
Calais'ye döneceğiz. Bu geceyi Harfleur'de
Misafiriniz olarak geçireceğiz. Yarın şafakla
Yürüyüşe hazır olmalıyız. 50

(Borazanlar çalar, sahnede bulunan herkes çıkar.)

Sahne 4

(Katherine ile yaşlı bir kadın olan Nedime Alice gelir)

KATHERINE

Alice, sen İngiltere'de bulunmuştun. Onların dilini bilirsin,
(Alice, tu as ete en Anglaterre, et tu parle bien le language)

ALICE

Biraz Madam. (Un peu Madame)

KATHERINE

Yalvarırım bana yardım et. Onların dilini öğrenmem
gerekıyor. İngilizler "el"e ne derler?

(Je le prie, m'ensewignez. Il faut que j'apprenne a parler.
Comment appelez vous "la main" en anglais?) 5

ALICE

"El"mi? Evet. Onlar ele "di hand" derler.

(La main? Elle est appelee "di hand")

KATHERINE

Di Hand! Ya parmaklara ne derler? (Et les doigts?)

ALICE

Parmak mı? Hay aksi, aklıma gelmiyor, ama şimdi hatırlarım.
Yanılmıyorsam parmaklara "Di Fingers" diyorlar.

(Les doigts? Ma foi, j'oublie les doigts; Je pense
Qu'ils sont appeles "di fingers", oui, di fingers.) 10

KATHERINE

El, Di Hand; parmak, Di Fingers. İyi bir öğrenciyim değil
mi? Hemencecik iki İngiliz sözünü öğrendim. Peki tırnakla-
ra ne diyorlar?

(Le main, di hand, Les doigts, le fingres. Je pense que je suis

bon ecolier. J'ai gagne deux mots d'anglais viteement. Comment appelez-vous "les ongles"?)

ALICE

Tırnaklar mı? Onlara da "di nails" diyorlar.

(Les ongles? Nous les appelons "di nails")

15

KATHERINE

Dinle bak, doğru mu söylüyorum: Di Hand, di fingers ve di nails.

(De nailes. Ecoutez. Dit-moi si je parle bien: de hand, de fingers, et de nailes)

ALICE

Hepsi doğru *madam*. Hepsini tıpkı bir İngiliz gibi dile getirdiniz (C'est bien dit, madame. Il est fort bon anglais.)

KATHERINE

Söyle bakalım "kol"a ne diyorlar.

(Dites-moi l'anglais pour "le bras")

20

ALICE

Di Arme, Madam.

KATHERINE

Ya dirsek? (Et "le coude"?)

ALICE

D'elbov.

KATHERINE

D'elbov! Şimdi tüm öğrettiklerini tekrarlayacağım.

(Je m'en fais le repetition de tous les mots que vous m'avez appris des a present.)

25

ALICE

Korkarım bu hiç de kolay olmayacak Madam.

(Il est trop difficile madame, comme je pense.)

KATHERINE

İzninle, Alice. Dinle, bak: Di Hand, di fingers, de nailes, d'arms, de bilbov.

(Excusez-moi, Alice. Ecoutez: Di Hand, di fingers, de nailes, d'arms, de bilbow)

ALICE

D'elbov, Madam.

KATHERINE

Ah, güzel Tanrım, nasıl da atladım. D'elbov. Peki, yaka'ya ne derler? (30)

(O Seigneur Dieu! Je m'en oublie, delbov. Comment appelez-vous "lo col"?)

ALICE

De Nick, Madam.

KATHERINE

De Nick, ya çene'ye ne derler? (Di nick. Et "le menton"?)

ALICE

Di çin.

KATHERINE

Di çin! Yaka - di nick; çene - di sin.

(Le col, di nick: le menton, di sin)

ALICE

Evet. İnanın bendenize, kelimeleri sanki İngiltere'nin yerlisi imişsiniz gibi dile getirmektesiniz. (35)

(Oui. Sauf votre honneur, en verite vous prononcez let mots aussi droit que les natifs d'Angleterre.)

KATHERINE

Tanrının izni ile ve biraz vakit bulursam bu dili öğrenebilirim sanırım.

(Je ne doute point d'apprendre, par la grace de Dieu, et en peu de temps.)

ALICE

Size şimdi öğrettiklerimi hemen unutmadınız değil mi?

(N'avez-vous pas deja oublie Ce que je voua ai enseigne?)

KATHERINE

Hayır. Hemen, hepsini yineliyebilirim. D'and, de fingers, de mailles... (40)

(Non. Je reciterai a vous promptment: d'and, des fingers et de mailles-)

ALICE

De nailes, Madam.

KATHERINE

De nails, de arm, de ilbov -

45

ALICE

Yüksek izninizle, De elbov. (Sauf votre hınneur, d'elbov)

KATHERINE

Ben de öyle demedim mi? De elbov, de nick, ve de sin. Peki Ayak ve elbise için ne diyorlar?

(Ainsi dis-je, de elbovi de nick et de sin. Comment appellez-vous "le pied" et "la robe"?)

ALICE

Le fut, madam ve de le kont.

KATHERINE

Le fut ve de le kont mu? Aman Tanrım. Bunlar ne çirkin, pis, berbat deyimler. Soylu hanımların ağzına hiç yakışmıyor.(50) Herkesin önünde, dünyayı verseler Fransız soylularının karşısında bu tür sözleri nasıl alırım ağzıma? Fuh! Le futve de le Kont! Ne olursa olsun, bütün dersimi bir kez daha yineleyeceğim: D'hand, de finger, de nailes, d'arm, d'elbov, de nick, de sin, de fut, le kont.

(O Seigneur Dieu! Ils sont les mots de son mauvais, corruptible, gros et impudique, et non pour les dames d'honneur (55) d'user. Je ne voudrais prononcer cets mots devant les seigneur de France, pour toute la monde! Foh! Le fut et le count! Neanmoins, je reciterai une autre fois ma leçon ensemble: D'hand, de finger, des nailes, d'arme, d'elbov, de nick, de sin, de fut, le count.)

ALICE

Mükemmel oldu, Madam.

(60)

KATHERINE

Bu kere için bu kadarı yeter. Haydi yemeğe gidelim.

(C'est assez pour une fois. Allons-nous a diner.)

(Çıkarlar.)

Sahne 5

(Fransız Kralı, Dauphin, Bretagne Dükü, Fransa Komutanı ve Muhafızlar gelir)

FRANSA KRALI

Henry'nin Somme Nehrini aştığı anlaşıldı.

FRANSA KOMUTANI

Ve onunla savaşmayacak isek Sayın Lordum
Artık Fransa'da yaşamamalıyız. Bu barbar
Adamlara bırakalım bari tüm üzüm bağlarımızı!

DAUPHIN

Hay canım Tanrım! (O Dieu vivant) Bizden dünyaya gelmiş ve
Babalarımızın boş zamanlarında döllendirdiği ve
Yeşerttiği vahşi otlar şimdi ağaç olmuşlar da
Birden başları göğe erişmiş de şimdi durmuş
Bizim soylularımızın tepesinden mi bakıyorlar?

BOURBON

Normanlar! Sadece Norman piçleri. Piç Normanlar 10
Tanrı canımı alsın! (Mort de ma vie)

Savaşmadan ilerleyeceklerse

Böyle, Dükalığımı satışa çıkarırım ve bedeli ile o İngiltere
Adasının girintili çıkıntılı ve her zaman ıslak bir burnunda
Satın alacağım çamurlu bir çiftliğe yerleşirim.

FRANSA KOMUTANI

Savaş Tanrısının adına! Ne kadar da dayanıklı şeyler! 15

Berbat bir iklimleri vardı hani, güneş onların meyvelerine
Yan bakar ve olgunlaştırmazdı hani? Kokmuş suyla arpadan
Yaptıkları içkileri yorgun beygirlere çorba bile olamazken
Onların kanlarını böylesine kahramanca kızıştıran ne
olabilir ki?

Bizim şaraplarımızla coşmuş kanlarımız ise onlarınkine
karşı 20

Nasıl olur da böyle soğuk kalır? Ah! Ülkemizin şanı adına

Artık çatılardan sarkan buzlar gibi beklemekten vaz
geçmeliyiz

O soğukkanlı adamlarının bizim gençlerimizin sıcak kanını
Ülkemizin toprağına dökmeye devam etmelerini mutlaka son
Vermeliyiz. Onların "Soylularını" bundan böyle 25
Doğal efendiler olarak tanımaya mı başlayacağız!

DAUPHIN

Namus ve iman adına!
Karılarımız bizlerle eğlenmekte, gücümüzün
Kurduğunu açıkça dile getirip bedenlerini
İngiliz gençlerinin şehvetine terk ederek 30
Fransa'ya daha güçlü piçler yetiştireceklerini söylemekteler.

BOURBON

Bizim dans okulları açıp İngilizlere çevik "lavolta"lar ve
Hızlı "koralto"lar öğretmeye layık olduğumuzu açıklıyor
Bütün becerimizin tabanlarımızda olduğunu ve
Kaçmakta üzerimize kimse bulunmadığını söylüyorlar. 35

FRANSA KRALI

Nerede bizim Teşrifatçımız, Montjoy? Çabuk çağırın
Onu hemen huzurumuza. İngiliz'e bizden sert bir
Yanıt götürsün isteriz. Haydi tüm Prenslerim,
Kılıcınızdan daha keskin olan onurunuzu uyandırın
Ve topluca koşunuz er meydanına! 40
Charles Delabret, Fransa Başkomutanı ve sizler
Orleans, Bourbon ve de Berri Dükleri
Alençon, Brabant, Bar ve Burgundy,
Jacques Chatillon, Rambures, Vaudemont,
Beaumont, Grandpre, Roussi ve de Fauconbridge, 45
Foix, Lestrelles, Boucicault, ve Charolois,
Soylu Dükler, büyük Prensler, Baronlar,
Lordlar ve Şövalyeler, içinde bulunduğunuz
Utançtan sıyrılın artık, İngiliz Harry'nin Harfleur'un
Kanı ile boyanmış bayrakları elinde ülkemizde 50
Kol gezmesine bir son verin. Ordusunun

Üzerine yarlardan dökülen karlar gibi akın
 Ve Alplerin en tepelerinden inen
 Dağların kusmuğu imişsiniz gibi boğun onu.
 Saldırın onun üzerine! Sizin buna yetecek gücünüz vardır. 55
 Rouen'de esir alın ve eli kolu bağlı olarak
 Huzuruma getirin onu!

FRANSA KOMUTANI

Bu büyük bir fırsat, korkarım askerlerinin azlığı
 Zaferimize gölge düşürecek. Uzun yürüyüşten bitkin 60
 Ve de aç kalmış haldeler. Bizim ordumuzun boyutlarını
 Anlayınca eminim kafa tutmaktan vazgeçip
 Ne tür fidye isteyeceğimizi sormak zorunda kalacak.

FRANSA KRALI

Bu yüzden, vakit geçirmeden Montjoy'u gönderin
 Lütfen Fransa Komutanı! Ve ona anlatın ki
 İngiliz'e, bizden geldiğini ve nasıl bir fidye 65
 Ödemeye razı olduğunu sorsun.
 Prens Dauphin, siz bizimle Rouen'de kalacaksınız.

DAUPHIN

Yalvarırım Majesteleri, bana izin verin.

FRANSA KRALI

Sabırlı olunuz. Siz bizimle kalacaksınız. Haydi,
 Hep birlikte gidelim Başkomutan ve tüm Prensler, 70
 İngiliz'in sonunun haberi en kısa zamanda bize ulaşmalı.

(Hepsi çıkar.)

Sahne 6

(Yüzbaşı Gower ile Yüzbaşı Fluellen gelir)

GOWER

Ne haber Yüzbaşı Fluellen,
 Köprü başından mı geliyorsun?

FLUELLEN

Emin olabilirsiniz ki köprü başında akıl ermez
 Boyutlarda kahramanlıklar gerçekleştirilmiş bulunuluyor!

GOWER

Exeter Dükü sağ ve salim, öyle mi?

5

FLUELLEN

Exeter Dükü sanki Agamemnon gibi muhteşemdi; bütün ruhumla, kalbimle, inancım ve de tüm hayatımla, tüm gücümle o adama tapmaktan kendimi alamıyorum. Tanrıya şükürler ve teşekkürler olsun ki kendisi sağ salim, hiç (10) yara da almadı; inanılmaz bir disiplin anlayışıyla köprü başını düşmana karşı savundu. Köprü başında bir de yaşlı çavuşa rastladım. Doğrusu Mark Anthony gibi güçlüydü, ama pek bilinmiş ya da tanınmış biri değil, yine de iyi(15) savaştığına tanık oldum.

GOWER

Adını biliyor musun? Kimmiş?

FLUELLEN

Gedikli Çavuş Pistol diyorlardı adına.

GOWER

Tanımıyorum.

20

(Pistol girer)

FLUELLEN

İşte geldi, kendisi.

PİSTOL

Yüzbaşı yalvarırım size, bana bir iyilik yapın.

Biliyorum. Siz Exeter Düküne yakın birisiniz.

FLUELLEN

Bak bu doğru. Kendilerinin yakınlığını kazanacak işler
becermişimdir.

PİSTOL

Bardolph, cesur ve sapına kadar asker olan bir erdir, 25

Talih Tanrısının güvensiz çemberine düşmüş ve acımasız

Kaderin durmadan dönen çemberinde, o gözleri bağlı talih

Tanrıçasının, durmadan yuvarlanan kayalar üzerindeki...

FLUELLEN

İzin verirsen, Çavuş Pistol, talih tanrıçasını her zaman gözü
bağlı resmederler ve gözlerinin önünde bir tül bulunur ve (30)

elindeki çemberi durmadan çevirir, zira bunun anlamı tesadüflerin hesabının yapılamayacağını belli etmektir. O tanrıçanın bir ayağı bir taş dayalıdır ve ayağı ile çemberini durmadan çevirir, yani talih durmadan yönünü değiştirecektir. Doğrusu ya şairler bu talih değişimini çok güzel belirle- (35) mişlerdir. Talih, ölçüsüz bir değerlendirme demektir.

PİSTOL

İşte o talih, Bardolph'un düşmanı oldu.
Bir ufak haç çalacak oldu ve bu nedenle
Şimdi asılacak! Çok kötü bir ölüm! 40
Köpekleri hapse atsinlar ama erkekleri serbest bıraksınlar.
Bir iple kısmasınlar nefes borusunu! Ancak o ufak haç
yüzünden

Exeter onun ölüm emrini vermiş bulunuyor.
Bu yüzden gidip konuşmalısın. Dük senin sözünü
dinleyecektir

Böyle tatsız bir olayla yağlı ip olmasın Bardolph'un sonu. 45
Onun için yakar Yüzbaşı, konuş Dük'le!
Ben de sana borçlu kalacağım demektir bu.

FLUELLEN

Çavuş Pistol, ne demek istediğini anlar gibi oluyorum.

PİSTOL

Öyleyse sevinmeliyiz.

FLUELLEN

Yok öyle değil, Çavuş. Bu hiç de sevinilecek bir şey olamaz!
Bak şimdi, o adam benim kardeşim bile olsaydı, Düke (50)
derdim ki, emir yerine getirilmeli, karar değiştirilmemelidir. Zira savaşta en çok dikkat isteyen şey, disiplin ve emirlere uymaktır.

PİSTOL

Öyleyse sen de geber. Dostluğunu da başına çal! 55

FLUELLEN

Öyle olsun.

PİSTOL

Gidi İspanyol bozuntusu!

(Pistol çıkar)

FLUELLEN

Öyle olsun.

GOWER

Vay canına, gidi terbiyesiz. Şimdi hatırladım.

Yankesici, şarlatanın biridir o.

60

FLUELLEN

Sizi temin ederim ki köprü başında, bir yaz gününde söyle-
nebilecek en güzel ve kahramanca sözleri dile getirmişti.
Ama şimdi durum anlaşıldı. Bana dediklerinin ne anlama
geldiğini anlamış durumdayım. Elbet zamanı gelince gere-
ğine bakılacaktır.

65

GOWER

Aslında kuş beyinli, sersem, yalancı, hırsız herifin tekidir;
arada savaflara katılır, bunu da savaş dönüşü Londra'da
kendini kahraman bir er gibi satmaya çalışmak için yapar.
Bu tür herifler, ünlü komutanların isimlerini hep kullanırlar,
herkesin nerede bulunduğunu, ne zaman ve nasıl büyük(70)
kahramanlıklar gerçekleştirdiğini, hangi savaşta, hangi
kalenin alınışında ya da yarma hareketinde kimlerin parladı-
ğını, kimin vurulduğunu, kimin küçük düştüğünü, düşma-
nın nasıl hareket ettiğini hep bilir görünürler. Tüm savaş
deyimlerini birbirine yakıştırarak, yeni geçerli olmuş küfür-
lerle(75) süsleyerek, herkesin gözünü boyarlar. Köpüklü şi-
şeler ve birayla yıkanmış beyinler arasında, sevilen bir gene-
ralinkini andıran bir sakal tıraşı ya da eski bir zırh parçası
pek önemli gibi görünebilir. Ancak dönemin yetiştirdiği bu
tür serserileri tanımakta deneyim kazanmalısınız, yoksa çok
yanıl-(80) ıya uğrarsınız.

FLUELLEN

Sizi temin ederim Yüzbaşı Gower, bu adamın kendini dün-
yaya tanıtmaya çalıştığı kişi olmadığını artık tam anlamı ile
anlamış bulunuyorum ve sırası gelince yapacağımı biliyorum.

85

(Borazanlar çalar)

Dikkat, Kral geliyor, kendilerine köprü başı konusunda bilgi vermem gerekiyor...

(Davul ve borazanlar çalar. Kral, Gloucester ve yanındakiler girer)

Tanrı sizi korusun, Majesteleri.

KRAL

Sen miydin Fluellen, köprü başından mı geliyorsun? 90

FLUELLEN

Evet, izninizle Sayın Majesteleri. Exeter Dükü müthiş bir cesaretle köprü başını korumayı başardı. Fransızlar geri çekilmek zorunda kaldılar. Kahramanlıklar yaşandı orada. Hoş her ne kadar, düşman köprü başını ele geçirmeye kalkmışsa da geri çekilmek zorunda bırakılmıştır. Sonunda Exeter(95) Dükü köprü başının hâkimi olmuştur. Söylemek isterim, Sayın Majesteleri, Dük çok kahraman bir kişidir.

KRAL

Bizden kaç kişi kaybettiniz, Fluellen?

FLUELLEN

Düşmanımızın verdiği kayıplar çok, oldukça çok. Bize (100) gelince, kutlarım, kanımca Dükün erlerinden hiç ölen olmadı. Sadece bir kiliseyi soyduğu anlaşılan biri için idam kararı verildi. Bardolph adında biriymiş, bilmem Majesteleri tanır mı? Yüzü hep çiçek bozuğu ve baştan başa sivilcelerle (105) dolu, hep yanar gibi ve burnu ağzının içine girmiş, nefesi bazen kırmızı bazen mavi çıkmakta, hırsız olduğundan burnu da kesilecek ve asılacaktır.

KRAL

Emre karşı gelen kim olursa böyle cezalandırılacaktır. 110

Sefer sırasında ülkede köylülerden hiçbir şeyin zorla Alınmaması, alınacak şeyin mutlaka bedelinin ödenmesi Konusunda kesin emir vermiş bulunuyoruz.

Fransızların hiçbirine hakaret edilmeyecek ya da onlara Karşı kötü söz kullanılmayacaktır.

Zira bir krallıkta gevşeklik

Ya da zulüm öne çıkarsa gevşek kumarbazlar kazançlı çıkar.

(Borazan çalar.

Montjoy gelir.)

MONTJOY

Giysilerimden beni tanımış olmalısınız.

KRAL

Pekâlâ, seni bildik, ancak senden ne öğreneceğiz?

MONTJOY

Beni gönderenin düşüncesini.

KRAL

Öyle ise, anlat bakalım.

120

MONTJOY

Kralım şöyle buyurmuştur: "İngiltereli Harry'ye söyleyiniz ki, şimdiye kadar ölmüş gibi göründük ise de, sadece uyulamaktaydık. Askerlikte fırsat kollamak aceleden daha yararlıdır. Anlatın ona ki, kendisini Harfleur'de de zora koşabilirdik, ama çiban iyice oluşmadan başını kopartmak hatalı(125) olurdu. Şimdi konuşma sırası bize geldi, sesimiz imparatorluğumuzu belirtir. İngiliz Kralı şimdi, şaşkınlığından pişman, zayıf düştüğünün farkında ve bizim sabrımıza hayran kalmış olmalıdır. Artık kendi canı için ödemeyi kabuledeceği fidyeyi hesaplamalıdır. Ve ödeyeceği fidye, sineye çekmiş(130) olduğumuz kayıplarımızı, hayatlarından olmuş tebaamızın karşılığını ve tahammül etmiş olduğumuz aşağılanmayı karşılamaya yetmeyecek ve bunu karşılamak için göstereceği çabalar altında kalıp ezilecektir. Kayıplarımız karşısında onun tüm hazinesi fukara kalacaktır. Akan kanlarımız (135) karşılığında tüm erlerinin kanı bile yeterli olmayacaktır. Ve aşağılanmamızın karşılığında gelip önümüzde diz çökmesi yetersiz ve de değersiz bir hareket olacaktır. Buna ilaveten ona kafa tuttuğumuzu da ekle ve de ki ona, erlerini kandırmış ve ölüme sürüklemiştir. İşte benim görevim bu kadar, Kralımın bildirisi bundan ibarettir.

140

KRAL

Görevindeki becerini izledik. Adın nedir senin?

MONTJOY

Montjoy.

KRAL

Görevini başarı ile yaptın. Şimdi geri git 145
 Ve Kralına de ki, şimdi onunla görüşmek
 İstemiyorum, ancak taarruza uğramadan
 Calais'e kadar çekilmeyi kabul edebilirim.
 Doğruyu söylemek gerekir, ki böyle güçlü
 Ve bilgili bir düşmana bu şekilde açılmanın 150
 Bir zararı olamaz, erlerim hastalıktan bitkindir,
 Sayımız da azalmıştır ve elimde kalanların
 Hali, aynı sayıda Fransız'dan iyi değildir.
 Halbuki, bilesin ki Soylu Haberci, sağlam hallerinde
 Benim gözümde, bir çift İngiliz bacağı, üç Fransız 155
 Erine bedeldir. Tanrı beni affeylesin, böyle
 Böbürlendiğim için. Şu Fransa'nın havasıdır
 Beni böyle günaha sevk eden. Günah çıkarmalıyım.
 Böylece, Efendine dön ve anlat. İşte buradayım.
 Fidyem bu zayıf ve değersiz bedenimden ibarettir. 160
 Ordum zayıf düşmüş ve erlerim hastadır.
 Ancak Tanrının önünde yemin ederim ki yolumuza
 Devam edeceğiz. Sade Fransa değil başka komşuları
 Bile karşı çıksalar yürüyeceğiz. Montjoy, hizmetlerin
 Karşılığı bunu kabul et.

(Montjoy'a bir kese verir)

165

Git Efendine anlat. Yol verirlerse geçeriz,
 Vermezlerse yine de geçeceğiz.
 Yolumuzu keserlerse sizin kara topraklarınızı
 Erlerinizin kızıl kanı ile boyarız. İşte böyle, Montjoy
 Sana iyi günler. Yanıtımızın özeti şöyledir:
 Bu halimizle bir savaşa girmek istemeyiz, ancak 170
 Ne halde olursak olalım, savaştan kaçmayız.
 Anlat bunları Efendine.

MONTJOY

Aynen anlatacağım. Açık elliliğinize de teşekkür ederim.

(Montjoy çıkar)

GLOUCESTER

Umarım bu halimizdeyken üzerimize çullanmazlar.

KRAL

Kardeşim, onlara değil Tanrıya emanet edilmişizdir 175

Köprüye yürüyelim. Akşam olmak üzere.

Nehrin öbür yakasında kamp kuralım.

Ve artık yarın yürüyüşü başlatırız.

(Hepsi çıkar.)

Sahne 7

(Fransa Komutanı, Lordlar Rambures, Orleans, Bourbon ve diğerleri gelir)

FRANSA KOMUTANI

Hayt! Dünyanın en güzel zırhı benimdir.

Ah! Artık sabah olsa.

ORLEANS

Zırhınızın mükemmelliğine diyecek yok, ancak benim beygirimin de hakkını vermek gerekir.

FRANSA KOMUTANI

Öyledir. Fransa'da atınızın üstüne at yoktur. 5

ORLEANS

Sabah bir türlü gelmeyecek mi?

DAUPHIN

Sayın Orleans Lordu ve Sayın Fransa Komutanı, atlar ve zırlardan mı söz ediyorsunuz?

ORLEANS

Sizin dünyada bunların en iyilerine sahip olduğunuz bilinmektedir.

DAUPHIN

Bu ne bitmeyen bir geceymiş. Dünyanın dört bucağında yaşayan hiçbir ata değişmem ben beygiri. Dünyanın (10) çevresinde bağırsaklarında hava varmış gibi uçar-Uçan at gibidir - Yani Pegasus - ve burnundan soluğu alev gibi çıkar.

Ona bindim mi uçarım ben de, bir şahin olurum. Havada koşar gibidir ve toprağa değdiğinde yer ses verir. Taban-(15) larındaki en aşağılık nalın sesi bile Hermes'in flütünden çok daha güzeldir.

ORLEANS

Rengi kahverengi değil mi!

DAUPHIN

Ve de zencefil gibi sıcaktır. Perseus'a layık bir hayvandır. 20
O sadece hava ve ateştir, dünyanın daha aşağılık
Elementleri toprak ile su onun hiçbir yanında yoktur.
Ancak sahibi üzerine bineceği sırada ve sakın beklediği
Anda ortaya çıkar onlar. O hakiki bir attır.

Tüm diğerlerine hayvan diyebilirsiniz! 25

FRANSA KOMUTANI

Evet, Lordum, atınızın çok güçlü ve pek mükemmel olduğu
malumumuzdur.

DAUPHIN

Binek atlarının prensidir o! Kişnemesi bir kralın emir ver-
mesini anımsatır ve bakışı ile saygı uyandırır. 30

ORLEANS

Artık yeter, kuzen.

DAUPHIN

Yok, öyle demeyin, tarla kuşunun uyandığı sabahtan kuzu-
ların yattığı geceye kadar benim binek atımın övgüsü yapılsa
yeridir. Deniz kadar çok yönlü bir konudur bu. Sahildeki
kumların dili olsa benim beygirimi anlatırlardı. Onun hakkın-
da krallar sürekli konuşurlar ve ona binen kraldan da kral(35)
olur. Ve tanımış olduğumuz ya da hiç bilmediğimiz tüm
dünya, onun değişik yeteneklerini tartışır ve hayran kalır.
Onun için bir sone de yazmıştım. Şöyle başlıyordu: "Doğa-
nın harikası..."

ORLEANS

Birinin sevgilisine yazdığı bir sone de böyle başlıyordu! 40

DAUPHIN

Demek birileri benim atıma yazdığımdan kopya çekmiş,

zira atım benim sevgilimdir.

ORLEANS

Sevgiliniz dayanıklı imiş.

DAUPHIN

Evet, beni iyi taşır, zaten en güzel ve uygun sevgilinin özelliği de bu değil midir?

45

FRANSA KOMUTANI

İyi de, yanılmıyorsam sevgiliniz dün sizi sinsice silkeledi sırtından, öyle değil mi?

DAUPHIN

Sakin sizinki öyle yapmış olmasın.

FRANSA KOMUTANI

Benimki daha eyerlenmemişti bile.

DAUPHIN

Öyle mi... demek ki yaşlı ve lağardı; siz baldırı çıplak (50) İrlandalılar gibi çorapsız bacaklarınızla terkisine atlamıştınız!

FRANSA KOMUTANI

At binme konusunda bilgili görünüyorsunuz.

DAUPHIN

Dinleyin beni öyle ise. Öylesine binenler ve dikkat etmeyenler çamurlu çukurlara düşmekten kurtulamazlar. Ben (55) sevgilimin yerine atımı yeğlerim.

FRANSA KOMUTANI

Sevgilimin yolkı atı gibi olmasını yeğlerdim.

DAUPHIN

Baksana Komutan, benim sevgilimin saçı kendindendir.

FRANSA KOMUTANI

Benim sevgilim de bir domuz olsaydı,

Benzer şekilde gösterişli bir tarif yapardım.

60

DAUPHIN

Siz her yolu deniyorsunuz. Köpek kendi kusmuğuna döner ve domuz kendi pisliğinde yatar.

(Le chien est retourne a son propre vomissement, et la truie au boubier)

FRANSA KOMUTANI

Ne var ki, ben sevgilimin bir at olduğunu söylemediĐim gibi
Diğer hayvanlar konusunda da uygunsuz sözler etmedim. 65

RAMBURES

Sayın Fransa Komutanı, bu akşam  adırınızda gördüğüm
zırhınızın üzerinde yıldızlar mı yoksa güneŐler mi var?

FRANSA KOMUTANI

Yıldızlar var, Sayın Lordum.

DAUPHIN

Umarım yarın sabah bazıları dökülecektir.

FRANSA KOMUTANI

Yine de benim g Đ m boŐalmayacaktır. 70

DAUPHIN

Olabilir. Zaten bir çoğunu gereksiz yere taŐıdığınızda göre
bir kısmının eksilmesi bir Şeyi deĐiŐtirmeyecektir.

FRANSA KOMUTANI

Sürekli  vmekte olduğunuz atınız, bu gereksiz b b rlen-
meler sırtından inseydi, herhalde hemen tırısı kalkardı.

DAUPHIN

Keşke onu hak ettiĐince deĐerlendirebilseydim. Güneş ne
zaman doğacak? Bir mil boyunca tırısı kalkacağım ve (75)
yolumun üzeri hep İngiliz suratları ile dolu olacak!

FRANSA KOMUTANI

Sonra mahcup olmamak için böyle bir Şeyi söylemek iste-
miyorum, ama ben de sabahın gelmesini bekliyorum ki Őu
İngilizler'in güzelce kulaklarını çekeyim. 80

RAMBURES

Yirmi esir alacağım, bu konuda kim benimle bahse girer?

FRANSA KOMUTANI

Esir almadan önce kendinizi tehlikeye atmanız gerekir.

DAUPHIN

Gece yarısı oldu; gidip savaşa hazırlanmalıyım.

(*Dauphin  kar*)

ORLEANS

Dauphin sabah gelsin diye sabırsızlanıyor.

RAMBURES

İngilizleri çiğ çiğ yemek niyetinde.

85

FRANSA KOMUTANI

Tüm öldürdüklerini yiyecek gibi görünüyor.

ORLEANS

Sevdiğim hanımın beyaz eli üzerine yemin ederim, kendileri yürekli bir kişidirler.

FRANSA KOMUTANI

Ayağı üstüne et yeminini ki kolay çiğnenebilsin.

ORLEANS

Tüm Fransa'da onun gibi cevval biri yoktur.

90

FRANSA KOMUTANI

Cevvaliyet hareketi gerektirir, her zaman hareket halinde olacaktır.

ORLEANS

Hiç kimseye zararının dokunduğunu işitmedim.

FRANSA KOMUTANI

Yarın da adına saygı gösterecek ve hiçbir şey yapmayacaktır.

ORLEANS

Yürekli kişi olduğunu biliyorum.

FRANSA KOMUTANI

Öyle olduğunu onu senden daha yakından bilen birisin-(95) den işitmiştim.

ORLEANS

Kimmiş o?

FRANSA KOMUTANI

Kim olacak, kendi söyledi ve kimin duyduğuna da hiç aldır-
mam dedi.

ORLEANS

Aldırmasına gerek yok ki, bu onun gizli özelliği sayılır. 100

FRANSA KOMUTANI

Yemin ederim ki, efendim, öyledir. Bunu kendi uşağı dı-
şında kimse izlememiştir. Gözü bağlı şahindir ama perde-
si kalkınca sadece kanat çırpma ile yetinir.

ORLEANS

Kötü niyet hiçbir zaman iyilik söylemez.

FRANSA KOMUTANI

Bu atasözünü başka bir atasözüyle yanıtlayacağım. 105

"Dostlukta mübalağa, her zaman saklıdır"

ORLEANS

Ben de buna karşı "Şeytanın hakkını şeytana vermeli," derim.

FRANSA KOMUTANI

Güzel bir yanıt. Böylece dostumuzu şeytan yerine koydunuz.

Ben de bu atasözünü gözünden vuracağım:

"Şeytan cezasını bulsun".

ORLEANS

Atasözlerinde daha usta olduğunuz belli oluyor, ya "Aptalın oku yayından erken fırlar"a ne buyrulur? 110

FRANSA KOMUTANI

Hedefin üstünden geçtiniz derim.

ORLEANS

Iskalamanız ilk kez olmayacaktır.

(Bir Haberci gelir)

HABERCİ

Sayın Lordum Fransa Komutanı, İngilizler çadırlarınızdan bin beş yüz adım öteye yerleşmiş durumdalar. 115

FRANSA KOMUTANI

Bu ölçüyü kimler aldı?

HABERCİ

Lord Grandpre, efendim.

FRANSA KOMUTANI

Çok mükemmel ve deneyimli bir soyludur. Ah artık, bir sabah olsa! Zavallı İngiliz Harry, o bizim gibi sabah olsun diye sabırsız değildir şimdi. 120

ORLEANS

Ne akılsız ve uyduruk biriymiş bu İngiliz Kralı, peşinde sürüklediği budalalar ile tanımadığı bir ülkede böylesine nasıl durmadan ilerledi!

FRANSA KOMUTANI

İngilizler başlarına geleceği bilselerdi çoktan tabanı yağlardı.

ORLEANS

Akılsız oldukları muhakkak, kafataslarında bir nebze akıl olsaydı (125) o ağır miğferleri takmazlardı.

RAMBURES

İngiltere adasında mükemmel yaratıklar yetişmektedir, cesaretle onların çoban köpeklerinin üzerine köpek bulunmaz.

ORLEANS

Akılsız köpekler, gözlerini kırpmadan Rus ayısının ağzına doğru saldırır ve kafalarının çürük elmalar gibi kopmasına izin verirler. Hani diyebilirsiniz ki cesaretli bir pire, (130) aslanın dilinin üzerinde fütursuzca kahvaltıya oturur.

FRANSA KOMUTANI

Ne güzel dediniz. Adamları da, köpekleri gibi, saldırıya geçtiklerinde akıllarını karılarının yanında bırakmış oluyorlar. Hele onlara bol et ve kılıç kalkan verildi mi kurtlar (135) gibi yer ve çılgınca saldırırlar.

ORLEANS

Öyle ama bu İngilizlerin yiyecekleri tükenmiş durumda.

FRANSA KOMUTANI

Öyle ise, sabaha karınlarının aç, ama kendilerinin savaşmaya tok olduklarını göreceğiz demektir. Artık hazırlanmamız gerekir. Haydi silahlarımızı kuşanalım.

140

ORLEANS

Şimdi saat iki oldu. Bu hesapla, sanırım saat ona geldiğinde her birimiz yüz İngiliz'i haklamış olacağız.

(Hepsi çıkar)

IV. PERDE

(Koro sabneye gelir)

KORO

Şimdi, işletin hayalinizi ve bu geniş dünya yuvarında
 Karanlığın bastırdığı, yayılarak her yanı kaplayan,
 Homurdanmaların duyulduğu şu zamana ulaşın.
 Gecenin karanlık rahminde kamptan kampa, yakın
 İki ordunun dinmeyen mırıltıları yankılanmaktadır. 5
 İki tarafın dikili nöbetçileri, nerdeyse birbirlerinin
 Gizlice fısıldanan parolalarını dinlemektedirler.
 Aleve karşı alev parıldamakta ve bu yarı aydınlıkta
 İki ordunun erleri, birbirlerinin gölgeli yüzlerini
 İzlemektedir. Beygir beygire, azgın kişnemelerle 10
 Kafa tutmakta, gecenin suskunluğunu yırtmaktadır.
 Çadırlardan yükselen ve zırh perçinlerini güçlendiren
 Demircilerin çekiç sesleri, korkunç hazırlıkların
 Tanıklarındır. Köy horozları ötmekte, saatler çalmakta
 Ve hep birlikte sabahın uykulu üçüncü saati duyulmaktadır. 15
 Sayılarının çokluğu ile böbürlenene, içleri huzurlu
 Fransızlar, güvenli ve ateşli bir şekilde, İngiliz'i
 Aşağılamakta ve zar atarak eğlenmektedir. Ayrıca
 Ayağını sürdüğünü söyleyerek sabahı sakatlıkla suçlamakta,
 Kara ve çirkin geceyi ise, bir cadı gibi sekerek 20
 Geçmek bilmemekle suçlamaktadırlar. Umarsız, zavallı
 İngilizler ise, kurbanlıklar örneği, ateşlerinin başında
 Sabırla iç çekerek beklemekte, sabahın onlara sunacağı
 Tehlikeleri düşünmektedirler. Çökmüş ve gerilmiş
 Avurtları ve savaş artığı yırtık giysileri ile erler, 25
 Bir sürü hayaleti sergileyen parlak mehtabı izlemektedir.
 Ah! Şimdi, kim görmek istemez, çadırdan çadıra, nöbetten
 Nöbete dolaşan, bu bahtsız ordunun Soylu Komutanını?
 "Tanrının haşmetine hamdolsun," diye seslenerek
 Erler arasında dolanmakta, herkesi şereflelendirmekte 30

Ve çekingen bir gülüşle hep "İyi Günler" dilemektedir.
 Ve onlara, "Kardeşlerim, Dostlarım, Vatandaşlarım," diye
 Seslenmektedir. Ürkütücü bir ordunun kendilerini nasıl
 Çember içine aldığına dair yüzünde en ufak bir belirti
 Ya da bütün gece nöbette kalmanın hiçbir solgunluğu 35
 Yok! Aksine genç yüzü güleç, yorgunluğu reddetmiş
 Ve öyle can verici bir soyluluk taşıyor ki, onu gören
 Yıkılmış ve önceden solmuş her er, onun bu görüntüsün-
 den

Güç kazanmaktadır. Her yana ulaşan güneş gibi,
 Ilıman bakışları ile, basit ya da soylu, herkesin 40
 Soğuktan donmuş yüzünü ısıtmakta ve "gecenin ortasında
 Harry'yi yakından tanımalarına" fırsat vermektedir.
 İşte böylece, sahnemizi savaş alanına taşımaktayız.
 Orada (Ah! Affedin bizleri) dört beş uygunsuz ve de
 Değersiz kılıç ile, uyduruk ve beceriksiz saldırılarla 45
 Agincourt'un adını anacağız. Yine de, oturun ve
 İzleyin. Taklitlerine bakarak asıllarını anımsayın.

Sahne 1

(Kral, Gloucester ve Bedford gelir)

KRAL

Haklısın Gloucester, durumumuz oldukça tehlikeli
 Bu nedenle olduğumuzdan da daha cesaretli olmamız
 Gerekıyor. Günaydın Bedford, kardeşim, Tanrının
 İzni ile. Eğer insanlar özenle ararlarsa, en kötü
 Şeylerde bile, iyiliğin özünü bulmak olasıdır. 5
 Kötü komşularımız bizim erken uyanmamıza
 Neden oldu, oysa bu sağlıklı ve iyi yönetimin
 Bir gereğidir. Ayrıca onlar, bizi dışardan böyle
 Etkilemekle, sonumuzun yaklaştığını ve buna
 Hazırlıklı olmamız gerektiğini anımsatmaktadırlar. 10
 Böylece çalıdan bile bal çıkarmasını öğrenir,

Şeytanı da masum hale getirmesini öğreniriz.

(Erpingham gelir)

İyi günler, yaşlı Sir Thomas Erpingham,
O iyi ak saçlara, kötü Fransız otları yerine
Güzel ve yumuşak bir yastık yaraşırdı.

15

ERPİNGHAM

Hayır Majesteleri, böylece yatmayı yeğlerim
Zira ancak o zaman Kral gibi yattım diyebilirim.

KRAL

Doğru örnek alınırsa, insanların yaşadıkları eziyeti
Kabullenmeleri yerindedir. Böylece ruhumuz rahatlar
Ve şüpheden kurtulan beynimiz daha rahat çalışır
Ve önce ölü gibi, bitkin olan bedenimizin organları
Derisini değiştiren yılanlar gibi uyuşukluktan
Kurtulup, eski derilerini atarcasına canlanacaklardır.
Sir Thomas, pelerininizi bana verebilir misiniz?

20

(Kral, Erpingham'ın pelerinini sırtına alır)

Otağda bulunan Prens kardeşlerime, lütfen, birazdan
Geleceğimi bildirin ve adıma iyi günler dileyiniz.
Hepsi ile, birazdan, çadırımda biraraya gelmek isterim.

25

GLOUCESTER

Baş üstüne Haşmetmeap.

ERPİNGHAM

Size refakat edebilir miyim, Majesteleri?

KRAL

Hayır, iyi yürekli Şövalyem, lütfen siz de
Kardeşlerimle gidiniz ve İngiltere'nin Lordları
İle bir arada bulununuz. Ben ise, bir süre kendi
Başıma kalmak isterim. Yanımda kimse olsun istemiyorum.

30

ERPİNGHAM

Gökteki Ulu Tanrı korusun seni, Soylu Harry.

(Kraldan başka herkes çıkar)

KRAL

Tanrı seni korusun, yaşlı dost, ne güzel dedin.

35

(Pistol girer)

PİSTOL

Qui vous la? (Kim var orda?)

KRAL

Bir dost.

PİSTOL

Açıkla bakalım, subay mısın, yoksa sıradan ve basit bir er misin?

KRAL

Bir bölüğe bağlı bir centilmenim.

40

PİSTOL

Uzun mızraklı piyadelerden misin?

KRAL

Öyle olsun, acaba sen kimsin?

PİSTOL

İmparator kadar centilmen olan biriyim.

KRAL

O zaman sen Kraldan da üstün bir kişisin.

PİSTOL

Kral'ımız, altın kalpli aslan gibi bir delikanlıdır, hayat (45) doludur, iyi dölden gelmiştir ve soylu bir ürünün çocuğudur. Yumrukları da korkunçtur. Onun kirli çizmelerini öperim ve bağcıklarından başlayarak o haytaya bayılırım. Adın ne senin?

KRAL

Harry Le Roi.

PİSTOL

Leroy mu? Kornvallı bir isim olmalı. Kornvallı erlerden misin?

50

KRAL

Hayır. Ben Galliyim.

PİSTOL

Fluellen adında birini tanır mısınız?

KRAL

Evet.

PİSTOL

Söyle ona, Aziz Davy günü gelince başlığına asacağı pırasayı alaşağı edeceğim. 55

KRAL

O gün sen de hançerini külahında taşıma ki o da seni al aşağı etmesin.

PİSTOL

Sen onun dostu musun?

KRAL

Üstelik hısımlığımız da var.

PİSTOL

Öyle ise sana da nah! 60

KRAL

Teşekkür ederim. Tanrı seni korusun.

PİSTOL

Bana Pistol derler.

(Pistol çıkar)

KRAL

Tersliğin adına uygun düşmüş.

(Kral'ına çekilir.)

Fluellen ile Gower ayrı taraflardan girerler)

GOWER

Yüzbaşı Fluellen!

FLUELLEN

Evet, benim. İsa Hazretlerinin adı için! Az ve öz konuşmalıyız. Savaş kurallarına ve geçmiş deneyimlerin incelik- (65) lerine öncelik verilmez ise, dünyanın en inanılmaz olaylarına tanık olunur. Eğer özelliklerine özen gösterilerek Büyük Pompey'in savaş kuralları incelenirse, görülecektir ki, Pompey'in ordusunda boş lafa ve her tür zııırlıklara katiyyen ve de asla yer verilmezdi. Emin olabilirsiniz ki, savaşlarla (70) ilgili düzenlemeleri ve o düzeni korumak için alınan önlemleri ve de bunların yöntemlerini, nasıl da ciddiyetle uygulandıklarını unutmamalıyız, zaten başka türlü de olamaz.

GOWER

Haklısın, ancak düşman ordusu da çok patırtı etti. 75
Tüm gece boyunca kesilmedi sesleri!

FLUELLEN

Eğer düşman eşek, sersem ve çok konuşan bir budala ise,
baksana, sence, bizim de onlar gibi eşek, sersem ve de çok
konuşan bir budala olmamız mı gerekir? Yani sence? 80

GOWER

Ben sessiz kalmayı yeğlerim.

FLUELLEN

Öyle olman için ben de yalvarırım ve de yakarırım.

(Gower ile Fluellen çıkar)

KRAL

Günün modasına fazla uygun düşmese de
Bu Galyalı kahraman ve dikkatli bir adam.

*(Sahneye üç asker gelir. John Bates, Alexander Court ve
Michael Williams)*

COURT

Hey, John Bates kardeş, ilerde ışıyan sabah mı? 85

WILLIAMS

Öyle olmalı, hoş günün doğmasını istediğimden emin değilim!

WILLIAMS

İlerde görülen günün ilk ışıklarıdır, ancak acaba bugünün
sonunu da görebilecek miyiz? Hey, kim var orada?

KRAL

Bir dost.

WILLIAMS

Hangi komutana bağlısın? 90

KRAL

Sir Thomas Erpingham'ın emrindeyim.

WILLIAMS

Yaşlı ama mükemmel bir komutandır, ayrıca son derecede
kibardır.

Söylesene yalvarırım, bu durumumuza o ne diyor?

KRAL

Sahilin kumlarına dökülmüş gibiyiz,
İlk dalgada süpürülmeyi bekliyoruz.

95

BATES

Acaba bu düşüncesini Kral'a aktarabildi mi?

KRAL

Hayır, aktarmadı. Zaten söylemesi de doğru olmazdı. Nasıl şimdi ben sizinle konuşuyorsam Kral da bizler gibi bir insan. Menekşenin kokusunu benden farklı duyamaz. Havanın ona etkisi benden ayrı olamaz. Tüm duyuları insani (100) olmak gerekir. Teşrifatı bir yana bırakırsak, çıplak halinde O da bir erkek değil midir? Her ne kadar duyguları bizden yücelmiş de olsa, gücünü yitirmeye yönelirse, O da bizim gibi kanat çırpamaz mı? Bu yüzden korkmak gerektiğini anlarsa, kuşkunuz olmasın, o da bizim gibi korkacaktır. (105) Ne var ki, hiç kimsenin ona korkması gerektiğini söylemesi gerekir. Zira, O korktuğunu belli edecek olursa, tüm ordunun gücü kaybolur.

BATES

İstediği kadar dışa cesaretini gösterebilir, gece burası nasıl soğuksa, inan bana, Kral'ımız bu gece Thames Nehrinde (110) banyo yapmayı yeğlerdi. Aslında keşke şimdi orada olsaydı; ben de yanında olmayı yeğlerdim. Her serüvene hazır bulunurdum, yeter ki buradan uzaklarda olsaydık.

KRAL

Yemin ederim ki vicdanım sesi ile Kral'ın yerine konuşacağım. Kanımca Kral'ımız, bulunduğu yerden başka bir (115) yerde olmayı istemezdi.

BATES

O zaman keşke burada yalnız başına olsaydı. O zaman fidye öder kurtulurdu ve bunca insanın kanının dökülmesine de gerek kalmazdı.

KRAL

Eminim başkalarının aklından geçeni anlamak için böyle (120)

konuşuyorsun, yoksa O'nun burada yalnız kalmasını aslında istemezsin. Kendi hesabıma göre ise Kral'ın yanında ölmekten hiç kaçınmazdım, zira O'nun amacı doğru ve O isteklerinde haklıdır.

WILLIAMS

Bizim o tür sorunlara aklımız ermez.

125

BATES

Öyle ya, daha fazlasını bilmek de bize yaraşmaz. Kralımızın uyrukları olduğumuzu bilmekten ötesini bilmemiz gerekmez bizim. Eğer amacında haksız bile olsa bizim ona gösterdiğimiz sadakat bizi günahattan kurtaracaktır.

WILLIAMS

Ancak eğer amacında haksız ise, o zaman Kralın günahı (130) büyük olacaktır. Hesap Günü geldiğinde, tüm kopmuş kollar bacaklar ve de kelleler bir araya gelecek ve "Biz şu yerde öldük," diye bağıracaklardır. Kimi küfredecek, kimi cerrah çağırarak, bazıları geride fakir kalmış karılarını arayacak, bazıları arkada bıraktıkları borçların hesabını yapacak, (135) kimi de açıkta kalmış yavrularını anacaktır. Öyle sanıyorum ki savaş sırasında yaşamını yitiren kişilerin pek azı dünyadan ayrılırken gerekli dini âdetleri yerine getirebilir. Amaçları kan dökmek olduğu sürece dinsel gerekleri nasıl tamamlayabilirler ki? Bu adamlar doğru düzgün bir şekilde sonlarına ulaşamazlar ise, o zaman onları bu işe süren (140) Kral'ın günahı kapkara olacaktır, zira ona karşı gelmek uyrukların hiçbir şekilde akıllarına bile gelmeyecek bir şeydir.

KRAL

Yani bir babanın ticaret nedeni ile deniz aşırı yolladığı oğlu, kendi suçu nedeniyle mallarını denizde kaybederse, (145) kabahat onu yollayan babaya ait olur, öyle mi? Ya da biri, uşağını para teslimi için bir yere gönderse ve eğer uşak yolda hücumu uğrar ve çarpışma sonucu yaşamını yitirse, uşağın başına gelenler efendisinin günahı olarak mı kabul edilmelidir? Bu doğru olamaz! Nasıl baba oğlundan, efendi

de uşağının başına gelenden sorumlu tutulamazsa, çünkü hiçbir görev verirken görevlendirdikleri kişilerin ölümüne gitmelerini amaçlamamıştır. Kral da askerlerinin başına (150) gelenden sorumlu tutulamaz. Ayrıca, hiçbir Kral düşünemez ki, amaçları ne kadar lekesiz de olsa, anlaşmazlıklarını (155) kılıçla çözümlmek zorunda kalınca, sırf günahsız kişilerden bir ordu toplayabilmiş olsun. Askerlerin bazıları, olasıdır ki kasten adam öldürmekten suçlu bulunmuş olabilir, bazıları evlenme vaadi ile masum kızların namuslarını lekelemiş olabilir, yine bazıları, savaşı özür gösterip soygunculuk ve (160) hırsızlık ile barışın masum göğsünü yaralamış olabilir. Şimdi, bu gibiler kanunlara karşı gelmiş olmalarına rağmen bu dünyada cezadan kurtulmuş, çevrelerini de kandırmış olsalar bile, Tanrıdan asla kaçamazlar. Savaş, Tanrının bir kuralıdır. Savaş onun bizlere cezasıdır. Öyle ki, evvelce Kral'ın (165) kanunlarına karşı gelmiş olanlar, şimdi Kral'ın anlaşmazlığı nedeni ile savaşta cezalarına kavuşmaktadır. Suçlarından kurtulmak için katıldıkları orduda kendilerini güvende sanırlarken, şimdi ölümleri ile buluşmaktadırlar. Her uyruğun görevi Kral'a itaat etmektir. Ancak her uyruğun ruhu (170) kendine aittir. Böylece, eğer dinsel görevlerini yerine getirmeden ölmüşler ise, bunun günahı Krala yüklenemez. Aynen, daha önce işlemiş oldukları suçlardan Kral'ın sorumlu sayılmaması gibi... Bu nedenle savaşa katılan her er, hasta yatağında ölümü bekleyen her erkek gibi, kalbindeki (175) tüm günahlardan kurtulmalıdır. O zaman ölürse bu onun yararına olacaktır, yahut ölmez sağ kalırsa, o zaman geçirdiği deneyim onun yararına olacaktır. Kurtulan kişinin böyle düşünmesi de günah sayılmaz, zira Tanrıya kendini böylesine açmış olması sonunda Tanrı onu yaşatmış ve hazırlıklı (180) olmak açısından başkalarına örnek olmasını sağlamıştır

WILLIAMS

Şurası muhakkak ki, hazırlıksız ölümüne giden askerin günahı kendi boynunadır. Bu yüzden Kral suçlanamaz.

BATES

Benim adıma Kral'ın hesap vermesini bekleyemem, (185)
ama sabaha Kral adına tüm gücümle savaşacağım.

KRAL

Kendi kulağımla duydum. Kral, fidye ödemeyi kabul etmem dedi.

WILLIAMS

Bizler şevkle savaşalım diye öyle demiş olabilir, ama hepimizin gırtlığıdeşildikten sonra fidye öderse kimin haberi olur ki?

KRAL

Eğer sağ kalır ve buna tanık olursam, bir daha sözüne
güvenmem! 190

WILLIAMS

O zaman onu cezalandıracaksın, öyle mi? El yapımı patlan-
gaçtan atılan çitlenbik kadar etkili olur bu senin dediğin.
Zavallı bir erin dargınlığı Kral'a ne der ki? Tavus tüyü ile yel-
pazelenirken güneşi dondurabilir misin, yani? Hadi canım
sen de! 195

KRAL

Gereğinden fazla dikbaşlı bu sözlerin. Canımı sıkıyorsun.
Zaman uygun olsaydı seninle kapışırdım.

WILLIAMS

Sağ kalırsak bu tartışmayı sürdürelim öyle ise.

KRAL

Kabul ediyorum.

WILLIAMS

Tekrar karşılaşınca seni nasıl tanıyacağım? 200

KRAL

Üstünde taşıdığın bir şeyi ver bana, onu külahıma asarım.
O zaman, eğer hâlâ kafa tutacak isen, meydana çıkarsın,
kozumuzu paylaşırız.

WILLIAMS

Al şu eldivenimi. Sen de bana bir şeyini ver.

KRAL

Al bakalım.

(Birbirlerine eldivenlerini verirler)

WILLIAMS

Ben de bunu asacağım külahıma. Eğer yarından sonra (205) karşıma çıkar ve bu eldiven benimdir dersen, hiç merak etme, yumruğumu tepende bulacaksın.

KRAL

Ben de, sağ kalırsam karşıma çıkacağım.

WILLIAMS

Asılmayı göze alsan bile çıkmalısın karşıma!

KRAL

Görürsün, çıkacağım. Kral'ın yanında bile olsan kaçınmayacağım. 210

WILLIAMS

Sakın dönme sözünden. Yolun açık olsun.

BATES

Haydi, dost olun akılsız İngilizler, becerebilirsek eğer, çarpışabileceğimiz bol bol Fransız olacak çevremizde.

KRAL

Eminim şimdi Fransızlar bizi yeneceklerine bahse girip bire karşı yirmi altın koymaktadırlar, zira onların altınları (215) omuzlarındadır. Ancak onların altınlarını yerinden kopartmak İngilizler için hiç günah sayılmaz. Yarın Kral'ımız da kopartanlardan olacaktır.

(Askerlerin hepsi çıkar)

Kralın başına! Yaşamlarımız, ruhlarımız, borçlarımız, Akli başında saygılı karılarımız, çocuklarımız ve de 220 Günahlarımız - hepsi Kral'ın başına!

Hepsini omuzlamak zorundayız.

Bu ne zor bir koşuldur, ululukla birlikte gelen, Karnını doyurmaktan ötesinin anlamını kavramaktan aciz 225 Her budalanın lafına bağlı olmak! Özel kişilerin kalp Rahatlıklarından ne kadar uzak kalmak zorunda Krallar!

Üstelik töreler, genel töreler dışında, Krallarda
Olan ne var ki, özel kişilerde de yok?

Nesin sen! Ey! Tapılası töreler! 230

Ne tür bir Tanrısın ki sen, insanların çektikleri ölümcül
Acıları sana tapınanlardan daha çok çekersin?

Nedir senin getirin? Senin kazandırdığın nedir?

Ey Töre! Göster bana gerçek değerini.

Nesin? Hayranlıktan başka anlamın var mı? 235

Sen, sadece yerin, derecen ve şeklin ile

İnsanlarda korku ve saygı uyandırırısın, ancak

Hayranlarının bu korkuda mutluluk bulmalarına

Karşın, sen korkutucu olmaktan mutlu olur musun?

Saygının tatlı iksiri yerine, dalkavukluğun 240

Acı şurubunu sürekli içmek zorundasın! Ah!

Sıkıl artık bu büyüklüğün büyüklüğünden ve

Törelerin sana yeni şifalar bulmasını dile.

Yaltaklanılarak önüne sürülen unvanların

Bu yakıcı sıcaklığı gidereceğini mi sanırsın? Önünde 245

Çözülen dizlerin ve kırılan boyunların alır mı yerini?

Fakirin dizine geçirirken emrini, ona sağlığını da

Vermesini de becerebilir misin? Hayır! Ey sen-

Gururlu düş, nasıl ustaca kaçırırsın Kralın rahatını.

Ben bir Kralım ve seni iyi tanırım. 250

Ne kutsal yağdır, ne asa, ne de altın küre,

Ne kılıçtır, ne topuz, ne de Kraliyet Tacı,

Ne altın ve incilerle işlenmiş Kral kaftanı,

Kralın hep önünde giden unvanlar

Ne üstünde oturduğu taht ve ne yaşadığımız 260

Dünyayı saran Töre uygulaması - Hayır!

Bunların hiçbiri değildir, üç kez gösterişli Töre!

Hiçbiri yeterli olmaz yatınca görkemli yatağa

Sağlıklı bir uykuya kavuşmak için. Oysa, fakir

Bir esir, hele karnı doymuş ve akli boş ise, 270

Kuru peksimetle tika basa doymuş, hemen dalar uykuya.

Ve hiçbir zaman ne bir kâbus ne de cehennemin şeytanları
Onun uykusunu bozamaz. Herhangi bir uşak örneği,
Güneş doğduktan batıncaya kadar Pheobus'un ışınları
Altında terler ve geceleri ise Elsium'da uyur. 280

Ertesi tan vakti ayaktadır ve atlarını koşması için
Hyperion'a el verir ve böylece yıldan yıla bu yaşam
Sürer gider, ta ki yararlı çalışmaları onu mezarına dek
Götürsün. Eğer töreler olmasaydı, günlerini
Çalışarak ve gecelerini uyuyarak geçiren 285
Bu zavallının durumu, Kral'inkinden evla ve üstün olurdu.
Barış içinde toplumun bir üyesi olan o zavallı,
Barışın her saatinin tadını yaşayan köylü, Kral'ın
O barışı korumak üzere nasıl uğraştığının farkına
Bile varmaz, ama yaşar barışı! 290

(Erpingham gelir)

ERPİNGHAM

Sayın Lordum. Soylular, yokluğunuzdan meraklanıp
Kamp içinde sizi aramaya çıkmak üzereler.

KRAL

İyi kalpli yaşlı Şövalye
Hepsini benim çadırıma davet et.
Kabul edeceğim hepsini, topluca. 295

ERPİNGHAM

Emriniz yerine gelecektir, Lordum.

(Erpingham çıkar)

KRAL

Ey Savaşların Tanrısı! Erlerimin kalplerini güçlü kıl!
Koru onları korkudan! Karşımızdakilerin fazla olan
Sayılarının onları ürkütmesine ve kalplerini çalmasına
İzin verme. Bugün olmasın bu Tanrım! Bugün olmasın! 300
Babamın taç giymek için yaptığı hatayı anımsatma.
Rişar'ın akan kanlarından çok acı gözyaşı dökerek
Ben verdim onu toprağa! Her yıl beş yüz çulsuzu
Doyurmaktayım ve onlar, günde iki kez zayıf avuçlarını

Göge açarak, akan kanın affını dilemekteler. İki dua 305
 Odası yaptırdım, üzgün rahipler oralarda Rişar'ın
 Ruhuna sürekli dua okumaktalar. Daha fazlasını da
 Yapacağım. Yine de tüm yapacaklarımın yeterli
 Olmayacağını, zira pişmanlığın, affa kavuşmaktan
 Ve yakarmadan önce gelmesi gerektiğini biliyorum. 310

(Gloucester gelir)

GLOUCESTER

Haşmetmeap!

KRAL

Kardeşim Gloucester'in sesi bu. Evet.

Ne diyeceğini biliyorum. Seninle geleceğim.

Dostlarım, yeni bir gün ve her şey beni beklemekte.

(Sahneden çıkarlar.)

Sahne 2

(Dauphin, Orleans, Rambures ve Beaumont gelirler)

ORLEANS

Güneş zırhlarımızı parlatmaya başladı. Kalkınız Lordlar!

DAUPHIN

Montez a cheval! Atım benim. Ha! Aşağılık seyis!

ORLEANS

Ey, kahraman ruh!

DAUPHIN

Haydi, akar sular ve toprağa! (Via les eaux et terre)

ORLEANS

Hava ile toprağı da eklemek gerekmez mi? (Rien puis,

DAUPHIN

L'air et feu?) 5

Göğü de eklemek gerekir, Kuzen Orleans.

(Fransa Komutanı gelir)

Evet Sayın Komutan?

FRANSA KOMUTANI

Bakın beygirlerimiz harekete geçmek üzere nasıl

kişnemekteler.

DAUPHIN

At binelim ve mahmuzlarımız yarsın beygirlerin derisini
 Atların fışkıran kanları İngilizlerin gözlerini köreltsin 10
 Taşkın kanları ile onları sersem edelim, heyt!

RAMBURES

Onların gözlerini beygir kanıyla doldurursanız
 Sonra ağlaştıklarını nasıl saptayacağız?

(Bir Haberci gelir)

HABERCİ

Sayın Fransız Soyluları, İngilizler savaşa hazır durumdalar!

FRANSA KOMUTANI

Haydi Soylu Prensler, hemen at binelim. 15

Şu karşımızdaki yarı aç zavallıların haline bir bakınız,
 Sizin boy gösterişiniz onların kavruk ruhlarını kaçtıracak
 Ve içleri boşalmış mısır yapraklarına çevirecektir.

Ellerimize yetecek kadar iş çıkmayacak ve
 Damarlarında hiç kan kalmamış olduğundan 20

Havalanan baltalarımızda kan izi bile olamayacaktır
 Soylu Fransızlar bugün kınlarından çıkaracakları
 Kılıçlarını yeterli iş olmadığı için yine yerine koyacaklar.

Onların üzerine üflesek, güçlülüğümüzün havası
 Bile onları yere sermeye yetecektir! Sayın Lordlarım 25

Hiç şüphe götürmeyecek şekilde, savaş sırasında
 Hep peşimizde dolanan bizim beceriksiz

Uşaklarımız ile köylülerimiz bile, ki genelde
 Bizlere ayak bağı olurlar, bu hiç işe yaramaz

Düşman kalabalığını savaş alanından sürmeye yetecektir.30
 Bizler savaş alanına bakan şu uzak tepede durup

Boşu boşuna kendimizi onları seyrine kaptırsak bile,
 Yine de bu durumu onurumuza yediremeyiz. Ne denir ki

Bize pek, pek az bir iş düşmektedir ve
 Bu her şeye yetecektir. Öyleyse çalsın borazanlar 35

At binme borusu ötsün ve borazanlar duyulsun,
 Savaş alanına çıkışımız onları öylesine ürkütecektir ki

İngilizler hemen dize gelip, korku ile teslim olacaklardır.

(Grandpre gelir)

GRANDPRE

Fransa'nın soylu Lordları, neden gecikiyorsunuz böyle?

Kemiklerinden korkan şu adalı leş kargaları

40

Savaş alanını çirkinleştirmektedirler.

Saçaklanmış bayrakları fakirce dalgalanmakta

Ve bizim nefesimiz bile onları sarsmaktadır.

Bu fakirler ordusunda Büyük Mars iflas etmiş durumda

Ürkerek bakmaktadır paslanmış başlığın göz siperinden

45

Atlı askerleri kandile dikili mumlar gibi oturmakta

Ellerinde meşale taşırlarmışcasına durmakta ve bitkin

Beygirlerinin boyunları eğilmiş, kalçaları bükülmüş

Feri kaçan gözlerinden ip gibi irin akmaktadır.

Solgun ve yorgun ağızlarında demirli gemleri

50

Geviş getirdikleri çiğnenmiş otlarla lekelenmiştir.

Onların asıl cellatları olacak, berbat kargalar

Sıraları gelsin diye bekleyip tepelerinde uçuşmaktadır.

Görüldüğü kadarı ile hayatta oldukları halde bu kadar

Cansız bir savaşçı grubunu tarif edecek sözleri

55

Ne bulmak ne dile getirmek olası değildir.

FRANSA KOMUTANI

Dualarını okudular ve ölümlerini beklemekteler.

DAUPHIN

Belki de gidip yiyecek ve giyecekler göndermeliyiz

Onlara ve atlarına da saman verdirmeliyiz ki

Ardından onlarla savaşabilelim!

60

FRANSA KOMUTANI

Bayraktarımı beklemekteyim. Haydi savaş alanına çıkalım!

Bayrak yerine borazan ile yetineceğim ve böylece

Acelemin karşılığını elde edeceğim. Haydi, haydi, gelin!

Güneş yükseldi bile ve günü geçirmekteyiz.

(Hepsi çıkar.)

Sahne 3

(Salisbury ile Westmoreland ve çevrelerinde Gloucester, Bedford, Exeter, Erpingham ve diğerleri gelirler)

GLOUCESTER

Kral Hazretleri neredeler?

BEDFORD

Kral Hazretleri düşman hatlarını izlemeye çıktı.

WESTMORELAND

Savaşçı güçleri tam üç bini buluyor.

EXETER

Demek ki beşe bir oluyor! Üstelik onlar hep taze kuvvet!

SALISBURY

Tanrının gücü bizimle savaşacaktır. Dengeler ürkütücü, 5

Tanrı hepinizi korusun, Prensler. Ben görevimin başına

Gidiyorum. Bundan böyle cennette buluşmazsak eğer

Güler yüzle gidelim, pek sayın Bedford Lordu,

Ve sevgili Gloucester Lordu ve dostum Exeter Lordu,

Ve tüm yakınlarım, kahraman savaşçılar, adiyö! 10

BEDFORD

Elveda Salisbury, talihin açık olsun.

Yine de sana talih dilemekle hata ediyorum

Zira öyle cesursun ki talih gerek olmaz sana.

EXETER

Elveda, iyi kalpli Lord, cesaretle savaşın bugün.

(Salisbury çıkar)

BEDFORD

Cesareti kadar iyilikle de doludur o! 15

Her ikisinde de bir prenstir.

(Kral gelir)

WESTMORELAND

Ah, şimdi yanımızda, İngiltere'de

İşsiz bekleyen erlerden on bin kadarı

Yanımızda olsaydı!

KRAL

Kimdi o bu dileği dile getiren? 20
 Kuzenim Westmoreland mıydı? Hayır sevgili kuzen,
 Eğer kaderimizde ölmek varsa, ülkemize yeterli
 Kaybı verdimiş olacağız, ama eğer sağ kalırsak
 Bu onuru az sayıda kişi ile paylaşmış olacağız.
 Tanrı aşkına. Ne olur, bir er daha isteme. 25
 Tanrı bilir, ben ne altına düşkünüm
 Ne de kimin benden yemesine aldırırım.
 Başkaları giysilerime sahip çıksa da aldırmam
 Böyle gösterişe benim içimde yer yoktur.
 Ancak onur için kıskançlık duymak eğer 30
 Bir suç sayılırsa, ben yaşayanlar arasında
 En büyük suçlu sayılırım. Hayır, sevgili
 Kuzen, İngiltere'den tek kişi isteme. Tanrı bize
 Huzur versin. Böylesine büyük bir onurdan
 Bir tek kişinin bile fazla pay almasını istemem. 35
 Bu benim umudumdur. Hayır bir kişi bile isteme!
 Aksine Westmoreland, Tanrıdan niyaz etmelisin!
 Bu savaşa yüreği yetmeyen varsa, hemen
 Ayrılısın aramızdan. Ona geçit hakkı verilmelidir.
 Yol hakkı olarak cebine altın da koyulmalıdır. 40
 Bizimle birlikte ölüme gitmek istemeyen
 Birisinin yanında ölmeye razı olamayız.
 Bugün Crispian Yortusu günüdür,
 Bugünü yaşayıp da yurda sağ dönecekler
 Bugünü her zaman ayakta karşılayacaktır 45
 Ve Crispian adı ile gurur duyacaklardır.
 Bugüne tanık olup, yaşlanacak kimseler
 Her yıl bugün daha olmadan dostlarına
 "Yarın Aziz Crispian günü," diye seslenecek
 Ardından gömleğini çıkartıp yara izlerini gösterecek! 50
 Yaşlılar geçmişini unuttur. Her şey unutulabilir.

Ama bugün gösterdikleri kahramanlıkları
Her zaman gururla anımsayacaklardır. Ve adlarımız
Her evde, dillerin pelesengi olacaktır:

Kral Harry, Bedford ve Exeter, 55
Warwick, Talbot, Salisbury ve Gloucester,
Taşan karleherle hep yeniden anılacaklardır.
Her iyi adam bu öyküyü oğluna aktaracak
Ve Aziz Crispian Yortusu dünyanın sonuna dek
Her zaman anılmadan geçilmeyecektir. 60

Ve bizler de birlikte anılacağız -
Biz, birkaç kişi, biz mutlu kişiler, biz kardeşler
Zira bugün savaşta kanını yanımda akıtacaklar
Ne kadar kötü kişi bile olsalar, kardeşim olacaklardır
Bugün onların durumunu düzene sokacaktır 65
Ve şimdi İngiltere'de yataklarında olan Beyzadeler
Burada bulunmadıkları için talihlerine küseceklerdir
Ve Aziz Crispian gününde bizimle savaştıklarını
Dile getirenlerin yanında erkekliklerinden utanacaklardır.

(Salisbury gelir)

SALISBURY

Haşmetlim, hemen harekete geçmelisiniz. 70
Fransızlar savaşa hazır haldeler ve
Kısa sürede üzerimize saldıracaklar.

KRAL

Kararımızı vermiş isek, hazırız demektir.

WESTMORELAND

Geriye bakanın Tanrı belasını versin.

KRAL

Kuzen, artık İngiltere'den destek aramıyor musun? 75

WESTMORELAND

Tanrının izni ile, Haşmetmeap, keşke sizinle
Kendi başımıza savaşa katılsaydık, kimse olmadan.

KRAL

Bak gördün mü, bir anda beş bin kişiden vazgeçtin!

Bence bir kişi istemenden daha iyi böylesi...

Herkes yerini biliyor. Tanrı sizinle olsun!

80

(*Borazan çalar, Montjoy gelir*)

MONTJOY

Kral Harry, bir kez daha görüşünüzü almaya geldim. Mutlaka yenilgiye uğrayacağın bir çatışma başlamadan Ödemeyi kabul edebileceğin fidyenin hesabını yaptın mı? Sonuna o denli yakınlaşmış haldesin ki, boğulmaktan Kurtulman olası değil gibi görünmektedir. Ayrıca, iyi niyetli Komutanım, peşinden sürüklenmiş bu umarsız kişilerin Umutsuz durumlarını göz önüne almanı ve bu bahtsız Zavallıların cesetlerinin savaş alanında çürüyüp kokacağı Yerde, güvenli şekilde ve barış içinde savaş alanından Ayrılmalarına olanak sağlayabileceğini hatırlatmaktadır. 90

KRAL

Bu kez seni gönderen kim?

MONTJOY

Fransa Komutanı gönderdi.

KRAL

Rica ediyorum. Önce verdiğim yanıtı yinele. Önce bana sahip olsunlar, sonra kemiklerimi satışa Çıkasınlar. Ulu 'Tanrı, zavallı insanlar ile böyle 95 Eğlenmenin ne yararı olur? Geçmişte, daha öldürmediği, Yaşamakta olan bir aslanın derisini pazarlayan adam, ava çıktığında kendi yaşamını yitirmiştir. Şurası muhakkak ki aramızda bir çoğunun cesedi Bu topraklarda mezara verilecektir ve güveniyorum ki 100 Bugün savaş sırasında yaptıkları kahramanlıklar Mezar taşlarına bakır harflerle kazınacaktır. Erkekçe ölen ve değerli kemiklerini Fransa topraklarına Terk eden erleriniz, her ne kadar sizin çöplüklerinize Gömülmüş olsalar da, çok ün kazanacaklar; güneş 105 Onları karışılacak ve kahramanlıklarını göğe doğru Yükseltecektir. Yerde kalacak bedenleri ise kokuşarak

Fransa'da boğucu salgınlara yol açacaktır.

Dikkat edin, biz İngilizlerin aşırı kahramanlıkları

Öldükten sonra bile, seken kurşun gibi, 110

İkinci kez başınıza bela olacak ve ölmüşlerimiz

Bile sizleri öldürebilecektir. Şimdi gururla konuşacağım.

Kumandanınıza söyleyin. Bizler günümüzü sürdüren

Savaşçılarız. Yağmur altında çamurlu arazide

Yaptığımız yürüyüşler, sevincimizi ve süslerimizi 115

Çamura bulamış haldedir. Ancak emin olmanızı

İsterim ki, başımızda hiç kanat yoktur ve bu bizim

Uçup kaçmayacağımızın kanıtıdır - olaylar

Giysilerimizi paçavraya çevirmiş olabilir,

Ama biliniz ki kalplerimiz korkusuzdur 120

Ve zavallı erlerim bana,

Akşam olmadan yeni giysilere kavuşacaklarını,

Ya da sizin Fransız askerlerinin renkli yeni

Giysilerini üstlerinden söküp alacaklarını ve

Onları işe yaramaz hale getireceklerini söylemektedirler. 125

Eğer bunu yaparlarsa, Tanrının izni ile bunu

Yapacaklardır, o zaman benim fidyemin karşılığı

Bulunmuş olacaktır. Haberci, daha fazla yorulma,

İyi haberci, bir daha fidyeye sormak için karşıma gelme.

Bunu benden alamazlar. Yemin ederim ki, bu bedenim 130

Eğer ellerine geçirebilirlerse, fazla bir getiri

Sağlamasa da, o zaman onların olacaktır.

Söyle bunu Komutanına!

MONTJOY

Söyleyeceğim Kral Harry. Şimdi izninizle.

Bu haberci bir daha huzurunuzla gelmeyecektir.

KRAL

Korkarım bir kez daha gelecek 135

Ve fidyem konusunda bilgi isteyeceksin.

(Montjoy çıkar. York girer.

York, Kral'ın önünde diz çöker)

Haşmetlim, önünüzde diz çökerek hücum
Kıtasının komutasını talep etmekteyim.

KRAL

Senindir, kahraman York.

(York ayağa kalkar)

Haydi erlerim, ilcri! Tanrı nasıl isterse, günümüz öyle olsun!

(İlpsi çıkar)

Sahne 4

(Barazaniat girer. Pistol, Fransız Eri ve Oğlan gelir)

PİSTOL

Teslim ol, köpek!

FRANSIZ ERİ

Sanırım siz soylu bir centilmensiniz.

(Je pense que vous etes le gentillhomme debonne qualite.)

PİSTOL

Qualitie calmie custure me. Sen soylu biri misin? Adın nedir
Açıkla bakalım. Konuş. 5

FRANSIZ ERİ

Ey Yüce Tanrı! *(O Segnier Dieu)*

PİSTOL

O, Senyör Diyö herhalde soylu biri olmalı. Düşün bakalım
Senyör Diyö bu dediklerimi. Dikkat et Senyör Diyö! Kılıcımın
Ücunda canını kaybetmek üzeresin, ama eğer Senyör, bana
Azımsanmayacak bir fidye verirsen... 10

FRANSIZ ERİ

Ey Koriyucu Tanrını. Acı bana!

(O prenez misericord! Ayez pitie de moi)

PİSTOL

Moy hiç de yeterli olmaz. Ya kırk moy ödeyeceksin
Ya da kanını akıtıp kılıcımınla bağırsaklarını
Yerlere dökeceğim. 15

FRANSIZ ERİ

Kuvvetli kollarından kurtulmamın imkânı yok mu?

(Est-il impossible d'échapper la force de ton bras)

PİSTOL

Bakır mı dedin köpek! Seni uğursuz ve süslü
Dağ keçisi seni! Bana bakır mı teklif edersin?

FRANSIZ ERİ

Ah, affınızı dilerim. (O pardonnez-moi)

20

PİSTOL

Öyle mi dersin? Bu bir ton moya mı denk olur?
Gel bakayım oğlan. Esir aldığım şu Fransız'a
Kendi dilinde adını sor bakalım.

OĞLAN

Dinleyin, adınız nedir sizin?

(Ecoutez. Comment etes-vous appele?)

FRANSIZ ERİ

Monsieur le Fer.

25

OĞLAN

Adının Mösyö le Fer olduğunu söylüyor.

PİSTOL

Mösyö Fer, öyle mi? Ben gösteririm ona fer mi ferman mı?
Onu hem döverim hem söverim, anlat ona yine Fransızca!

OĞLAN

Hem döverim, hem söverim deyimlerinin Fransızca
Karşılıklarını bilmiyorum ben!

30

PİSTOL

Öyle ise söyle hazır olsun, gırtlığını doğrayacağım.

FRANSIZ ERİ (Oğlan'a sorar)

Bu Bay neler söyledi? (Que dit-il, Monsieur?)

OĞLAN

Hazır olmanızı, zira bu askerin şu anda sizin boğazınızı
Kesmeye hazırlandığını açıklamamı emretti bana.

(Il me commande a vous dire que vous faites vous pres, [35] car
ce soldat ici est dispose tout a cette heure de coupe votre
gorge)

PİSTOL

Tamam! Kupez la gorj, permafoy! Bana sarı altınlar

Vermezsen, çil çil altınlar yoksa, kılıcımla hesabını göreceğim

FRANSIZ ERİ

Yalvarıyorum size. Tanrı aşkına! Beni affediniz. Ben iyi bir Ailenin evladıyım. Hayatımı koruyun, ben de siz tam İki yüz altın verebilirim.

(O je vous supplie, pour l'amour de Dieu, 40
Me pardonner, Je suis le gentilhomme de bonne maison.
Gardez

Ma vie, et je vous donnerai deux cent ecus.)

PİSTOL

Neler söyledi bu kez?

OĞLAN

Hayatını bağışlamanız için size yakarıyor. İyi bir aileden Biri olduğunu söylüyor ve fidyesi için sana iki yüz altın Verebileceğini söylüyor. 45

PİSTOL

Söyle ona, hiddetim hemen yatıştı. Ve onun Altınlarını kabul edeceğim.

FRANSIZ ERİ (Oğlan'a)

Küçük bey, şimdi ne dedi? (Petit monsieur, que dit-il?)

OĞLAN

Her ne kadar harp esirlerinin bağışlanmasına karşı ise de buna rağmen ona teslim etmeye söz verdiğiniz altınlar (50) karşılığında sizi serbest bırakacak, kurtulacaksınız!

(Encore qu'il est contre son jurement de pardonner aucun prisonnier, neanmoins, pour les ecus que vous lui avez promis, il est content a vous donner la liberte, le franchisement)

(Fransız Eri diz çöker)

FRANSIZ ERİ

Dizlerimin üzerinde size binlerce teşekkür ediyorum ve sizin gibi bir Şövalyenin eline düştüğüm için çok şanslı olduğuma inanıyorum. Sizin, İngiltere'nin en seçkin bir soy-lusu ve çok cesur biri olduğunuza eminim.

(Sur mes genoux je vous donne mille remerciements et je [55])

m'estime heureux que j'ai tombe entre les mains d'un chevalier, je pense, le plus brave, vaillant et tres distingue seigneur d'Angleterre)

PİSTOL

Açıkla bakalım, ne diyor?

OĞLAN

Dizlerinin üzerinde size binlerce teşekkür sunuyor ve sizin olduğunuzu zannettiği üzere, sizin gibi pek kahraman, cesaretli ve İngiltere'nin en soylu kişisinin eline düştüğü için (60) kendini ne kadar mutlu saydığını açıklıyor.

PİSTOL

Kan içmesini nasıl bilirim, af etmesini de bilirim ben. Düş bakalım peşime!

OĞLAN

Ünlü Subayın peşinden gidiniz.

(Suivez-vous le grand capitaine)

(Fransız Eri ayağa kalkar, Pistol ile birlikte çıkarlar)

Ömrümde bu kadar boş bir kalıptan bu kadar güçlü ses çıktığını hiç görmemiştim. Demek eski deyim doğru imiş. (65) "En büyük yankıyı en boş kap çıkarır," derler.

Eski oyunda Bardolph ile Nym bu patırtıcı şeytandan

On kere daha cesur idiler, her kişi

Kendi tırnağını kendi tahta bıçağı ile kesmeli, oysa onların İkisi de darağacını boyladı, bu şeytanın da sonu öyle olurdu 70

Ama bunun hırsızlık yapmaya bile cesareti yok! Kampın

Uşakları arasında kendime bir yer bulmalıyım. Onların kampta

Kendi başlarına korunmasız bırakıldıklarını bilseler

Fransızlara kolay av olurduk.

(Oğlan çıkar.)

Sahne 5

(Fransa Komutanı, Orleans, Bourbon ve Dauphin gelirler)

FRANSA KOMUTANI

Şeytan alsın! (O diable)

ORLEANS

Tanrım! Savaşı kaybettik! Her şeyimizi kaybettik!

DAUPHIN

Hayatım bahasına! (Mort de ma vie!) her şey mahvoldu!

Ezilmişlik ve yaşam boyu utanmak

Miğferlerimize taktığımız tüyler gibi oldu!

(Borazan çalar)

Ah kötü talihimiz. (O mechante Fortune!)

Kaçmayın. Kaçmayın.

FRANSA KOMUTANI

Tüm savaş hatlarımız darmadağın oldu!

DAUPHIN

Ah ne çekilmez utanç bu! Kendimizi bıçaklamalıyız!

Üzerlerine zar attığımız zavallılar bunlar mı?

ORLEANS

Ödeyeceği fidyeyi sordurduğumuz Kral mı bu?

BOURBON

Utanç! Hayat boyu utanç! Utançtan başka şey kalmadı!

Ölsek daha iyi. Bir daha girişelim! Haydi savaşa dönelim!

Ve şimdi Bourbon'u izlemeyecek olanlar, dönsün

Geriye ve şapkalarını ellerine alıp dilenciler gibi

Dolansınlar kapı önlerinde ve bu arada köpeğim

Kadar bile değeri olmayan bir esir bozuntusu

İçerde en güzel kızlarımızı lekelesin!

FRANSA KOMUTANI

Bozulmamıza neden olan dağınıklık şimdi gel yardımımıza!

Haydi hep birden dönüp yaşamlarımızı sunalım onlara!

ORLEANS

Savaş alanında yeterince adımımlız kaldı,
Hepsini biraraya toparlayabilirsek İngilizleri
Hâlâ boğuntuya getirebiliriz.

BOURBON

Savaş hattını şeytan alsın! Ben tekrar savaşa dalıyorum!
İsterse yaşam kısa olsun, yoksa utancım hayat boyu sürecektir! 25
(Hepsi çıkar.)

Sahne 6

(Borazanlar çalar Kral ve çevresi, alınmış esirler ile gelir.)

KRAL

Güzel savaştık, üç kere cesur vatandaşlarım!
Ama her şey bitmedi daha! Fransızlar hâlâ savaş alanında.

(Exeter girer)

EXETER

Haşmetlim, York Dükü size saygılarını yolladı.

KRAL

Yaşıyor mu, iyi kalpli dayım? Bir saat içinde üç kez
Yuvarlandığını gördüm, üçünde de savaşıarak ayaklandı yine 5
Miğferinden mahmuzlarına kadar kana bulanmıştı.

EXETER

Dediğiniz şekilde, kahraman asker, yerde yatmaktadır,
Savaş alanını değerlendirmektedir, onun yanı sıra,
Saygın yaralarına omuz arkadaşı olmuş o soylu
Suffolk Kontu da yatmaktadır. Önce Suffolk ruhunu
10

Teslim etti ve York, her yanı yaralı haldeyken
Kanlar içinde yatmakta olan dostunu yanına geldi
Sakalından tuttu onu, yüzüne kan fışkırtan
Açık yaralarından öptü, şöyle seslendi:
"Bekle kuzenim Suffolk, benim ruhum da

Seninki ile birlikte cennete gitmek ister. Bekle Beni bekle sevgili dost, ki ruhlarımız birlikte Yükselsin, şövalyeliğin çok güzel örneklerini Birlikte verdiğimiz bu savaş alanından".

Duyunca bu sözleri yanına gelip onu güçlendirmek 20
İstedi. Yüzüne gülerek baktı, gücü kalmamış eli ile
Elimi sıkmaya çalıştı ve "Benim Sevgili Lordum
Hizmetlerimi Haşmetmeabımıza anlatınız," dedi.
Sonra döndü, yaralı kolunu ölmüş Suffolk'un
Boynuna attı ve onu dudaklarından öptü ve 25
Böylece soylu şekilde sona ermiş yaşamının
Birlikteliğini mühürlemiş oldu. İzlediklerimin
Acılı güzelliği benim erkekliğimi de zorladı
Doğal olarak izin vermeyeceğim şekilde
Gözlerimden boşalan yaşları tutamadım ve 30
Erkekliğimi unutup annemin öne çıkmasına izin
Verdim ve gözyaşlarımla boğuldum.

KRAL

Bunun için seni suçlayamam, zira
Anlattıklarından sonra benim gözlerim de
Doldu ve boşalmak üzereler

(Borazan çalar)

35

Dur bakayım. Bu yeni alarm borusu neden çalınıyor?
Fransızlar dağılmış erlerini toparlayıp tekrar saldırıya geçmiş.
Her er aldığı esirin canına kıysın!
Bu emrimi her yana duyurun!

(Hepsi çıkarlar.)

Sahne 7

(Fluellen ile Gower gelir)

FLUELLEN

Oğlanları boğazlamışlar ve hazineyi talan etmişler!
Bu açıkça savaş kurallarına aykırı bir iştir! Baksana,

Bu kadar aşâğılık bir iş, hiç duyulmuş mudur?

İmanın adına, duyulmuş mu böyle şey?

GOWER

Muhakkak olan şu ki, oğlanlardan bir teki bile sağ kalmamışs
Üstelik savaş alanından kirişi kıran hainler becermiş bu
iş! Bu yetmezmiş gibi, Kralın hazinesini talan ettikleri
gibi, çadırlarda ne varsa yağmalamışlar. Bunun üzerine,
haklı olarak kızan Kral, alınan tüm esirlerin öldürülmesi em-
rini verdi. Kral'ımız çok soylu kişi!

10

FLUELLEN

Ne sandın, Yüzbaşı Gower, kendisi Monmouth doğumludur.
Şu domuz İskender'in doğum yeri neresiydi, anımsar mısın?

GOWER

Büyük İskender'in doğum yeri mi?

FLUELLEN

Neden böyle dersin, yani "domuz" büyük bir hayvan değil
mi? İster domuz, ister büyük, ister müthiş, ister muazzam
ya da (15) istersen muhteşem, bunların hepsi düşünülebilir,
ancak burada bir anlayış sorunu vardır, sadece!

GOWER

Bildiğim kadarı ile Büyük İskender Makedonya'da doğ-
muştur. Yanılmıyorsam babasının adı da Makedonya Kralı
Filip idi!

FLUELLEN

Sanırım İskender'in doğduğu kentin adı Makedon idi. De-
mek isterim ki Yüzbaşım, dünya haritalarına bakacak (20)
olursanız, emin olabilirsiniz ki, Makedonya ile Monmo-
uth'un pek çok coğrafi benzerlikleri olduğu kaçınılmaz ola-
rak görülecektir! Makedon'da bir nehir vardır ve benzer şe-
kilde Mounmouth'ta da bir nehir vardır. Mounmouth'taki-
ne Wye Nehri denir. Öbür kentteki nehre ne adı verilmiş
(25) olduğu ise şu anda hatırıma gelmiyor. Ama ikisi de pek
benzer birbirine, elin parmaklarının birbirlerine benzemesi
gibi; ayrıca, her iki nehirde de alabalık çıkar. Eğer İsken-

der'in yaşamını izleyecek olursanız, Monmouthlu Harry'nin yaşamı ile ikisinin arasında şaşılacak ve çok ileri derecede (30) benzerlikler bulunduğunu görürsünüz. Zira her şeyin bir nedeni olmalıdır ve de mutlaka vardır. Tanrının bildiği gibi siz de nekâlâ bilirsiniz ki, Kral İskender çabuk kızan, saman alevi gibi parlayan, kendini kızgınlığına kaptıran, kızınca gözü bir şey görmeyen, dargınlıkları çok sert olan, içkiyi (35) kaçırınca beyni karmakarışık olabilen biriydi; böyle bir kızgınlık ve patlama anında en yakın dostu Cleitus'u öldürmüştü!

GOWER

Bu açıdan bizim Kral'ımız ona hiç benzemez.

Onun bir dostunu öldürdüğü hiç görülmemiştir! 40

FLUELLEN

Daha lafının sonuna erişmeden sözünü kesmeniz, ne diyeceğimi bilmeden beni susturmanız hiç doğru bir şey değil. Ben sadece aradaki benzerlikleri ve de yaklaşık olan şeyleri belirtmeye çalışıyordum. İskender, en yakın dostu Cleitus'u çok kızgın olduğu ve kendini kaybeder gibi olduğu bir (45) anında öldürmüştü. Çok akli başında ve çok dengeli bir kişi olan bizim Monmouthlu Harry de, koca göbekli, her zaman şakalar yapmasını beceren, eğlenceli ve çevresini hep güldürebilen yaşlı Şövalyeyi huzurundan kovmuş ve onun çok fena halde kalbini kırınıştı. Neydi onun adı, şu anda hatırlayamıyorum? 50

GOWER

Sir John Falstaff değil mi?

FLUELLEN

Tamam, adı öyle idi. Diyorum ya sana Monmouth'da her zaman üstün kişiler gelmiştir dünyaya.

GOWER

İşte geliyor, Majesteleri!

55

(Borazanlar çalar.)

Kral, Exeter, Warwick, Gloucester, askerler, esirler ve

aralarında Bourbon girerler)

KRAL

Fransa'ya ayak bastığımdan beri bu denli kızmamıştım,
 Şu anda kızgın olduğum kadar. Borazanı çal haberci!
 Karşıdaki tepede dolanan atlıların üzerine git ve
 Onları bizimle savaşmaya davet et, ya gelsinler savaş alanına
 Ya da boşaltsınlar bu alanı. Onları gözümüzün önünde 60
 Görmek bile istemiyoruz. İkisini de yapmak istemezler ise
 Bilsinler ki biz onların üzerine gideceğiz ve geçmişteki
 Suriye sapanlarından fırlatılmış çakıllar gibi onları
 Darmadağın edeceğiz. Ayrıca ele geçirdiklerimizin
 Hepsinin gırtlığı kesilecektir, elimize geçenlere 65
 En ufak bir merhamet bile göstermeyeceğiz!
 Git bildir bunu onlara!

(Montjoy girer)

EXETER

Haşmetlim, bakın Fransız haberci yine geliyor.

GLOUCESTER

Bu kez eskiden olduğundan çok daha ezik görünüyor.

KRAL

Ne var, bu gelişinin anlamı ne ola? Sana 70
 Söylemedik mi, fidyem olarak bu bedenimden
 Başka bir şey vermeye niyetli değilim!
 Yoksa, yine fidye sormaya mı geldin?

MONTJOY

Hayır, Yüce Kral,
 Bu kez senden merhamet ve savaş alanında kalmış 75
 Kanlar içinde yatan ölülerimizi güven altında
 Toplamak için izin istemeye gönderilmiş bulunuyorum.
 Soylu kişilerimizin kanlar içinde kalmış cesetlerini
 Köylü erlerin leşlerinden ayırmak - zira vah olsun bizlere-
 Pek çok sayıda Prensimiz, köylülerin kanları içinde 80
 Gömülmüş durumda bulunmaktadır. Böylece değersiz
 Köylülerin kanları soylu Prenslerimizin kanları ile

Karışmış durumdadır. Yaralanmış beygirler, diz boyu
Dalmış oldukları kan ve irin içinde yarı çılgın halde
Tepinmekte ve zırhlı çizmeleri ile eski sahiplerini 85
İkinci kez öldürme çabası içindedirler. Ey Büyük Kral
İzin verin bize. Güvenli bir şekilde alandaki
Ölülerimizi arayalım ve cesetleri kaldıralım.

KRAL

Doğrusunu istersen, Haberci,
Gün bizim midir, değil midir, bilmiyorum 90
Zira sizin birçok süvariniz şu sırtın üstünde
Gördüğüm kadarı ile at sürmektedir!

MONTJOY

Savaşı kazandınız, efendim!

KRAL

Bunu kendi gücümüze değil Tanrının inayetine
Borçluyuz. Şu ilerdeki kalenin adı nedir acaba? 95

MONTJOY

O kaleye Agincourt derler.

KRAL

Öyle ise bu savaşın yapıldığı alana Agincourt
Adını veriyoruz ve bu savaş Aziz Crispian günü yapılmıştır.

FLUELLEN

İzin verirseniz Majesteleri, sizin ünü büyük, büyük babanız
ile yine sizin büyük dayınız Wales'in Kara Prensi diye anılan
Prens Edward. (100) tarihlerde okuduğum kadarı ile bu
Fransa'da pek başarılı savaşlar vermişlerdi!

KRAL

Öyledir Yüzbaşı Fluellen.

FLUELLEN

Doğru diyorsunuz Sayın Majesteleri. Eğer Majesteleri
anımsayacak olursa, Galyalı erler pırasaların güzel yetiştiği
tarlalarda başarılı servis vermişler ve bu nedenle de Mon-
mouth takkelerine pırasa asmayı yine bu nedenle (105) âdet
edinmişlerdir; bu bir hizmet işareti olarak kabul görmüş-
tür. Aziz Tavy gününde, takkelere pırasa asılmasını bu ne-

denle Majestelerinin de hafife almadığına güvenim tamdır.

KRAL

Ben de onu taşımayı şeref sayarım.

Bildiğin gibi hemşehrim, ben de Monmouth doğumluyum. 110

FLUELLEN

Wye Nehrinin tüm suları, Majestelerinin damarlarına dola-
nan Galya kanını yıkamaya yetmeyecektir. Bana güvenebi-
lirsiniz. Tanrı sizi kutsasın ve sakınsın, Tanrı izin verdikçe ve
Majesteleri de bunu arzu ettiği sürece!

KRAL

Teşekkür ederim, hemşehrim. 115

FLUELLEN

Tanrı adına. Majestelerinin hemşehrisiyim. Bunu her işiten
bilsin isterim. Bütün dünyaya bunu açıklayacağım. Sayın
Majestelerinin nedeni ile Tanrının izni ile hiçbir zaman yü-
züm kızarmayacaktır. Majesteleri doğru bir kişi olduğu sü-
rece bu böyle olacaktır! 120

KRAL

Tanrı beni böyle kılsın!

Habercilerimiz, onunla gidiniz

Ve bana ölülerimizin sayılarını getiriniz,

Her iki taraf için de!

(Montjoy ile İngiliz Haberciler birlikte çıkarlar.

Williams gelir)

Şu askeri çağırın! 125

EXETER

Asker, Kral seni çağırıyor!

KRAL

Asker, neden astın o eldiveni kulağına?

WILLIAMS

Majestelerinin izni ile, bu, eğer sağ kalmış ise kapışacağım
adama verdiğim işarettir.

KRAL

Bir İngiliz mi idi?

WILLIAMS

Majestelerinin izni ile. Dün akşam karanlıkta benimle dalan birine aittir, eğer sağ kalmış ve bu eldivene sahip çıkarsa, yemin verdim onun kulağının tozunu alacağım ya da kendi eldivenimi külahına asmış olduğunu gördüğüm anda, ki bir asker sözü vermiş olduğuna göre herhalde onu (13) külahına asacaktır, hemen yumruğumu ensesinde bulacaktır.

KRAL

Ne dersin Yüzbaşı Fluellen.

Bu erin verdiği sözü rutması mı gerekir?

FLUELLEN

Aksi halde namussuzun biri olur ve

Majestelerinin izinleri ile

Benim indimde de öyle kalacaktır.

140

KRAL

Belki de düşman olduğu kişi onun erişemeyeceği

Seviyede bir soylu olabilir, o zaman da mı?

FLUELLEN

İsterse soyluluğu Lüsifer ve Bezelbup gibi şeytanlara eşit derecede yüksek olsun. bu onun boynunun borcudur. Zira majesteleri, dikkat buyurunuz, verdiği yemini yerine (145) getirmezse olmaz! Bakınız, kendine hıyanet edecek olursa, namı kirlenir, karanılır ve Tanrının toprağına ayak basan, kara pabuclar gibi benim indimde hiçbir değeri kalmaz. İşte o kadar!

KRAL

Öyle ise asker. o kişiyi bulduğunda

150

Sözünü yerine getirmekten kaçınma.

WILLIAMS

Yaşadığımı sürece sözümü tutacağım, efendim.

KRAL

Sen kimin emrindesin?

WILLIAMS

Yüzbaşı Gower'in emrindeyim, Majesteleri.

FLUELLEN

Gower mükemmel bir askerdir.

155

Ayrıca savaş konularını iyi bilir ve

Çok okumuş bir kişidir.

KRAL

Onu bana çağır, asker.

WILLIAMS

Emrinizdir, Majesteleri.

(Williams çıkar)

KRAL

(Gece Williams'dan aldığı eldiveni Fluellen'e verir)

Bak Fluellen, hatırım için şu eldiveni al ve lütfen

160

Onu külahına as. Alaçon ile kapıştığımız sırada bunu

Onun zırhından kopartıp almıştım. Eğer bu eldiveni

Soran çıkarsa demek ki Alaçon'un bir yakınıdır ve

Bizim düşmanımızdır demek olur. Eğer beni

Seviyorsan, bu adamla karşılaşınca onu benim

165

Adıma tevkif etmelisin.

FLUELLEN

(Aldığı eldiveni külahına asar)

Tüm iyi niyetli uyruklarınız arasında erişilmek istenilen

böyle bir onuru bana verdiğiniz için kendimi son derecede

mutlu saymaktayım. Bu eldiveni görünce horozlanacak o iki

ayaklının hemen yakasına yapışacağım. Yeter ki kendini

(170) bir an olsun belli etsin. İşi tamamdır.

KRAL

Gower'i tanır mısın?

FLUELLEN

İzninizle efendim, o benim dostumdur.

KRAL

Rica ederim, onu arayıp bul ve

Çadırıma getir, olur mu?

175

FLUELLEN

Hemen getireceğim onu.

(Fluellen çıkar)

KRAL

Warwick Lordu ve kardeşim Gloucester
Fluellen'i yakından izleyiniz.

Bir cemile imiş gibi ona verdiğim

Eldiven kafasına bir yumruk yemesine

180

Neden olabilir. O, az önceki askerindi.

Anlaşmamıza göre onu benim külahıma

Asmam gerekiyordu. İyi kalpli Warwick

Yakından izle onu. Eğer kaba yapısına

Bakılırsa o asker yüzbaşıya sağdıracaktır.

185

Bu yüzden gereksiz bir tatsızlık çıksın istemem.

Bildiğim kadarı ile Yüzbaşı Fluellen de ateşli,

Deli fişek bir kişidir ve kızınca patlayıverir

Doğal olarak saldırıya saldırı ile yanıt verecektir.

İzleyin onu ve ikisine de bir şey olmasına izin

190

Vermeyin. Exeter Amca siz benimle geliniz.

(Hepsi çıkar.)

Sahne 8

(Gower ile Williams gelirler.)

WILLIAMS

Eminim yüzbaşı size bir unvan verilecektir.

(Başında eldivenle Fluellen gelir.)

FLUELLEN

(Gower'e)

Tanrı bilir ve Tanrının yardımıyla ile Yüzbaşı, size yalvarıyo-
rum. Acele Kral'ın huzuruna geliniz. Sizin akıl ve hayalinize
gelmeyecek boyutta güzel şeyler olacağından hiç şüphemiz
olmasın.

5

WILLIAMS

(Fluellen'e kendi takkesindeki eldiveni göstererek)

Efendim, tanıdınız mı bu eldiveni?

FLUELLEN

Eldiveni mi? Tanımalı mıyım? Eldiven eldivendir işte!

WILLIAMS

Onu ben de biliyorum, ama işte sana hesap soruyorum.

(Vurur)

FLUELLEN

Vay anasını! Tüm dünyada görülmemiş bir hainlik olayı bu.

Ne Fransa'da ne de İngiltere'de eşi görülmedik bir hıyanet! 10

GOWER

(Williams'a)

Ne oluyor efendi? Bu ne küstahlık!

WILLIAMS

Sözümden döneceğimi mi sandın?

FLUELLEN

Aradan çekilin Yüzbaşı Gower, bu haine layık olduğu ceza-yı yumruklarım ile vereceğim.

WILLIAMS

Sözümden dönersem alçağım.

15

FLUELLEN

Bu gırtlığından çıkan en büyük yalan! Majestelerinin adına seni tevkif ediyorum. Yakalanmalısın. Bu adam Dük Alançon'un bir yakınıdır.

(Warwick ile Gloucester gelir)

WARWICK

Durun, bakalım, durun. Neler oluyor burada?

FLUELLEN

Sayın Warwick Lordu, Tanrıya şükürler olsun! Son derece 20

Önemli bir hıyanet olayı ortaya çıkarılmış durumdadır.

Bakar mısınız bu güzel günde nasıl çıktı ortaya!

(Kral ile Exeter gelir)

İşte Majesteleri geldiler.

KRAL

Evet, ne oluyor burada?

FLUELLEN

Majesteleri, işte o hain ortaya çıktı ve sizin Alançon'un (25)

zırhından kopardığınızı söylediğiniz o eldiveni tanıyıp bana saldırdı.

WILLIAMS

Majesteleri, bu eldiven benimdir, işte öbür teki de burada. Öbürünü bana veren ise onu külahına asmak üzere bana Söz vermişti, ben de onu görürsem pataklamaya ant içmiştim.

³⁰
Külahımı takkesine asmış bu adamla karşılaşınca verdiğim Anr'a uydum ve sözümü yerine getirdim.

FLUELLEN

Majesteleri, yalvarırım dinleyiniz beni. Sizin erkekliğinize güveniyorum. Şu münasebetsizin haline bakın. Ne aşağılık adammış ve ne de uygunsuz biri! Umarım Majesteleri (35) bana tanık olacaktır. Siz bana söylediniz, değil mi, bu eldiven Dük Alançon'dan kopartılmış ve güvenle Sayın Majesteleri tarafından bendenize verilmiştir!

KRAL

(Williams'a)

Ver bakayım senin eldivenini bana.

Bak işte onun eşi de burada.

40

Doğrudur, sen saldırmaya ant içmiştin.

Ve bana ağır sözler söylemiştin.

FLUELLEN

Majesteleri, izninizle bu hainin boynu vurulmalı
Savaş dönemlerinin mahkeme kuralları böyledir.

KRAL

(Williams'a)

Şimdi benden öcünü almak isteyecek misin?

45

WILLIAMS

Öç almak, sayın majesteleri, içten gelen bir şeydir.

Benim kalbimden ise size karşı

Hiçbir şey gelmiş olamaz.

KRAL

Bana o hakaretleri yağdıran sendin ama.

WILLIAMS

Majesteleri kendiniz olarak gelmemiştiniz. Benim karşıma sıradan bir er gibi çıkmıştınız. Zifiri gece şahidimdir, etraf (50) kapkaranlıktı. Giyim kuşamınızdan sizi tanımam olası değildi. Yalvarıyorum, bu konuda kabahati bende değil kendinizde aramalısınız, çünkü giyim ve kuşamınızdan sizin kimliğinizi anlamam mümkün değildi. Bu açıdan size (55) karşı gelmiş sayılamam. Bu nedenle Majestelerinden suçumun bağışlanmasını diliyorum.

KRAL

Lütfen, Exeter Dayı, şu eldiveni altınla doldur
Ve bu askere ver; senin olsun efendi,
Ve onu onur sayarak takkende taşıyabilirsin, 60
Ayrıca, Yüzbaşım, haydi sen de onunla barışmalısın.

FLUELLEN

Gece ve gündüz tanıgım olsun ki bu adamda iş varmış,
Ve karnı çelik kaplıymış. İşte, sana on iki peni ve
Tanrıya dua edeceğim ki seni kollasın, kavgalardan
Çekişmelerden, geçimsizliklerden korusun ve
Emin olasın ki böylesi senin için daha iyidir. 65

WILLIAMS

Almam ben senin paranı.

FLUELLEN

Bu iyi niyetimin işaretidir. Unutma bu da senin pabuçlarını
Tamir ettirmene yarar. Hadi canım, çekingenlik
etmenin

Ne gereği olabilir ki? Üstelik pabuçların da tamir ister
Durumda. Param sağlamdır, merak etme, eğer kalp 70
Çıkarsa yenisini de veririm.

(Bir İngiliz Haberci gelir)

KRAL

Evet, Haberci? Ölenlerin sayılması bitti mi?

(Haberci, Kral'a bir kâğıt verir)

Burada, öldürülmüş olan Fransızların kaydı var.

Önemli sayılabilecek kimler esir alındı acaba Dayı?

EXETER

Orleans Dükü Charles, Kralın yeğeni oluyor, Bourbon Dükü75
John ve Lord Bouciqualt. Diğer Lordlar, Baronlar, Şövalyelerin
Toplam sayısı ise düz askerler dışında bin beş yüzü buluyor.

KRAL

Bu notta yazıldığına göre, savaş alanında ölen Fransızların
Sayısı on bin kişiyi ulaşmış. Bu sayının içinde
Kendi sancaklarını taşıyan soylulardan ise yüz yirmi altı 80
Kişi varmış. Bunlara ilaveten Şövalyeler, Esquirelar ve
Soylu Beyefendilerden ölenlerin sayısı sekiz bin dört
Yüz kişiye ulaşmış ve bunlardan daha dün gece şövalyelik
Payesine yükseltilmiş olanların sayısı da beş yüz imiş.

Böylece kaybetmiş oldukları on bin kişi arasında 85
Sadece bin altı yüz paralı asker bulunuyormuş.

Bunların dışında kalanlar hep soylu kişiler
Prensler, Baronlar, Lordlar, şövalyeler ve soylu
Kan taşıyan Beyefendiler bulunmakta imiş.

Adları anılan soyluların listesi ise şöyle: 90

Charles Delabreth, Fransa Komutanı

Chattillonlu Jaques, Fransa Amirali,

Okçuların Başı, Lord Rambures,

Fransanın Büyük Efendisi, kahraman Sir Richard Dauphin,

Alonçon Dükü John, Brabant Dükü Anthony, 95

Ve Bar Dükü Edward, sayılı Kontlardan

Grandpre ve Roussi, Falconbridge ve Foix,

Beaumont ve Marle, Vaudemont ve Lestrale.

Ölüme giden soylu bir kafilé oluşturmuşlar.

Ölen İngilizlerin sayısını ne olmuş? 100

(Haberci Kral'a başka bir kâğıt verir)

York Dükü Edward, Suffolk Kontu,

Sir Richard Ketly, Beyzade Davy Gam,

Başka adı bilinen kimse yok ve tüm ölenlerimizin

Sayısı yirmi beş kişiden ibaretmiş. Ulu Tanrı,

Senin güçlü kolun yanımızda idi. Bütün olanları 105
Kendimize değil senin büyük gücüne bağlamaktayız
Özel taktiklere baş vurmadan, savaşı tüm kurallarına
Göre yürütmekle, bir tarafın bu kadar az kaybına
Karşı öbür tarafın bu kadar çok kayba uğradığı
Başka bir savaş her halde hiç olmamıştır. Bunun 110
Şerefi sana aittir Ulu Tanrı.

EXETER

Bu inanılır gibi değil!

KRAL

Haydi gelin, merasimle şu köye gidelim.
Ölümleri ilan etmekle mağrur olamayız, zira
Olanların asıl yaratıcı Tanrıdır. Zaferimiz 115
Tümüyle Tanrıya aittir.

FLUELLEN

İzninizle majesteleri, kaç kişinin
Öldüğünü söylemenin ne günahı olabilir ki?

KRAL

Söylemek günah olmaz Yüzbaşı, ancak
Olanların Tanrının gücüyle elde edildiğini de 120
Açıklamamız gerekir.

FLUELLEN

Dinim hakkı için haklısınız,
Bugün Tanrı bizim yanımızda savaştı.

KRAL

Tüm kutsal törenler uygulansın.
Non Nobis ile Te Deum okunsun! 125
Ölülerimizi dualarla toprağa verelim
Ve ardından Calais'ye doğru yola çıkalım,
Sonra da İngiltere'ye geçeriz. Fransa'dan
Memlekete bizim kadar sevinçle dönen olmamıştır!

(Hepsi çıkar)

V. PERDE

Koro gelir

KORO

Öykümüzü bilmeyenlere, izninizle hatırlatmam gerekiyor
 Aranızda öykümüzü bilenler var ise, onlardan da
 Saygı ile özür diliyorum. Unutulmaması gerekir ki
 Zamanın, sayıların ve eşyanın doğası nedeni,
 Her şeyi yaşamda olduğunca tüm görkemi ve gerçek 5
 Boyutları ile burada canlandırmamıza olanak yoktur.
 Şimdi Kral'ın Calais'ye doğru hareketini izlemekteyiz.
 Onu orada gördükten sonra yine hayalinizin kanatlarında
 Onu denize açılırken seyredeceğiz. Bakın nasıl,
 Akın akın toplanmış kadın, erkek, çoluk çocuk 10
 Karşılama için O'nu, İngiltere'nin soluk sahilinde
 Ve alkışlarının yankısı, derinden gelen denizin
 Uğultusunu bastırıyor. Kral'ın önünden gidip kalabalığı
 Yaran görevliler gibi sanki dalgalar onun yolunu
 Açıyorlar. İzin verin, sahile çıksın. Ve merasimle 15
 Londra'ya doğru hareket etsin. Düşüncelerinizin hızlı
 Gelişimi sonucu, çok hızlı bir şekilde, O'nun hemen
 Blackheath'e varışını göreceğiz. Orada, soylu kişiler
 Ona, üzerinde eğrilmiş kılıcı ve zedelenmiş zırhını
 Göstererek kente girmesini önermişlerdi. Oysa, 20
 O buna izin vermedi. Her türlü gösteriş ve yersiz gururdan
 Kaçınarak, tüm başarı, hediye ve ganimetin kendinden değil
 Tanrıdan geldiğini açıkladı. Ve, işte şimdi bakınız,
 Hayalinizin hızla canlandığı ve gözlerinizin önüne serdiği
 Gibi, nasıl da döktükçe Londra'nın tüm halkı, boşalmış 25
 Kentin surlarının dışına! Belediye Başkanı ve tüm soylular
 En gösterişli giysilerinin içinde, Roma Senatörleri örneği,
 Ve peşlerinde kaynaşan kent halkı ile nasıl karşılamışlarsa
 Zaferle dönen Sezar'ı ve bağırklarına basıp, nasıl O'nu
 Taşımışlarsa kente - Tıpkı Saygın Kraliçemizin gözde 30

Generali, İrlanda ayaklanmacılarını kılıcının ucuna takıp
 Döndüğünde yapılacak karşılamaya yakın, ama çok daha
 Görkemli şekilde dökülmüştür kent halkı yollara. Harry'yi
 Karşılama için çok daha fazla, çok daha çok nedenleri vardır!
 (Bu dönemde Fransızların yas tar olmaları nedeni ile 35
 İngiliz Kralının ülkesinde kalması yerinde görülmüştür ve artık
 Kral Londra'dadır ve Fransızlar adına barışı sağlamak
 Üzere İmparator da gelecektir O'nun ayağına. Geçmişte
 Yaşananların unutulması ve barış yapılmasını sağlamak
 Amacı ile.)

Geçmişte yer almış olayların ve nasıl meydana 40
 Gelmiş olursa olsun artık kapatılması gerekmiştir.
 Sonuçta, muzaffer Harry dönecektir tekrar Fransa'ya
 Ve bizler O'nu bir kere daha Fransa'ya götürmüş olacağız.
 Ve özetle şimdi anlattıklarımızla arada geçen zaman
 Farkını bir hamlede atlayarak düşüncelerimizin peşinde 45
 Hızla ilerleyen gözlerimizle Kral'ı yeniden Fransa'da
 İzleyeceğiz ve böylece Fransa'da yer alacak olaylara
 Hep birlikte dönmüş olacağız.

(Koro çıkar.)

Sahne 1

(Fluellen ile Gower gelirler)

GOWER

Öyle, haklısın. Ama neden astın o pırasayı külâhına?
 Aziz Crispin Yortu günü geçmedi mi?

FLUELLEN

Her şeyin bir nedeni ve de öyle olmasının sebebi olması ge-
 rekir, sen dostum olduğun için sana bunu anlatmalıyım
 Yüzbaşı Gower. Şu rezil, kel, dilenci kılıklı, böbürlenmeden(ş)
 duramayan Pistol denilen herif var ya, hani ikimizin de ve
 de bütün dünyanın da bildiği üzere berbat bir adamdır, dün
 benim yanıma yanaştı, getirdiği ekmek ve tuzu uzatıp ba-

şimdiki pırasayı yememi teklif etti bana? Öyle bir yerde ve durumda idim ki onunla çekişmeye girişemezdim, (10) bu yüzden hâlâ taşıyorum şu pırasaları külahımda; umarım onunla bir daha karşılaşırım da, içimden geçenleri açığa vurmak fırsatını bulacağım.

(Pistol gelir)

GOWER

Bak, gördün mü, horoz gibi kabararak geliyor işte.

FLUELLEN

İster hindi gibi kabarsın, ister istediği kadar şişinsin, 15
Tanrı sizinle olsun - Pistol Çavuş. Seni gidi bitli ve
Pis uşak herif! Tanrı sizinle olsun!

PİSTOL

Ne oluyor? Aklını mı kaçırdın sen? Seni aşağılık adam,
Kaderin kaçırılmaz örgüsünü mü öreceksin başıma?
Git başımdan, pırasanın kokusu bile midemi bulandırır. 20

FLUELLEN

Aşağılık, korkak herif, yalvarıyorum sana ve senden içten-
likle rica ediyorum ve niyaz ediyorum, güzellikle şu pırasa-
yı yemeni istiyorum. Bakar mısın, nedeni açık, çünkü sen
onu sevmiyorsun ve de ne iştahın ne de yemek zevkin senin
onu yemene izin vermiyormuş! 25

Ayrıca midene de dokunurmuş. İşte bu yüzden
Senin onu bir güzel yemeni istiyorum.

PİSTOL

Ne Cadwallerin ne de onun tüm keçileri adına, yemem onu.

FLUELLEN

Al bakalım sana o keçilerden birini!

(Sopayla adama vurur)

Aşağılık herif, lütfen ye bakalım şunu! 30

PİSTOL

Geber, pis Truvalı!

FLUELLEN

Ne kadar doğru dedin, aşağılık herif, Tanrı ne zaman uygun

görürse, ama bu arada senin hayatta kalmanı ve şu sebzeyi yemeni istiyorum. Bak sana sosunu da getirdim. (*Adama bir daba vurur*) Sen dün bana, "Dağlı Efendi" demiştin değil (35) mi? Ben de bugün seni aşağılık bir efendi yapacağım. Haydi, lütfen başla yemeye! Eğer pırasa ile dalga geçmesini biliyorsan elbette onu yemesini de öğrenmelisin.

GOWER

Yeter artık Yüzbaşım. Adamı serseme çevirdin!

FLUELLEN

Ya pırasamdan yiyecek, ya da dört gün boyu benden (40) sopa yiyecek! Isır bakayım, rica ediyorum, ısır, senin yeşil bağırsaklarına iyi gelecektir, kalles herif!

PİSTOL

İlle ısırmam mı gerekir?

FLUELLEN

Elbette ve muhakkaktır ki. Hiç soru sorulamaz
Ve hiç şüphe götürmez. Mutlak yenilecek!

45

PİSTOL

Şu pırasanın adına! İntikamın müthiş olacaktır!

FLUELLEN

Ye demedim mi sana! Acaba pırasana biraz daha salçasından ister misin? Bu kadarcık pırasa yeter miydi acaba sana?

PİSTOL

İndir artık şu sopanı. Görmüyor musun yiyorum!

50

FLUELLEN

Afiyetler olsun, aşağılık köpek, yarayacaktır sana! Yok, lütfen hiçbir parçasını acmaya yeltenme! Onun sapı da senin bozuk kemiklerine iyi gelecektir. Bundan böyle pırasa yemeğe kalktığın zaman, lütfen bir daha onunla dalga geçmeye kalkışma!

55

PİSTOL

Tamam. Öyle olsun.

FLUELLEN

Öyle ya. Pırasa iyidir. İşte sana bir metelik.

Mideni bastırırsın diye!

PİSTOL

Bana mı? Metelik mi?

FLUELLEN

Evet ve de tabiatıyla. Ve emin ol, alacaksın onu, yoksa (60) cebimde .bir pırasa daha var, onu da yemek zorunda kalacaksın aksi halde!

PİSTOL

Meteliğini alıyorum, ama intikamımı da alacağım.

FLUELLEN

Eğer sana bir borcum kalmış ise, onu sopamla
Ödemeğe hazırım. Sen bir oduncu olacaksın ve 65
Durmadan benden sopa yiyeceksin. Tanrı seninle
Olsun ve kelleni korusun ve seni de!

(Fluellen çıkar)

PİSTOL

Ah, yer ve gök inleyecek bu yüzden!

GOWER

Haydi oradan. Gidi kalpazan münasebetsiz herif! Geçmişin
namuslu ve kahraman insanların geliştirdiği ve her (70)
zaman saygı ile anılan bir geleneği aşağılamaya kalkacaksın
ama bu sözlerinin arkasında durmaya cesaretin olmayacak!
Bu beyzade ile bundan önce de birkaç kez alay etmeye ya da
eğlenmeye kalkıştığına tanık olmuştum. İngiliz dilini iste-
diği kadar iyi kullanamadığı için, bir İngiliz bastonunu da
(75) iyi kullanmayacağını mı sanmıştın. Şimdi bunun öyle
olmadığını gördün. Bundan böyle Galyalıdan aldığın ders se-
nin İngilizceni de düzeltsin. Sağlıkla kal.

(Gower çıkar)

PİSTOL

Kader artık benim karım mı olacak? Aldığım 80
Haberlere göre sevgilim Doll, menhus Fransız
Hastalığına yakalanıp kaldırıldığı hastahane
Öbür dünyaya göçmüş! Gittikçe yaşılanıyorum,

Yediğim sopadan her yanıml tutmaz oldu!
 Ne yapalım, yine bir genelev açmam gerek 85
 Ya da yankesiciliğe dönecek kadar ellerimi
 Çalıştırmam gerekecek. İngiltere'ye dönmenı
 Gerek, orada hırsızlıkla geçinirim. Bu sopadan
 Oluşan yaraları da sararım ve orada
 Bunların savaştan alınmış yaralar olduğunu 90
 Anlatırım herkese.
 (Pistol çıkar.)

Sahne 2

(Sahnenin bir yanından Kral, Exeter, Bedford, Warwick, Westmoreland ve diğer Lordlar; diğer yanından ise Kraliçe İsa-bel, Fransa Kralı, Prenses Katherine ve nedimesi Alice ile Burgundy Dükü ve diğer Fransız soylular girerler)

KRAL

Barış yapmak üzere buluştuğumuz bu toplantı hepimize
 Hayırlı olsun. Biraderimiz Fransa'ya ve de Hemşiremize
 Sağlık ve iyi günler dileğimizdir. Sevgili, soylu ve de
 Pek güzel kuzenimiz Katherine de neşe ve en iyi dileklerimizi
 Sunmaktan kıvanç duymaktayız. Bu görkemli toplantının 5
 Gerçekleşmesini sağlayan, bu haşmetli ailenin bir dalı ve
 de Bir üyesi olan pek Sayın Burgundy Dükünü de
 selamlamaktayız,
 Ve Fransız Prensleri ve soyluları, sağlık diliyoruz, hepinize.

FRANSA KRALI

Biz de, sizinle yüz yüze gelmekten kıvanç duymaktayız,
 Çok değerli İngiliz Biraderimiz. Hoş geldiniz. 10
 Ayrıca her birinizi selamlanıyaktayız, İngiliz Prensleri.

FRANSIZ KRALİÇESİ

Bu güzel günün ve saygın toplantımızın sonuçları
 Hepimiz için mutlu olsun, İrlandalı Biraderimiz.
 Gözlerinizi görmekten mutluluk duymaktayız.
 O gözleriniz ki önceleri Fransızlar ile karşılaştığında 15

Şahmeranlar gibi ölümcül yaklaşımlar taşırlardı.
 Şimdi, iyi niyetle umuyoruz ki gözlerinizdeki
 O ölümcül bakışlar artık yerini dostluğa bırakacak
 Ve bugünden sonra her türlü anlaşmazlıklarımız ve
 Çatışmalarımız karşılıklı sevgiye dönüşecektir. 20

KRAL

Burada bulunuşumuz, bu duygulara "Amin" demek içindir.

FRANSIZ KRALİÇESİ

Tüm İngiliz soyluları, sizleri de selamlıyoruz.

BURGUNDY DÜKÜ

Sizlere karşı olan ortak bağlılık ve saygı duygularımla
 Sizler, Fransa'nın ve İngiltere'nin saygı değer Kralları,
 Tüm zekâm, uğraşlarım ve güçlü gayretlerimle 25
 Siz haşmetlileri burada bir araya getirmeyi başardım.
 Haşmetneapları, ayrı ayrı, bu hizmetimi kabul buyuracaklardır
 Böylece, görevim sonucu bu yüz yüze buluşmanın yapılması
 Ve haşmetli gözlerinizin karşı karşıya gelmesi gerçek oldu.
 Böylece, siz soyluların huzurunda, şu bereketli Fransa'nın 30
 Topraklarında, bu güzelim bahçelerde, her tür sanatın,
 Bolluğun ve mutlu doğumların yaratıcısı Barışın
 Hangi nedenle olursa olsun, çok uzun süreden beri,
 Bugün olduğu gibi çıplak, fakir kalmış ve ezilmiş
 Ve Fransa'dan kovulmuş olduğu durumundan kurtarılıp 35
 Yeniden o güzel yüzünü ülkemize göstermesi
 Ve yeniden hayata getirilmesi yolunda yapacağım
 Tüm yakarılar benim için hiçbir şekilde
 Zül olmayacaktır. Ne kadar yazıktır ki
 Barış, pek uzun süredir Fransa'dan kovalanmış, 40
 Doğurduğu her türlü tarım işletmeleri çökmüş,
 Ve kendine olan yararlılığını yitirmiş durumdadır.
 Kalplere sevinç getiren sevimli üzüm bağları
 Gereğince budanmadığından, can çekişmekte
 Düzgün, sıralı tarhlar, hapisane mahkûmlarının 45
 Saçları gibi, her yana dal budak salmış haldedirler.

Nadasa bırakılmış tarlalar, delice otu, baldıran ve
 Diğer zehirli otların saldırısına uğramış ve onları
 Yerlerinden sökmekle görevli sabanın demiri paslanmıştı.
 Evvelce benekli çuha çiçeği, mesine ve yeşil yoncanın 50
 Oluşturduğu yatkın çimenlikler, biçilmeden kalınca,
 Bozguna uğramış ve de tembelleşmiş olduklarından
 Deve dikenini, kuzu kulağı, yaban maydanozu ve diğer
 Dikenli bitkiler meydana boş bulmuşlar ve de
 Tüm yararlı ve güzel şeyleri ortadan kaldırmışlardır. 55
 Böylece bağlarımız, bostanlarımız ve çayırlarımız
 Bu doğal sakatlıkları nedeni ile yabanlaşmışlardır.
 Ayrıca, halkımız, kişilerimiz ve de gençlerimiz, bu tür
 Şeylere vakit ayırma olasılığı kalmadığından, ülkemizi
 Zenginleştirecek bilgilerden uzak kalmış ya da onları 60
 Unutmuş haldedirler. Böylece, başka hiçbir işi olmayan
 Erler gibi sadece kan dökmeyi düşünerek, küfürleşmek,
 Terslenmek ve tüm doğa dışı kılıklara bürünmekten
 Başka şey yapamaz hale gelmişlerdir. Bütün bunları
 Eski güzel hallerine dönüştürmek için burada 65
 Bir araya gelmiş bulunuyorsunuz ve bu konuşmam ile
 Güzel Barış'ın artık tüm olumsuzluklardan kurtarılıp
 Yeniden eski olumlu yönleri ile yaşama geçirilmesi
 Hususunda özen göstermenizi rica ediyorum.

KRAL

Burgundy Dükü, eksikliğinin yol açtığı olumsuzlukları 70
 Ayrıntıları ile açıkladığınız barışa kavuşmak isterseniz
 Bu barışın bedelini ödemek zorundasınız. Elinizde bulunan
 Ve kısaca özetlediğiniz, bizim haklı dileklerimizi içeren
 Tüm koşullarımızı yerine getirmeniz gerekmektedir.

BURGUNDY KÜKÜ

Kral hazretleri bunların hepsini dinlediler, 75
 Ancak daha bir yanıt vermiş değiller.

KRAL

Öyle ise demek oluyor ki, sözünü ettiğiniz
 Barış kendilerinin yanıtına bağlıdır.

FRANSA KRALI

İlgili maddelere üstünkörü bakmış durumdayız.
Majesteleri uygun görürler ise, burada bulunanlar
Arasından seçecekleri bazı temsilciler ile
Biraraya gelip ayrıntıları daha salim şekilde
Gözden geçirmek isteriz. Ola ki her noktada
Rızamızı bildirebilir ve olumlu yanıtımızı veririz.

KRAL

Uygundur Kardeşim - Siz gidin Exeter Dayı
Siz de kardeşim Clarence ve kardeşim Gloucester,
Warwick, Huntington sizler de gidin Kral ile
Ve beraberinizde. şanımıza hanel getirmeyeceğine
İnandığınız ve aklınızın erdiği her türlü değiştirme
Ya da düzeltmeyi yapma yetkisini de götürünüz.
Biz de bunları kabul edeceğiz - Saygın Hemşiremiz
Siz de bu Prenslerin toplantısına katılır mısınız,
Ya da bizimle burada kalır mısınız?

FRANSIZ KRALIÇESİ

Bizim nazik kardeşimiz. Onlar ile gitmeyi yeğlerim.
Üzerinde durulması gereken maddelerin tartışılması
Sırasında bir hanımın görüşleri yararlı olabilir.

KRAL

Yine de kuzenimiz. Katherine'i burada bizimle bırakınız,
Kendisi, anlaşma konularının en başında gelen ve
Bizim en önemli isteğimizi oluşturmaktadır.

FRANSIZ KRALIÇESİ

Bizim iznimiz vardır.

(Kral, Katherine ve Nedime Alice dışında hepsi çıkar)

KRAL

Tatlı ve de güzel Katherine, acaba bir askere
Güzel deyimlerle bir hanımefendinin kulağına aşkını
Ulaştırmasını sağlayacak sözleri öğretebilir misin?

KATHERINE

Korkarım Majesteleri benimle eğleniyorlar.
Ben sizin İngiliz dilinizi konuşamıyorum.

KRAL

Güzel Katherine, eğer siz Fransız kalbinizle beni
Güvenlice sevmeyi becerebilirseniz, bunu sizin bozuk
İngilizcenizden duymak beni çok mutlu edecektir.
Benden hoşlanıyor musun, Katherine? 110

KATHERINE

Pardonnez-moi! (Affediniz) "Hoşlanmak" ne anlama
Geliyor acaba?

KRAL

Melekler size benzer ve siz bir meleksiniz.

KATHERINE

(*Alice'e*)

Que dit-il? Que je suis semblable a les anges?
(Ne dedi? Beni bir meleğe mi benzetti?)

ALICE

Oui, vraiment, sauf votre Grace, ainsi dit-il.
(Evet, yüksek izninizle, aynen böyle dedi) 115

KRAL

Öyle dedim sevgili Katherine, bunu yinelemekten
Yüzüm de hiç kızarmadı.

KATHERINE

O bon Dieu, les languages des hommes son
Pleins de tromperics.
(Tanrı aşkına, erkeklerin dilleri hep yanıltmalarla dolu!) 120

KRAL

(*Alice'e*)

Bu güzel hanım ne dedi? Erkeklerin dilleri hep
Kandırmaca ile dolu mu dedi?

ALICE

Oui! (Evet) Prenses öyle dedi. Erkeklerin dilleri hep
Kandırmaca ile doludur dediler.

KRAL

Prenses, İngiliz hanımları gibi şüpheli. İnan bana Kate, 125
Senin İngilizce bilmemen benim işime geliyor, zira
İngilizceyi iyi konuşuyor olsaydın, benim ne kadar

Basit bir Kral olduğumu hemen anlardın ve tacımı
 Satın almak için tarlalarımı satmış olduğum kanısına
 Varırdın. Aşka dair laflar yakıştırmaya hiç yeteneğim 130
 Olmadığı için, doğrudan doğruya ve düpedüz, sana
 Sadece "Seni seviyorum," diyeceğim. Ardından sen ısrar eder
 Ve hana, "Sahi beni seviyor musun?" diye soru yönetecek olsan
 O zaman da ben ne diyeceğimi şaşırırdım herhalde.
 Haydi, gel alkış tutup el sıkışalım ve bunda anlaşıalım.
 Ne dersiniz, Hanımefendi?

KATHERINE

Sauf votre honneur. (İzninizle) Anladığımı sanıyorum.

KRAL

Bak, şimdi, benden kafiyeli sözler bekler ya da
 Senin uğruna dans etmemi istersen, beni boşlamış
 Olursun. Birincisi için ne deyimler bulabilirim ne de 140
 Ölçmesini beceririm, öbürü için ise adımlarımı
 Ölçümleyemem. Bir hanımı elde etmek için zıplamam
 Ya da üzerimde zırhlarımla atıma atlamam gerekiyor
 Olsaydı, bu konuda böbürlenmekten kaçınmakla beraber,
 Hemen karımın kucağında bulurdum kendimi. Ya da 145
 Aşkım için yumruklaşmam ya da onun ilgisini çekmek
 İçin atımla yüksek atlamam gerekse idi, kasaplarla
 Boy ölçüşebilir ve maymun gibi atımın üzerinde
 Kaimasını becerirdim. Ancak, Tanrı şahidim olsun,
 Kate, ne sararıp solabilirim, ne de dil dökebilirim, 150
 Ne de kandırıcı sözler edebilirim. Sadece dümdüz
 Yemin edebilirim ki bunu da zora koşulmadıkça
 Yapmaktan hoşlanmam, ve de bozmaktan şiddetle
 Kaçınırım. Böylesine bir adamı, yüzü güneşten
 Yanmamış, aynaya baktığında gördüğünü beğenmeyen, 155
 Birini sevmek sana zor gelirse, bırak gözlerin
 Versin kararını. Seninle basit bir er gibi konuşuyorum.
 Olduğum gibi sevebileceksen al beni! Aksi halde sana
 "Ölürüm," demem doğru olsa da, Tanrı hakkı için, böyle

Bir şeyi ben söyleyemem. Yine de seni seviyorum! 160
Yaşadığın sürece güzel Kate böyle birine sahip çıkmalısın
Zira basitliği ve inanılirlığı içinde, başkalarının peşine
Gitmeyecek ve sana her zaman sadık kalacaktır. Dillerinde
Pek çok becerisi olanlar ve hanımlara kafiyeli sözlerle
Yanaşmasını becerenler, aynı beceriyi başkalarına gösterir. 165
Ne demişler, çok konuşan saçmalar, kafiye ile türkü yazılır,
Sağlam bacak bükülür, dik bir sırt eğilir, kara sakal ağarır,
Kıvırcık saçlar dökülür, güzel yüzler solar ve canlı bir gözün
Işığı kaybolur, ancak sağlam bir kalp, güzel Kate, Güneş ve
De Ay gibidir, ya da Güneş'e benzer, çünkü o hiçbir zaman 170
Yolunu şaşırılmaz ve hep aynı yönde ilerleyerek her yanı
Aydınlatır. Böyle birini istersen, al beni! Beni alırsan
Bir asker alırsın. Bir asker alırsan bir Kral almış olursun.
Ne diyorsun hütün bunlara, sevgilim? Konuşsana,
Benim güzelim, yalvarıyorum sana? 175

KATHERINE

Fransa'nın bir düşmanını sevmem nasıl mümkün olur?

KRAL

Hayır, Fransa'nın düşmanını sevmem mümkün değildir Kate,
Ancak sen beni seversen Fransa'yı seven birini sevmiş
olacaksın

Çünkü Fransa'yı öylesine sevmekteyim ki bir köyünü bile
Elimden çıkarmaya razı olamam. Hepsinin benim olmasını 180
İstiyorum. Böylece Kate, Fransa benim olunca ve ben de
Senin, o zaman Fransa senin olacaktır ve sen de benim!

KATHERINE

Ne dediğinizi tam anlayamadım.

KRAL

Anlayamadın mı, Kate? Öyleyse sana Fransızca anlatayım.
Korkarım benim dilim, yeni vardığı kocasının boynuna
doladığı 185

Kollarını bir türlü açmak istemeyen yeni gelin gibi
Boynundan ayırlamaz olacak olsa da! Je quand sur le possession
de France, et quand vous avez le possession de moi

(Ne zaman ben Fransa'ya sahip olursam ve sen de bana sahip olursan) - dur bakalım şimdi nasıl demeli? 190

Aziz Denis yardımcım olsun -donc votre est France,
Et vous etes mienne. (o zaman sen Fransa olacaksın ve sen de Benim). Sevgili Kate, benim için bir krallığı ele geçirmek
Bu kadar Fransızca konuşmaktan daha zor oluyor. Alay
etmene

Neden olmadan seninle Fransızca konuşamayacağım sanırım. 195

KATHERINE

Sauf votre honneur, le français que vous parlez, il est meilleur
Que l'anglais le quel je parle.

(İzninizle, sizin konuştuğunuz

Fransızca benim konuştuğum İngilizceden çok daha iyi.)

KRAL

Doğrusu öyle değil Kate, yine de senin benim dilimi
konuşman

Ve benim de senin dilini konuşmam, bozuk ama samimi
olduğu

Sürece bizi birbirimize yaklaştıracaktır. Ama, Kate, sen bu
kadar 200

İngilizce anlarsın değil mi? Beni sevebilir misin?

KATHERINE

Bunu söyleyemem.

KRAL

Pek iyi, acaba bir yakının söyleyebilir mi Kate? O zaman onlara
Soracağım! Haydi, beni sevdiğini biliyorum. Akşam odana
Çekildiğinde bu kibar hanıma beni hakkımdaki görüşlerini 205
Soracağını biliyorum Kate. Ve biliyorum ki, sen de ona
Açılacak, benim beğenmediğin ama kalbinde gizlice sevdiğin
Taraflarımı ona anlatacaksın. Ne olur, iyi kalpli Prenses,
Benimle eğlenme ya da insaflı ol, zira seni tutkuyla seviyorum
İçimden gelen çok güçlü duyguya göre, eğer benim olacaksan, 210

Buna ben güvenle inanıyorum, senin için savaşmaya razıyım.
Bu durumda sen de ülkemiz için güçlü ve kuvvetli, iyi erler

Yetiştirmeye hazır olmalısın. Sen ve ben, Aziz Denis ve Aziz George'un izinleri ile, dünyaya öylesine bir erkek evlat Getirmeliyiz ki, taa Konstantinople'a kadar gidip Türk'ü 215 Sakalından yakalasın. Öyle olmayacak mı? Söyler misin bana, Fransa'nın güzel gülü?

KATHERINE

Bunu bilemem ben.

KRAL

Hayır bugünden bunu bilemezsin, bugün için önemli olan Söz vermendir. Haydi, gel, şimdi söz ver bana Kate. 220 Sen Fransız yönünü vereceksin oğlumuza, ben de kendi İngiliz yarımı. Bunun için bekâr bir Kralın sözünü Kabul edebilirsin! Yanıtın nedir, la plus belle Katherine du monde, mon tres cher et divin deesse? (Dünyanın En güzel Kateherine'i ve benim çok kıymetli ve kutsal tanrıçam) 225

KATHERINE

Majestelerinin aldatıcı (fausse) Fransızcaları Fransanın en akıllı (sage demoiselle) genç kızını bile kandırmaya yeterlidir.

KRAL

Aldatıcı Fransızcayı Tanrı alsın. Namusum üzerine, dosdoğru İngilizcem ile. "Seni Seviyorum Kate". Aynı güvenle senin de beni sevdiğini söyleyemem, ama kaynayan kanım senin de bana yakınlaştığını söylemekte, her ne kadar görünüşüm(230) fazla çekici olmasa da! Babamın hırsına lanet olsun. Beni dünyaya getirdiği sıralarda akıllı hep iç savaşlarda imiş. Bu nedenle ben de dış görünüşümde inatçı gibi gelmişim dünyaya; bu çeliğe yakın yüzüm nedeni ile hanımlara aşkımı ilan edeyim derken onları ürkütmekteyim. Ama inan bana Kate, (235) yaşlandıkça daha uysal olacağım. İnanıyorum ki, güzelliğin düşmanı olan yaşlılık bende gereken yumuşaklığı geliştirecektir. Bu nedenle, söyle bana, güzel Katherine, varacak mısın bana? Genç kızlığın utancını bir yana bırak, bir İmparatoriçenin bakışı ile kalbinin sesini dindir, tut benim elimi ve "İngiliz Harry, ben senin olacağım," de bana. 240

Sen bu sözlerinle benim kulaklarımı sevindirince ben de sana Yüksek sesle, "İngiltere senindir, İrlanda senindir, Fransa Senindir ve Henry Plantagenet senindir," diye sesleneceğim. Yüzüne karşı söylüyor olsam bile, o kişi kralların en iyisi 245 Değilse bile, onun iyilerin kralı olduğunu göreceksin. Haydi Yanıt ver bana bozuk müziğinle, zira sesin bir müziktir kulağıma Ama İngilizcen bozuk olsa da! Böylece herkesin kraliçesi, Katherine, bozuk İngilizcen ile aklından geçenleri belli et bana. Beni istiyor musun? 250

KATHERINE

Bu konuda kararı ancak de roi mon pere (Kral pederim) Verecektir.

KRAL

Onun kararı da olumlu olacaktır, Kate, merak etme, Onun kararı da olumlu olacaktır.

KATHERINE

O zaman onun kararını kabul ederim. 255

KRAL

Bunun üzerine elini öpeceğim ve seni Kraliçem Olarak tanımlayacağım.

KATHERINE

Bırakınız, efendim, bırakın, bırakın! Aman Tanrım Yüksek kişiliğinizi - Ulu Tanrım - sizin hizmetinizde Olan zavallı bir kimsenin elini öpecek kadar 260 Kendinizi aşağılamaktan sakınmalısınız.

Yalvarırım, bana bu konuda izin vermelisiniz Efendim. (Laissez, mon seigneur, laissez, laissez! Ma foi, je ne veux point que vous abaissez votre grandeur, en baisant la main d'une - Notre Seigneur - indigne 265 serviteur. Excusez moi, je vous supplie, mon tres puissant seigneur.)

KRAL

Öyle ise dudaklarınızı öpeceğim, Kate!

KATHERINE

Fransız hanımları ve de kızları, gerdeğe girmeden

Dudaklarından öpülmez, efendim. Bu bizim
 Geleneklerimize aykırıdır.
 (Les dames et demoiselles,
 Pour etre baissez devant leurs nocces, ils n'est pas
 La coutume de France)

KRAL

Çevirmen Bayan, şimdi ne dediler?

ALICE

Fransız hanımları açısından âdet değildir-baiser deyiminin 275
 İngilizce'sini bulamıyorum efendim!

KRAL

Öpüşmek!

ALICE

Majesteleri benden iyi anlıyorlar!

KRAL

Yani, Fransa da genç kızların gerdeğe girmeden önce
 Öpüşmesi geleneğe uygun olmaz mı diyor? 280

ALICE

Tamam, doğru dediniz. (Oui, vraiment)

KRAL

Ah, Kate, en güzel âdetler Krallara boyun eğer.

Sevgili Kate, senin ve benim gibi olanlar bir

Ülkenin zayıf geleneklerine uymak zorunda

Değildir. Uyulacak âdetleri biz yaratırız. Ve 285

Bizlerin sahibi olduğumuz hağimsızlık her

Tür karşı gelmeyi önler ve ben de ülkenin

Bana bir öpücük vermeni önleyen güzel

Geleneğini değiştireceğim, bu nedenle

Seni dudaklarından öpeceğim. Böylece 290

Çekinmeden ve rızan ile

(Kızı dudağından öper)

Kate, senin dudaklarında büyü var! Tatlı dokunuşu

Dudaklarının tüm Fransa Konseylerinden daha etkileyici

İngiliz Harry'yi ikna etmekte çok daha güçlü onlar!

(Fransa Kralı, Fransız Kraliçesi ile Soylular ve İngiliz Lordları Westmoreland ile Exeter gelirler)

İşte, babanız geliyor.

295

BURGUNDY

Tanrı sizi korusun Majesteleri. Saygılı kuzen,
Bizim Prensesimize İngilizce mi öğretiyorsunuz?

KRAL

Öğretmeye çalıştığım, sayın kuzen, onu ne kadar
Sevdiğimdir. Eh, bu güzel İngilizce sayılmaz mı?

BURGUNDY

Kendisi yetenekli mi bari?

300

KRAL

Dillerimiz zorlanıyor ve ben yeterince kıvrak olamıyorum
Öyle ki iltifata uygun ne söz, ne de sesim olmadığı için
Aşkın sıcak ateşini tutuşturmanın yollarını aramaktayım.

BURGUNDY

Şakalaşmaktan kendimi alamadığım için beni affede-
ceğinizi

Umarak bu görüşünüzü yanıtlamak isterim. Aşkın sıcak 305
Ateşini tutuşturacak olursanız, giysisiz ve çıplak ortaya
Gelmesi gerekecektir. Bu durumda daha bekâretinin kırmızı
Tülleri altından çıkmamış bir genç kızın karşısına çırilçıplak
Çıkacak bir kör oğlandan kaçınması normal karşılanmalı
Değil midir? Bu durum bir genç kız için kabulü güç bir 310
Şey sayılmaz mı?

KRAL

Yine de göz kırpar ve teslim olabilirler, zira
Aşkın gözü kördür ve zorlayıcıdır.

BURGUNDY

O zaman da, sayın Lordum, ne yaptıklarını
Görmüyor olmaları onların mazereti olacaktır.

315

KRAL

Öyle ise, iyi kalpli Lordum, kuzeninize
Göz kırpmaya razı olmasını öğretmelisiniz.

BURGUNDY

Ben de ona göz kırparım, sayın Lordum, eğer
 Siz de ona benim ne öğretmeye çalıştığımı
 Açıklarsanız, zira iyi korunmuş ve sıcak tutulmuş 320
 Genç kızlar Aziz Bartelomew akşamlarında körleşen
 Sinekler gibidir, gözleri vardır ama göremezler ve
 O durumlarında onlara iyi bakılması gerekir!

KRAL

Bu açıklamanız önümde beni bekleyen sıcak bir yaz
 Ve uzunca bir süre olduğunu göstermektedir. Ve 325
 Sonuçta küçük sineği, yani kuzeninizi yakalayacağım
 Ve onun kör olduğu belli olacak.

BURGUNDY

Aşkı öğrenene kadar aşkın kendisi de kördür,
 Öyle değil mi efendim?

KRAL

Öyledir. Ve aranızda bazıları benim böyle kör olmama 330
 Sevineceklerdir zira önüme çıkan bir güzel Fransız kızı
 Uğruna birçok Fransız kentini gözden çıkarmış haldeyim!

FRANSA KRALI

Aslında sayın Lordum onları daha doğru bir açıdan
 Görmektesiniz, bakir surlar ile çevrilmiş o kentlerin
 Hiçbiri savaş görmemişlerdir. 335

KRAL

Kate benim karım olacak mı?

FRANSA KRALI

Eğer siz onu isterseniz.

KRAL

Kabul ediyorum. Sözünü ettiğiniz bakir kentler de ona
 Bağlanacaklardır. Böylece isteklerimin önüne çıkmış
 Olan kız, irademin yerine gelmesini sağlayacaktır. 340

FRANSA KRALI

Akla yatan tüm koşulları kabul etmiş bulunuyoruz.

KRAL

Sizler de buna katılıyor musunuz İngiliz Lordları?

WESTMORELAND

Kral hazretleri her maddeyi kabul ettiler.

En başta kızları gelmek üzere sıra ile

Ve her biri yerinde olmak üzere.

345

EXETER

Sadece şu noktada tereddütleri var:

Majesteleri, gerekli olduğunda Fransa Kralının, Majestelerine

Yazması gereken yazıların başına Fransızca da

"Notre Tres cher fils Henri, Roi Angletterre, heritier de France" ve

Latince'de ise "Praeclarissimus filius Henricus, rex Angliae 350

Et hoerus Franciae" yazılmasını istemişlerdi.

FRANSA KRALI

Bu noktayı, sevgili kardeşim, reddetmiş değilim,

Sizin bu konuda ısrarınız varsa kabul edebilirim.

KRAL

Öyle ise, iyi dostluk ve yakınlık uğruna

Bu maddeyi de diğerleri gibi kabul buyurunuz.

355

Ve bunun üzerine kızınızı bana veriniz.

FRANSA KRALI

Onu alınız, oğlum benim, ve ondan bana yeni

Kuşaklar yetiştiriniz, böylece çekişen ve

Karşılıklı duran sahilleri birbirlerinin mutluluğunu

Kıskanan iki krallık, Fransa ile İngiltere bundan

360

Böyle birbirlerinden nefret etmeyi unutup,

Hıristiyanlara yakışan kardeşliği ve iyi komşuluğu

Bağrılarına yerleştirsinler ve savaşın kanlı kılıcı

Bir daha İngiltere ile Fransa'nın arasına girmesin!

BÜTÜN LORDLAR

Amen!

365

KRAL

Şimdi hoş geldin Kate, hepiniz tanışım olun

Burada seni Kraliçem olarak öpüyorum.

(Kızı öper borazanlar çalar.)

FRANSIZ KRALİÇESİ

Tüm evliliklerin asıl yapıcısı Tanrı
 Kalplerinizi biraraya getirsin, ülkelerinizi de!
 Erkek ve kadın olarak iki iseniz de aşkınızda birleşin. 370
 Kutsal evlilik yatağının çok kere başına bela olan
 Kötü yönetim ya da tatsız kıskançlık ortaya çıkmasın.
 Evlenmiş iki krallığınızın arasına girmesin
 Ve bu kutsanmış evliliği boşanmaya sürüklemesin.
 Böylece İngilizler Fransız'mış gibi ve Fransızlar da 375
 İngiliz imişler gibi kabul görsünler. Tanrı buna
 Amen desin.

HERKES

Amen!

KRAL

Düğünümüz için hazırlıklara başlanılsın ve o gün
 Sayın Gurgundy Dükü, sizin andınızı kabul edeceğiz 380
 Ve tüm Soyluların bizlere olan bağlılık yeminlerini
 O zaman ben de sana bağlılık yeminimi vereceğim
 Kate ve sen de bana. Bütün verilen sözlerin
 Sürekli ve sağlıklı kalmasını dileriz.

(Şarkılarla çıkarlar.)

Sahne 3

(Epilogu okumak üzere Koro sahneye gelir)

KORO

İşte böylece belî bükük yazarımız, kaba
 Ve becerisiz kalemi ile öykümüzü izlemeye çalıştı.
 Ufacık alanda görkemli kişilerin şanlı olaylarını
 Atlayarak da olsa tamamlamaya çalıştık.
 Az bir süre için de olsa İngilterc'inin yıldızı 5
 İnanılmaz şekilde parlamıştı o az süre içinde!
 Böylece dünyanın en bereketli bahçesini ele
 Geçirdi ve İmparator ilan ettiği oğluna bıraktı.

Altıncı Henri, daha kundağında iken Fransa ve İngiltere'nin Kralı ilan edilmişti ve babasının Tahtına çıkarılmıştı. Sonra onun yönetimine o kadar çok Karışan oldu ki, Fransa'yı kaybettiler ve onun İngiltere'sini de kana boyadılar ki bu olayları Sahnemizde sizlere defalarca sunmuş bulunuyoruz. Onların hatırına iyi niyetle kabul buyurun anlattıklarımızı.15

10

(Koro çıkar)

PERDE

V. Henry,

Shakespeare'in iki kez sinemaya uyarlanan, ülkemizde yayınlanmamış ve oynanmamış bir oyunu.

Oyunda, 26 yaşında Kral olan ve iki yıl sonra, sayıca kendilerinden 5 kat fazla askere sahip Fransız ordularını Agincourt Savaşında yenilgiye uğratan V. Henry'nin cesaret ve kahramanlıkları anlatılır.

Gençliği eğlence ve hovardalıkla geçmiş bir prensin, sorumluluk alınca devlet yönetiminde gösterdiği ciddiyet, bilgelik ve cesareti anlatan oyun, Shakespeare'in tip yaratmadaki ustalığını bir kez daha ortaya koyuyor.

